

Brussel, 17 februari 2026
(OR. en)

14144/1/25
REV 1

Interinstitutioneel dossier:
2022/0344(COD)

ENV 1039
CLIMA 445
AGRI 499
FORETS 89
ENER 534
TRANS 474
CODEC 1560
PARLNAT

WETGEVINGSBESLUITEN EN ANDERE INSTRUMENTEN

Betreft: Standpunt van de Raad in eerste lezing met het oog op de vaststelling van een RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid, Richtlijn 2006/118/EG betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging en achteruitgang van de toestand en Richtlijn 2008/105/EG inzake milieukwaliteitsnormen op het gebied van het waterbeleid
– Aangenomen door de Raad op 17 februari 2026

RICHTLIJN (EU) .../...
VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van ...

**tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG tot vaststelling van een kader
voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid,
Richtlijn 2006/118/EG betreffende de bescherming van het grondwater
tegen verontreiniging en achteruitgang van de toestand
en Richtlijn 2008/105/EG inzake milieukwaliteitsnormen
op het gebied van het waterbeleid**

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Na raadpleging van het Comité van de Regio's,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure²,

---

¹ Advies van 22 februari 2023 (PB C 146 van 27.4.2023, blz. 41).

² Standpunt van het Europees Parlement van 24 april 2024 [(PB ...)/(nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad)] en standpunt van de Raad in eerste lezing van 17 februari 2026 [(PB ...)/(nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad)]. Standpunt van het Europees Parlement van ... [(PB ...)/(nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad)] [en besluit van de Raad van ....

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 28 juli 2010 erkende de Algemene Vergadering van de VN het recht op veilig en schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen als een mensenrecht dat essentieel is voor het volledig genot van het leven en alle mensenrechten. Teneinde dit recht in de Unie ten volle te verwezenlijken, moeten de lidstaten de toegang tot schoon water en sanitaire voorzieningen verbeteren, met name door de kwaliteit van zowel het oppervlaktewater als het grondwater dat voor de onttrekking van drinkwater wordt gebruikt, te verbeteren door uitvoering te geven aan Richtlijn 2000/60/EG³ en door de effectieve uitvoering van de Richtlijnen (EU) 2020/2184⁴ en (EU) 2024/3019⁵ van het Europees Parlement en de Raad.
- (2) Chemische verontreiniging van het oppervlaktewater en het grondwater vormt een bedreiging voor de gezondheid van de mens en voor het aquatisch milieu, waarbij effecten optreden als acute en chronische toxiciteit voor in het water levende organismen, accumulatie van verontreinigende stoffen in het ecosysteem en verlies van habitats en biodiversiteit. De vaststelling van milieukwaliteitsnormen (MKN) draagt bij tot de verwezenlijking van de ambitie om alle verontreiniging tot nul terug te dringen voor een gifvrij milieu.

---

³ Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

⁴ Richtlijn (EU) 2020/2184 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water (PB L 435 van 23.12.2020, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2020/2184/oj>).

⁵ Richtlijn (EU) 2024/3019 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2024 inzake de behandeling van stedelijk afvalwater (PB L, 2024/3019, 12.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/3019/oj>).

- (3) Volgens het verslag, getiteld “Europe’s state of water 2024” (Toestand van het water in Europa 2024) van het Europees Milieuagentschap meldden de lidstaten in 2021 dat ongeveer 90 % van de oppervlakte van grondwaterlichamen zich in een goede kwantitatieve toestand bevindt, ongeveer 75 % zich in een goede chemische toestand bevindt, 40 % van de oppervlaktewaterlichamen zich in een ecologisch goede of zeer goede toestand bevindt en 38 % zich in een goede chemische toestand bevindt. Zoals de Commissie heeft uiteengezet in haar zevende uitvoeringsverslag (2024), waarin de derde stroomgebiedbeheerplannen werden beoordeeld, zijn de redenen hiervoor talrijk. Wat de chemische toestand betreft, worden sommige positieve trends gemaskeerd door historische, wijdverspreide verontreiniging door kwik en andere alomtegenwoordige, bioaccumulerende en toxische verontreinigende stoffen of worden die overschaduwed door nieuwe opkomende verontreinigingsproblemen. Wat de ecologische toestand betreft, zijn bepaalde biologische kwaliteitselementen enigszins verbeterd. Desalniettemin staan de rivieren, meren en kustwateren in de Unie nog altijd onder aanzienlijke druk en zelfs bij doeltreffende maatregelen kan verbetering in de monitoringresultaten op korte termijn uitblijven, omdat de natuur voldoende tijd nodig heeft om te herstellen.

- (4) In 2019 zijn de Richtlijnen 2000/60/EG, 2006/118/EG⁶, 2007/60/EG⁷ en 2008/105/EG⁸ van het Europees Parlement en de Raad onderworpen aan een geschiktheidscontrole. Hierbij werd over het algemeen geconcludeerd dat de richtlijnen in grote lijnen geschikt zijn voor het beoogde doel, al is er enige ruimte voor verbetering. Ook bleek dat die richtlijnen tot dusver over het algemeen hebben geleid tot een hoger beschermingsniveau van waterlichamen en een beter overstromingsrisicobeheer. Hierbij kwam echter ook naar voren dat momenteel meer dan de helft van alle Europese waterlichamen zijn onderworpen aan uitzonderingen uit hoofde van Richtlijn 2000/60/EG, hetgeen betekent dat de lidstaten voor een zeer grote uitdaging staan om de doelstelling van een goede toestand van het water te verwezenlijken en met name om binnen de gestelde termijnen te voldoen aan de milieukwaliteitsnormen (MKN) voor prioritaire stoffen. Bovendien werd in de geschiktheidscontrole geconcludeerd dat de trage vooruitgang bij de verwezenlijking van de doelstellingen van die richtlijnen onder meer kan worden toegeschreven aan een trage uitvoering, deels als gevolg van een gebrek aan voldoende financiële middelen en onvoldoende integratie van milieudoelstellingen in sectorale wetgeving.

---

⁶ Richtlijn 2006/118/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 inzake de voorkoming en beheersing van grondwaterverontreiniging (PB L 372 van 27.12.2006, blz. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/118/oj>).

⁷ Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's (PB L 288 van 6.11.2007, blz. 27, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2007/60/oj>).

⁸ Richtlijn 2008/105/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 inzake milieukwaliteitsnormen en inzake de voorkoming en beheersing van oppervlaktewaterverontreiniging, tot wijziging en vervolgens intrekking van de Richtlijnen 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG en 86/280/EEG van de Raad, en tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 348 van 24.12.2008, blz. 84, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/105/oj>).

- (5) Zoals de Commissie heeft gerapporteerd in haar beoordeling van 4 februari 2025 over de uitvoering van Richtlijn 2000/60/EG op basis van de derde stroomgebiedbeheerplannen van de lidstaten, staan de watervoorraden van de EU nog steeds onder zware druk als gevolg van structureel wanbeheer, niet-duurzaam landgebruik, hydromorfologische veranderingen, verontreiniging, klimaatverandering, de toegenomen vraag naar water en verstedelijking. De belangrijkste belastende factoren voor oppervlaktewaterlichamen in alle rapporterende lidstaten zijn (in afnemende volgorde van het percentage getroffen waterlichamen): verontreiniging door atmosferische depositie, hydromorfologische veranderingen als gevolg van drainage en irrigatie voor landbouw, waterkracht, bescherming tegen overstromingen, scheepvaart of drinkwatervoorziening, en verontreiniging door de landbouw. Voor grondwaterlichamen zijn de meest belastende factoren, ten eerste diffuse landbouwverontreiniging, bijvoorbeeld uit het gebruik van bestrijdingsmiddelen en meststoffen, en ten tweede, in afnemende volgorde, onttrekking voor openbare watervoorziening, voor de landbouw, voor industrieel gebruik en voor andere doeleinden. Het is voor de waarborging van het duurzame beheer en de bescherming van waterlichamen van essentieel belang dat die combinatie van belastende factoren wordt aangepakt. Dit vereist geïntegreerde benaderingen die de vermindering van verontreiniging aan de bron en de sanering van bestaande verontreiniging bevorderen, alsook het herstel van ecosystemen, de invoering van technologieën voor efficiënt watergebruik en de toepassing van duurzame praktijken in alle sectoren. De lidstaten moeten de coördinatie tussen het waterbeleid en het sectorale beleid versterken om de negatieve gevolgen voor watervoorraden in te dammen en het bereiken van een goede ecologische, kwantitatieve en chemische toestand te ondersteunen, zoals bepaald in Richtlijn 2000/60/EG.

- (6) Op grond van artikel 191, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) moet het milieubeleid van de Unie berusten op het voorzorgsbeginsel en op het beginsel van preventief handelen, alsmede op de beginselen dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron moeten worden bestreden en dat de vervuiler moet betalen.
- (7) Bij het streven naar een hoog niveau van milieubescherming en bij de uitvoering van het actieplan “Verontreiniging naar nul”, zoals uiteengezet in de mededeling van de Commissie van 12 mei 2021 over de Route naar een gezonde planeet voor iedereen EU-actieplan: ”Verontreiniging van lucht, water en bodem naar nul”, moet de Unie rekening houden met de uiteenlopende situaties in de verschillende regio’s van de Unie en de gevolgen voor de voedselzekerheid, de voedselproductie en de betaalbaarheid van voedsel, alsook gezonde en duurzame voedingspatronen.

- (8) In de mededeling van de Commissie van 11 december 2019 inzake de Europese Green Deal wordt een strategie uiteengezet om uiterlijk in 2050 een klimaatneutrale, schone en circulaire economie tot stand te brengen, waarbij het beheer van hulpbronnen wordt geoptimaliseerd en verontreiniging tot een minimum wordt beperkt. De mededeling van de Commissie van 14 oktober 2020 over de Strategie voor duurzame chemische stoffen – Op weg naar een gifvrij milieu en het actieplan “Verontreiniging naar nul” hebben specifiek betrekking op de verontreinigingsaspecten van de Europese Green Deal. Andere bijzonder relevante en aanvullende beleidsmaatregelen zijn uiteengezet in de mededelingen van de Commissie van 16 januari 2018 over een Europese strategie voor kunststoffen in een circulaire economie, van 19 februari 2020 over De digitale toekomst van Europa vormgeven, van 19 februari 2020 over een Europese datastrategie, van 20 mei 2020 over een ‘van boer tot bord’-strategie voor een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem, van 20 mei 2020 over de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 – De natuur terug in ons leven brengen, van 25 november 2020 over de Farmaceutische strategie voor Europa, van 17 november 2021 over de EU-bodemstrategie voor 2030: profiteren van de voordelen van een gezonde bodem voor mens, voedsel, natuur en klimaat en van 4 juni 2025 over de Europese strategie voor waterweerbaarheid.
- (9) De doelstellingen om een “goede toestand van waterlichamen” te bereiken en de beschikbaarheid van water te waarborgen, zijn overlappend, en worden vaak niet op voldoende coherente wijze nagestreefd. Duurzaam waterbeheer moet worden geïntegreerd in alle beleidsmaatregelen van de Unie die betrekking hebben op waterverbruikende sectoren.

- (10) Bij Richtlijn 2000/60/EG wordt een kader vastgesteld voor de bescherming van landoppervlaktewater, overgangswater, kustwateren en grondwater. Dat kader houdt in dat prioritare stoffen worden geselecteerd uit de stoffen die op het niveau van de Unie een significant risico vormen voor of via het aquatisch milieu. Bij Richtlijn 2008/105/EG zijn voor de hele Unie geldende MKN vastgelegd voor de 45 prioritare stoffen die voorheen waren opgenomen in bijlage X bij Richtlijn 2000/60/EG en voor acht andere verontreinigende stoffen die reeds vóór de invoering, bij Beschikking nr. 2455/2001/EG van het Europees Parlement en de Raad⁹, van die bijlage op het niveau van de Unie waren gereguleerd. Bij Richtlijn 2006/118/EG zijn voor de hele Unie geldende grondwaterkwaliteitsnormen vastgesteld voor nitraten en voor werkzame stoffen in bestrijdingsmiddelen, alsook criteria voor de vaststelling van nationale drempelwaarden voor andere grondwaterverontreinigende stoffen. De richtlijn bevat ook een minimumlijst van 12 verontreinigende stoffen en indicatoren van verontreiniging waarvoor de lidstaten moeten overwegen dergelijke nationale drempelwaarden vast te stellen. De grondwaterkwaliteitsnormen zijn opgenomen in bijlage I bij Richtlijn 2006/118/EG.

---

⁹ Beschikking nr. 2455/2001/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 november 2001 tot vaststelling van de lijst van prioritare stoffen op het gebied van het waterbeleid en tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG (PB L 331 van 15.12.2001, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2001/2455/oj>).

- (11) Er moet worden gewaarborgd dat de lozingen, emissies en verliezen van prioritaire gevaarlijke stoffen binnen een gepaste tijdspanne en in elk geval uiterlijk twintig jaar nadat een bepaalde prioritaire stof als gevaarlijke stof is opgenomen in deel A van bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG, worden stopgezet of geleidelijk worden beëindigd. Die tijdspanne dient de toepassing van striktere termijnen in andere toepasselijke Uniewetgeving onverlet te laten.
- (12) De overweging om stoffen op te nemen in deel A van bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG of in bijlage I of deel B van bijlage II bij Richtlijn 2006/118/EG wordt gebaseerd op een beoordeling van het risico dat zij inhouden voor de mens en voor het aquatische milieu. De belangrijkste onderdelen van die beoordeling zijn kennis van de concentraties van de stoffen in het milieu, met inbegrip van informatie die is verzameld via monitoring van de aandachtstoffenlijst, en de (eco)toxicologische kenmerken van de stoffen, alsook hun persistentie, bioaccumulatie, mobiliteit, carcinogeniteit, mutageniteit, reproductieve toxiciteit, en hormoonverstorend vermogen.

- (13) De Commissie heeft de lijst van prioritare stoffen die voorheen was opgenomen in bijlage X bij Richtlijn 2000/60/EG getoetst overeenkomstig artikel 16, lid 4, van die richtlijn en artikel 8 van Richtlijn 2008/105/EG, en de lijsten van stoffen in bijlage I en deel B van bijlage II bij Richtlijn 2006/118/EG herzien overeenkomstig artikel 10 van die richtlijn, en is in het licht van nieuwe wetenschappelijke gegevens tot de conclusie gekomen dat het passend is die lijsten aan te passen door er nieuwe stoffen aan toe te voegen, MKN of grondwaterkwaliteitsnormen voor die nieuwe stoffen vast te stellen, de MKN voor sommige bestaande stoffen te herzien in overeenstemming met de wetenschappelijke vooruitgang, en MKN voor biota of sediment vast te stellen voor sommige bestaande stoffen en voor nieuw toegevoegde stoffen. De Commissie heeft ook vastgesteld welke nieuwe stoffen waarschijnlijk zullen accumuleren in sediment of biota, en verduidelijkt dat trendbewaking van dergelijke stoffen in sediment of biota moet worden uitgevoerd. De toetsingen van de lijsten van stoffen werden ondersteund door een uitgebreide raadpleging van deskundigen van de diensten van de Commissie, de lidstaten, groepen belanghebbenden en het Wetenschappelijk Comité voor gezondheids-, milieu- en opkomende risico's.

- (14) Er is een combinatie van beheersingsmaatregelen aan de bron en “end-of-pipe”-maatregelen nodig om de meest verontreinigende stoffen gedurende hun levenscyclus doeltreffend aan te pakken, met inbegrip van, in voorkomend geval, het ontwerp, de toelating of de goedkeuring van chemische stoffen, de beheersing van emissies tijdens de vervaardiging en het gebruik of andere processen, en de behandeling van afval. De vaststelling van nieuwe of strengere kwaliteitsnormen voor waterlichamen vormt derhalve een aanvulling op en is in overeenstemming met andere Uniewetgeving waarin het vervuilingsprobleem in een of meer van die stadia wordt aangepakt of zou kunnen worden aangepakt, waaronder Richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁰, de Verordeningen (EG) nr. 1907/2006¹¹ en (EG) nr. 1107/2009¹² van het Europees Parlement en de Raad,

---

¹⁰ Richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik (PB L 311 van 28.11.2001, blz. 67, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/83/oj>).

¹¹ Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (Reach), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie (PB L 396 van 30.12.2006, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).

¹² Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad (PB L 309 van 24.11.2009, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj>).

de Richtlijnen 2009/128/EG¹³ en 2010/75/EU¹⁴ van het Europees Parlement en de Raad, de Verordeningen (EU) nr. 528/2012¹⁵ en (EU) 2019/6¹⁶ van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn (EU) 2024/3019. Om de milieudoelstellingen van artikel 4 van Richtlijn 2000/60/EG zo kosteneffectief mogelijk te verwezenlijken, moeten de Commissie en de lidstaten, waar mogelijk, respectievelijk in hun acties en maatregelenprogramma's prioriteit geven aan beheersingsmaatregelen aan de bron en de handhaving ervan. Er moet worden gezorgd voor samenhang tussen alle onderdelen van de wetgeving van de Unie en die van de lidstaten die betrekking hebben op verontreinigende emissies aan de bron, zodat de verontreiniging wordt teruggebracht tot niveaus die niet langer als schadelijk voor de gezondheid en de natuurlijke ecosystemen worden beschouwd.

-
- ¹³ Richtlijn 2009/128/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van een kader voor communautaire actie ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van pesticiden (PB L 309 van 24.11.2009, blz. 71, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/128/oj>).
- ¹⁴ Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies en emissies uit de veehouderij (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) (PB L 334 van 17.12.2010, blz. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj>).
- ¹⁵ Verordening (EU) nr. 528/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden (PB L 167 van 27.6.2012, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj>).
- ¹⁶ Verordening (EU) 2019/6 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 betreffende diergeneesmiddelen en tot intrekking van Richtlijn 2001/82/EG (PB L 4 van 7.1.2019, blz. 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/6/oj>).

- (15) Nieuw wetenschappelijk bewijs wijst op een aanzienlijk risico van diverse andere verontreinigende stoffen die in waterlichamen worden aangetroffen, naast de reeds gereguleerde verontreinigende stoffen. In het grondwater is een specifiek probleem geconstateerd door middel van vrijwillige monitoring van per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS) en geneesmiddelen. Er zijn PFAS aangetroffen in meer dan 70 % van de grondwatermeetpunten in de Unie en de bestaande nationale drempelwaarden worden op een aanzienlijk aantal locaties duidelijk overschreden. Een subset van specifieke PFAS moet derhalve aan de lijst van grondwaterverontreinigende stoffen worden toegevoegd. Voor oppervlaktewateren zijn perfluorooctaansulfonzuur (PFOS) en de derivaten daarvan reeds als prioritaire stoffen aangemerkt, maar andere PFAS worden nu ook als een risico beschouwd. Een subset van specifieke PFAS moet derhalve aan de lijst van prioritaire stoffen worden toegevoegd. Uit vrijwillige monitoring van het grondwater en de monitoring van de aandachtstoffenlijst op grond van artikel 8 ter van Richtlijn 2008/105/EG is voorts gebleken dat een aantal farmaceutische stoffen in grondwateren en oppervlaktewateren een risico vormen en derhalve, naargelang het geval, aan de lijst van verontreinigende stoffen in bijlage I bij Richtlijn 2006/118/EG of aan de lijst van prioritaire stoffen in bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG moet worden toegevoegd. De Commissie moet het cumulatieve risico dat wordt gevormd door geneesmiddelen in het grondwater aanpakken door bij de volgende herziening te overwegen kwaliteitsnormen vast te stellen voor de som of sommen van geselecteerde geneesmiddelen, eventueel op basis van de werking ervan.

Aan bijlage V bij Richtlijn 2006/118/EG moet daarom “som of sommen van geselecteerde geneesmiddelen naar werking” worden toegevoegd. Het cumulatieve risico dat wordt gevormd door geneesmiddelen met oestrogeen in het oppervlaktewater moet worden aangepakt door op effect gebaseerde monitoring en de Commissie moet, rekening houdend met de gegevens van recentere en lopende monitoring van de aandachtstoffenlijst, overwegen bij de volgende herziening normen vast te stellen voor de som of sommen van geselecteerde geneesmiddelen, eventueel op basis van de werking ervan. Aan bijlage III bij Richtlijn 2008/105/EG moet daarom “som of sommen van geselecteerde geneesmiddelen naar werking” worden toegevoegd. De Commissie moet ook overwegen om, met behulp van passende monitoringmethoden, normen vast te stellen voor de totale hoeveelheid geneesmiddelen. De lidstaten worden aangemoedigd om ook de totale hoeveelheid PFAS (PFAS-totaal) in het grondwater te monitoren aan de hand van de richtsnoeren die zijn vastgesteld op grond van artikel 13, lid 7, van Richtlijn (EU) 2020/2184. De Commissie moet rekening houden met de richtsnoeren en de resultaten van de lidstaten bij het vaststellen van een monitoringmethode voor het PFAS-totaal specifiek in het grondwater, en de lidstaten aanmoedigen die toe te passen. De Commissie moet die monitoringmethode aanpassen om de monitoring van het PFAS-totaal in het oppervlaktewater te vergemakkelijken en de lidstaten aanmoedigen die toe te passen. De Commissie moet tevens overwegen bij de volgende herziening van de lijsten van verontreinigende stoffen in bijlage I bij Richtlijn 2006/118/EG en bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG kwaliteitsnormen voor het PFAS-totaal in het grondwater en oppervlaktewateren vast te stellen.

- (16) Bisfenol-A moet worden toegevoegd aan de lijst van stoffen in bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG en als prioritair gevaarlijk worden aangemerkt. Uit wetenschappelijk bewijs blijkt dat andere bisfenolen dan bisfenol-A een hormoonverstorend vermogen hebben, en dat vervanging van bisfenol-A door andere bisfenolen derhalve mogelijk niet het beoogde voordeel oplevert. Voorts kunnen mengsels van bisfenolen een cumulatief risico vormen. De Commissie moet zich daarom bij de volgende herziening buigen over de opname van bisfenolen in het algemeen en overwegen om, met behulp van passende monitoringmethoden, MKN vast te stellen voor de totale hoeveelheid bisfenolen (bisfenolen-totaal) of ten minste voor de som van geselecteerde bisfenolen (som van bisfenolen), waaronder ten minste bisfenol-B en bisfenol-S moeten vallen. Aan bijlage III bij Richtlijn 2008/105/EG moet daarom “som van bisfenolen” worden toegevoegd. Voorts moeten de lidstaten bijzondere aandacht besteden aan de vraag of ten minste bisfenol-B en bisfenol-S als stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen moeten worden aangemerkt en gemonitord, indien van toepassing, en of de gegevens overeenkomstig artikel 8, lid 4, van Richtlijn 2000/60/EG moeten worden gerapporteerd om ervoor te zorgen dat het risico van de som van die bisfenolen en bisfenol-A bij de volgende herziening naar behoren kan worden beoordeeld. De Commissie moet ook overwegen kwaliteitsnormen vast te stellen voor het bisfenolen-totaal en de som van bisfenolen in Richtlijn 2006/118/EG.

- (17) Aangezien grondwater de belangrijkste bron voor drinkwater in de Unie is, is het van essentieel belang dat met de kwaliteitsnormen in Richtlijn 2006/118/EG het behalen van de in Richtlijn (EU) 2020/2184 vastgelegde parameterwaarden voor drinkwater worden ondersteund. Hoewel het passend kan zijn de normen voor PFAS te harmoniseren, is onlangs aangetoond dat de parameterwaarde voor de som van twintig van de PFAS, zoals vermeld in deel B, punt 3, van bijlage III bij Richtlijn (EU) 2020/2184, niet in overeenstemming is met de meest recente wetenschappelijke ontwikkelingen met betrekking tot de lijst van PFAS waar met voorrang aandacht aan moet worden besteed, de toxiciteit van die stoffen en de variabiliteit van de toxiciteit tussen de stoffen in deze familie. Bij gebrek aan een volledig en definitief akkoord over de PFAS-normen, is in bijlage I bij Richtlijn 2006/118/EG een kwaliteitsnorm voor de groep van twintig PFAS, zoals vermeld in deel B, punt 3, van bijlage III bij Richtlijn (EU) 2020/2184, vastgelegd in de vorm van een verwijzing naar de parameterwaarde voor die groep in Richtlijn (EU) 2020/2184 om ervoor te zorgen dat alle wijzigingen in de samenstelling van die groep of die waarde automatisch in Richtlijn 2006/118/EG worden opgenomen. Om rekening te houden met de meest recente wetenschappelijke inzichten moet er een kwaliteitsnorm voor de som van de vier meest problematische PFAS worden toegevoegd aan bijlage I bij Richtlijn 2006/118/EG overeenkomstig de waarde die door de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) is voorgesteld. Om dezelfde reden is het van het grootste belang dat de parameterwaarden voor PFAS in Richtlijn (EU) 2020/2184 onverwijld worden geëvalueerd en zo nodig herzien en dat in dat geval ook de kwaliteitsnormen in bijlage I bij Richtlijn 2006/118/EG hiermee in overeenstemming worden gebracht.

- (18) Gezien de toxiciteit van trifluorazijnzuur (TFA), de persistentie en het voorkomen ervan in het milieu en de vele bronnen ervan, waaronder het gebruik van PFAS-bestrijdingsmiddelen en koelgassen met fluor, is het uiterst belangrijk de aanwezigheid ervan in zowel oppervlaktewater als grondwater aan te pakken. Wat oppervlaktewater betreft, moet TFA worden opgenomen in bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG in de som van 25 PFAS waarvoor een MKN geldt. Bij de volgende herziening moet de Commissie overwegen in bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG een afzonderlijke MKN voor TFA op te nemen. Wat grondwater betreft, moet de Commissie ook overwegen om in bijlage I bij Richtlijn 2006/118/EG een kwaliteitsnorm voor TFA vast te stellen, hetzij afzonderlijk, hetzij als onderdeel van een som, rekening houdend met de meest recente wetenschappelijke kennis over TFA, waaronder de bevindingen van het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA), EFSA en de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Ook moet rekening worden gehouden met toekomstige wijzigingen van Richtlijn (EU) 2020/2184.
- (19) Er moet meer kennis worden vergaard over de aanwezigheid, het belang en de kwetsbaarheid van grondwaterecosystemen zodat die naar behoren kunnen worden beschermd. Aanvullend wetenschappelijk onderzoek moet derhalve worden aangemoedigd, gefinancierd en uitgevoerd, en de bevindingen moeten worden verspreid en, waar nodig, moet hiermee, net zoals met de bestaande kennis, rekening worden gehouden bij de uitvoering of herziening van de Richtlijnen 2000/60/EG en 2006/118/EG. De Commissie moet in het kader van de gemeenschappelijke uitvoeringsstrategie voor Richtlijn 2000/60/EG met de lidstaten samenwerken aan de vaststelling van een methode voor het in kaart brengen van grondwaterecosystemen. Zodra er een betrouwbare methode beschikbaar is, moeten de lidstaten, waar relevant, die methode toepassen en waar nodig strengere normen vaststellen om die ecosystemen te beschermen.

- (20) Richtlijn 2000/60/EG schrijft voor dat de lidstaten de waterlichamen aanwijzen die voor de onttrekking van voor menselijke consumptie bestemd water worden gebruikt, deze monitoren, de nodige maatregelen nemen om te voorkomen dat de kwaliteit ervan achteruitgaat, en het niveau van zuivering verlagen dat voor de productie van voor menselijke consumptie geschikt water vereist is. In dat verband zijn microplastics aangemerkt als een potentieel risico voor de gezondheid van de mens, maar er zijn meer monitoringgegevens nodig om te bevestigen dat milieukwaliteitsnormen voor microplastics in oppervlaktewater en grondwater moeten worden vastgesteld. Microplastics moeten daarom in de aandachtstoffenlijsten voor oppervlaktewater en grondwater worden opgenomen en worden gemonitord zodra geschikte monitoringmethoden beschikbaar zijn. In dat verband moet rekening worden gehouden met de in het kader van Richtlijn (EU) 2020/2184 ontwikkelde methoden voor het monitoren en beoordelen van de risico's van microplastics in drinkwater.
- (21) Naar schatting waren in 2019 wereldwijd tussen 900 000 en 1,7 miljoen sterfgevallen toe te schrijven aan infecties door antimicrobiële resistentie. Tegelijkertijd is er bezorgdheid geuit over het risico dat antimicrobiële resistentie zich ontwikkelt als gevolg van de aanwezigheid van antimicrobieel resistente micro-organismen en van genen hiervan in het aquatisch milieu, maar er is tot dusver weinig monitoring uitgevoerd. Passende indicatoren voor de aanwezigheid, ontwikkeling of overdracht van antimicrobiële resistentie moeten ook worden opgenomen in de aandachtstoffenlijsten voor oppervlaktewater en grondwater en worden gemonitord zodra geschikte monitoringmethoden zijn ontwikkeld. Dit is in overeenstemming met het Europees “één gezondheid”-actieplan tegen antimicrobiële resistentie, dat in juni 2017 door de Commissie is aangenomen, en met de mededeling van de Commissie van 25 november 2020, getiteld “Farmaceutische strategie voor Europa”, waarin dat probleem ook aan bod komt.

- (22) In de Richtlijnen 2006/118/EG en 2008/105/EG moet een bijlage worden opgenomen met geselecteerde stoffen, groepen van stoffen en indicatoren waarmee de Commissie rekening moet houden bij de volgende herziening van die richtlijnen, in afwachting van de ontwikkeling van betrouwbare monitoringmethoden en passende kwaliteitsnormen of triggerwaarden en de definitieve bevestiging dat zij voor of via grondwater of oppervlaktewater een risico vormen. Die bevestiging kan, indien nodig, worden verkregen door de stoffen, de groepen van stoffen of de indicatoren in de desbetreffende aandachtstoffenlijst op te nemen.

- (23) Met de conventionele methoden voor chemische analyse die worden toegepast voor de monitoring van stoffen in het kader van de Richtlijnen 2000/60/EG, 2006/118/EG en 2008/105/EG kan over het algemeen niet het cumulatieve risico van mengsels van stoffen worden bepaald. Gezien het toenemende bewustzijn van de relevantie van mengsels en derhalve van op effect gebaseerde monitoring voor het bepalen van de chemische toestand, en gezien het feit dat er reeds voldoende robuuste op effect gebaseerde monitoringmethoden bestaan voor oestrogene stoffen, moeten de lidstaten die methoden toepassen om de cumulatieve effecten van oestrogene stoffen in oppervlaktewateren over een periode van ten minste twee jaar te beoordelen. Dit zal het mogelijk maken de op effect gebaseerde resultaten te vergelijken met de resultaten die zijn verkregen met behulp van de conventionele methoden voor de monitoring van de drie oestrogene farmaceutische stoffen die zijn opgenomen in bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG. Daartoe moet de Commissie een uitvoeringshandeling vaststellen met de technische specificaties voor de monitoring van oestrogene stoffen waarbij op effect gebaseerde monitoringmethoden worden gebruikt. De Commissie moet ook een verslag publiceren waarin de op effect gebaseerde resultaten worden vergeleken met die van de conventionele methoden, en door middel van een analyse daarvan moet worden beoordeeld of op effect gebaseerde monitoringmethoden zodanig robuuste en accurate gegevens leveren dat die methoden als betrouwbare screeningmethoden kunnen worden gebruikt. Het gebruik van dergelijke screeningmethoden zou als voordeel hebben dat de effecten van alle oestrogene stoffen met vergelijkbare effecten kunnen worden bestreken, niet alleen die welke zijn opgenomen in bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG, en dat hiermee op veel locaties stof-per-stofmonitoring zou kunnen worden vervangen. Het concept van op effect gebaseerde triggerwaarden moet worden gedefinieerd. De definitie van “goede chemische toestand van oppervlaktewater” in Richtlijn 2000/60/EG moet worden gewijzigd om ervoor te zorgen dat hieronder in de toekomst ook triggerwaarden kunnen vallen die zouden kunnen worden vastgelegd om de resultaten van op effect gebaseerde monitoring te beoordelen.

- (24) Hoewel het risico van mengsels van bestrijdingsmiddelen tot op zekere hoogte wordt geregeld in Richtlijn 2006/118/EG met de kwaliteitsnorm voor de totale hoeveelheid bestrijdingsmiddelen, wordt dit risico buiten beschouwing gelaten in Richtlijn 2008/105/EG. Om dit cumulatieve risico tenminste gedeeltelijk aan te pakken, moet derhalve een MKN worden vastgesteld voor de som van de bestrijdingsmiddelen die reeds zijn opgenomen in de lijst van prioritair stoffen die in water moeten worden gemonitord, en bij de beoordeling van de chemische toestand moet met die MKN rekening worden gehouden. Om in de toekomst beter rekening te houden met het risico van mengsels, moet de Commissie bij een volgende herziening overwegen normen vast te stellen voor de som of sommen van geselecteerde bestrijdingsmiddelen, eventueel op basis van de werking ervan, waaronder mogelijk meer bestrijdingsmiddelen kunnen vallen dan die welke afzonderlijk zijn opgenomen in bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG. Aan een nieuwe bijlage bij die richtlijn moet daarom de “som of sommen van geselecteerde bestrijdingsmiddelen naar werking” worden toegevoegd. De Commissie moet ook nagaan of een op risico gebaseerde aanpak kan worden gevolgd om een MKN vast te stellen voor de totale hoeveelheid bestrijdingsmiddelen, op basis van passende monitoringmethoden. Aangezien de algemene kwaliteitsnormen van 0,1 µg/l en 0,5 µg/l voor individuele bestrijdingsmiddelen en de totale hoeveelheid bestrijdingsmiddelen in grondwater die zijn gespecificeerd in bijlage I bij Richtlijn 2006/118/EG zijn vastgesteld in de jaren 1980 en beperkt zijn door de gevoeligheid van de toen beschikbare analysemethoden, bieden zij mogelijk onvoldoende bescherming voor de gezondheid van de mens en het milieu. Bij de volgende herziening van de lijst van verontreinigende stoffen in grondwater moet de Commissie zich derhalve nogmaals over die waarden buigen.

- (25) Tijdens de herziening van de lijst van stoffen in deel A van bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG had de Commissie vastgesteld dat een aantal stoffen van de lijst kunnen worden verwijderd omdat zij niet langer een wijdverspreid risico vormen voor of via het aquatisch milieu in de Unie. Aangezien die stoffen echter nog steeds een risico vormen in bepaalde lidstaten, is het passend hen samen met de desbetreffende MKN op te nemen in een nieuwe bijlage bij Richtlijn 2008/105/EG. Indien de lidstaten die stoffen aanmerken als verontreinigende stoffen die op nationaal, regionaal of lokaal niveau aanleiding geven tot bezorgdheid, moeten zij die blijven monitoren en de MKN overeenkomstig blijven toepassen. Enkele andere stoffen zijn op de lijst gehandhaafd, ondanks overwegingen om hen van de lijst te schrappen, omdat moet worden vastgesteld of de concentraties ervan een dalende trend vertonen. De monitoring van enkele van die stoffen uit hoofde van de Richtlijnen 2000/60/EG en 2008/105/EG draagt tevens bij aan het nakomen van de monitoringverplichtingen uit hoofde van het Verdrag van Stockholm inzake persistente organische verontreinigende stoffen¹⁷ (het “Verdrag van Stockholm”), dat op 22 mei 2001 is ondertekend in Stockholm, en van Verordening (EU) 2019/1021 van het Europees Parlement en de Raad¹⁸.

---

¹⁷ PB L 209 van 31.7.2006, blz. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/2006/507/oj>.

¹⁸ Verordening (EU) 2019/1021 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende persistente organische verontreinigende stoffen (PB L 169 van 25.6.2019, blz. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj>).

- (26) Overeenkomstig het Verdrag van Stockholm en Verordening (EU) 2019/1021 zijn de lidstaten verplicht de gezondheid van de mens en het milieu te beschermen tegen persistente organische verontreinigende stoffen. De lidstaten moeten de aanwezigheid van persistente organische verontreinigende stoffen in het milieu monitoren overeenkomstig artikel 13, lid 1, onder d), van Verordening (EU) 2019/1021 ter uitvoering van de verplichtingen uit hoofde van artikel 11, lid 1, van het Verdrag van Stockholm.
- (27) Tot dusver moesten stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen die niet zijn aangemerkt als prioritaire stoffen op grond van Richtlijn 2000/60/EG aan nationale MKN voldoen en zijn zij als fysisch-chemische kwaliteitselementen in aanmerking genomen ter ondersteuning van de beoordeling van de ecologische toestand van oppervlaktewateren. Wat grondwater betreft, hebben de lidstaten ook hun eigen drempelwaarden kunnen vaststellen, zelfs voor door de mens vervaardigde synthetische stoffen. Die flexibiliteit heeft geresulteerd in suboptimale resultaten wat betreft de vergelijkbaarheid van de toestand van waterlichamen tussen de lidstaten, en op het gebied van milieubescherming. Daarom moet worden voorzien in een procedure die het mogelijk maakt op het niveau van de Unie overeenstemming te bereiken over MKN en drempelwaarden die voor die stoffen moeten worden toegepast indien die worden aangemerkt als stoffen die op nationaal niveau aanleiding geven tot bezorgdheid, en moeten registers van de toepasselijke drempelwaarden worden opgezet in bijlage II bij Richtlijn 2006/118/EG en registers van de toepasselijke MKN in een nieuwe bijlage bij Richtlijn 2008/105/EG. De geharmoniseerde MKN en drempelwaarden hoeven alleen door de lidstaten te worden toegepast bij de beoordeling van de toestand van hun waterlichamen in de stroomgebiedsdistricten waar is vastgesteld dat die stoffen een risico vormen.

- (28) Bovendien zorgt de opneming van stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen in de definitie van de chemische toestand van oppervlaktewateren voor een meer gecoördineerde, coherente en transparante aanpak wat betreft de monitoring en beoordeling van de chemische toestand van oppervlaktewaterlichamen en de daarmee samenhangende informatie aan het publiek. Ook faciliteert dit een meer gerichte aanpak bij het vaststellen en uitvoeren van maatregelen om alle “chemische” kwesties op een meer omvattende, doeltreffende en efficiënte manier aan te pakken. Derhalve moeten de definities van “ecologische toestand” en “chemische toestand” worden gewijzigd en de reikwijdte van de ‘chemische toestand’ moet worden verbreed om stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen te omvatten, die tot dusver onderdeel vormden van de definitie “ecologische toestand” in bijlage V bij Richtlijn 2000/60/EG. Bijgevolg moeten het concept MKN voor stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen en de daarmee verband houdende procedures worden opgenomen in Richtlijn 2008/105/EG. De toestand van een waterlichaam mag niet enkel op basis van die verandering als verslechterd worden beschouwd.

- (29) De mechanismen van de aandachtstoffenlijsten voor oppervlaktewater en grondwater zijn bedoeld om informatie te verzamelen over de aanwezigheid en verspreiding van mogelijk opkomende zorgwekkende stoffen in het aquatisch milieu die tot dusver slechts beperkt zijn gedocumenteerd en waarvoor vaak geen gestandaardiseerde analysemethoden beschikbaar zijn. Daarnaast zijn voor de stoffen die zijn opgenomen in bijlage I bij Richtlijn 2006/118/EG en in bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG de op de markt beschikbare analysemethoden niet altijd gevoelig genoeg om de voorgestelde milieukwaliteitsnormen te halen. De ontwikkeling van nieuwe methoden en het monitoren van een groter aantal stoffen, groepen van stoffen of indicatoren van verontreiniging vormt een uitdaging en leidt tot hogere kosten en vereist een grotere administratieve capaciteit in de lidstaten, met name in de lidstaten met minder middelen. Daarom kan de oprichting van een gemeenschappelijke monitoringfaciliteit voor het beheer van de monitoringverplichtingen, wanneer de lidstaten daarom verzoeken, de lidstaten helpen bij de uitvoering van die moeilijke taak door hun financiële en administratieve lasten te verlichten. De Commissie moet de verschillende mogelijkheden voor de oprichting, financiering en werking van een dergelijke monitoringfaciliteit beoordelen. Het gebruik van de faciliteit moet vrijwillig zijn, toegankelijk zijn voor alle geïnteresseerde lidstaten en mag geen afbreuk doen aan reeds bestaande regelingen op nationaal niveau.

- (30) Het concept “achteruitgang van de toestand” is in verschillende arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie verduidelijkt. Daarom moet “achteruitgang van de toestand” worden gedefinieerd in Richtlijn 2000/60/EG. Zoals vermeld in bijlage V bij die richtlijn omvat de toestand van een oppervlaktewaterlichaam zowel de ecologische als de chemische toestand ervan en de toestand van een grondwaterlichaam zowel de kwantitatieve als de chemische toestand ervan. In plaats van afzonderlijk te verwijzen naar elk van die elementen moet in de definitie enkel een verwijzing naar bijlage V bij die richtlijn worden opgenomen. Indien de toestand van een kwaliteitselement voor oppervlaktewater dat wordt bestempeld als “slecht” of “niet goed” of de toestand van een kwaliteitselement voor grondwater dat wordt bestempeld als “ontoereikend” verder achteruitgaat, moet die achteruitgang ook worden beschouwd als een achteruitgang van de toestand van het waterlichaam.

- (31) Door de arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie, in combinatie met toevoegingen aan de lijsten van stoffen en strengere normen voor bestaande verontreinigende stoffen, is het lastiger geworden het beginsel van Richtlijn 2000/60/EG dat achteruitgang van de toestand moet worden voorkomen, toe te passen, met name bij projecten die op korte termijn een negatief effect hebben op waterlichamen of projecten en activiteiten met een negatief effect op waterlichamen vanwege de verplaatsing van water of sedimenten met verontreinigende stoffen. In het geval van projecten die op korte termijn een negatief effect hebben op een of meer kwaliteitselementen van een waterlichaam, is het van essentieel belang te bevestigen dat het negatieve effect op die kwaliteitselementen niet meer kan worden vastgesteld na één jaar of, wat biologische kwaliteitselementen betreft, na maximaal drie jaar. Om te verifiëren dat het negatieve effect niet langer aanwezig is, moeten de lidstaten gebruik kunnen maken van de bestaande monitoringregelingen. Dergelijke regelingen zijn echter mogelijk niet voldoende, bijvoorbeeld als de toestand gewoonlijk wordt bepaald door middel van extrapolatie, of als de betrokken kwaliteitselementen verschillen van die welke het gevoeligst worden geacht voor routinematige belasting en effecten, en dus niet worden gedekt door de reguliere monitoringprogramma's. In die gevallen moet een verificatie achteraf worden uitgevoerd op basis van aanvullende en op maat gesneden monitoring. Bij projecten of activiteiten met een negatief effect op waterlichamen door de verplaatsing van verontreinigd water of verontreinigende sedimenten, kunnen de concentraties verontreinigende stoffen in het waterlichaam van oorsprong dalen en de concentraties in het ontvangende waterlichaam toenemen, ook al is er over het geheel genomen geen verandering in de massabalans van verontreinigende stoffen. Die activiteiten omvatten het lozen van verontreinigd drainagewater van bouwwerken of de verplaatsing van baggerspecie voor de bescherming tegen overstromingen of de scheepvaart, en moeten worden toegestaan, mits aan verschillende criteria wordt voldaan.

Met die criteria moet onder andere worden geëist dat alle haalbare stappen, met inbegrip van behandeling, worden genomen om eventuele negatieve effecten te beperken, en dat het ontvangende oppervlaktewaterlichaam zich reeds in een minder dan goede toestand bevindt wat betreft de meeste verplaatste verontreinigende stoffen, zoals PFAS, en dat informatie met betrekking tot de criteria en de redenen voor de verplaatsing worden verstrekt in het desbetreffende stroomgebiedbeheerplan. De criteria moeten ervoor zorgen dat het algemene niveau van bescherming van de gezondheid van de mens en het milieu waarin Richtlijn 2000/60/EG voorziet, wordt gehandhaafd. De verplaatsing van verontreinigd water of verontreinigde sedimenten mag de kwaliteit van de drinkwatervoorraden niet aantasten. Daarom moet rond elk drinkwateronttrekkingspunt een zone worden ingesteld waar strengere voorzorgsmaatregelen nodig zijn. Indien de lidstaten reeds beschermingszones hebben ingesteld op grond van artikel 7 van Richtlijn 2000/60/EG of artikel 8 van Richtlijn (EU) 2020/2184, kunnen die gebieden tot dit doel dienen.

- (32) De groene transitie en andere activiteiten van algemeen belang, zoals activiteiten gerelateerd aan veiligheid en defensie, vereisen aanzienlijke investeringen in en de ontwikkeling van nieuwe technologieën, die moeilijk verenigbaar kunnen zijn met de doelstellingen van Richtlijn 2000/60/EG, bijvoorbeeld wanneer die technologieën de winning en het gebruik van kritieke grondstoffen vereisen met emissies van opkomende zorgwekkende stoffen tot gevolg. Het is belangrijk dat de potentiële risico's van die stoffen voor het milieu of de gezondheid van de mens worden beoordeeld. Hiermee moet rekening worden gehouden bij de opneming van stoffen op de aandachtstoffenlijsten. Het is net zo belangrijk om de mogelijke conflicten tussen die algemene doelstellingen in kaart te brengen en passende oplossingen daarvoor te ontwikkelen. Dit kan worden gedaan als onderdeel van het uitvoeringsverslag dat de Commissie overeenkomstig artikel 18 van Richtlijn 2000/60/EG opstelt.
- (33) Om een geharmoniseerde aanpak en een gelijk speelveld in de Unie te garanderen, moet aan de Commissie de bevoegdheid worden verleend om overeenkomstig artikel 290 VWEU handelingen vast te stellen tot wijziging van de delen A en C van bijlage II en de bijlagen III en IV bij Richtlijn 2006/118/EG betreffende richtsnoeren voor de vaststelling van drempelwaarden door de lidstaten, door de lidstaten te verstrekken informatie met betrekking tot de verontreinigende stoffen en indicatoren van verontreiniging waarvoor drempelwaarden zijn bepaald, de beoordeling van de chemische toestand van grondwater en de vaststelling en omkering van significante en aanhoudende stijgende trends.

- (34) Gezien de noodzaak om zich snel aan te passen aan de wetenschappelijke en technische kennis en in de Unie een geharmoniseerde aanpak en een gelijk speelveld met betrekking tot de procedure voor het afleiden van MKN voor stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen te waarborgen, moet aan de Commissie de bevoegdheid worden verleend om overeenkomstig artikel 290 VWEU handelingen vast te stellen om deel B van bijlage II bij Richtlijn 2008/105/EG te wijzigen.
- (35) Bij de toetsing van de lijst van prioritaire stoffen in deel A van bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG is geconcludeerd dat verscheidene prioritaire stoffen niet langer in de hele Unie aanleiding geven tot bezorgdheid en daarom niet langer in die bijlage moeten worden opgenomen. Die stoffen moeten daarom als stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen worden beschouwd en samen met hun overeenkomstige MKN in een nieuwe bijlage bij Richtlijn 2008/105/EG worden opgenomen.

- (36) Om een gelijk speelveld in de Unie te waarborgen en het mogelijk te maken de toestand van waterlichamen tussen de lidstaten te vergelijken, moeten de nationale drempelwaarden voor bepaalde door de mens vervaardigde synthetische grondwaterverontreinigende stoffen worden geharmoniseerd. Waar nodig moeten op het niveau van de Unie drempelwaarden worden vastgesteld voor verontreinigende stoffen van antropogene oorsprong of voor producten die vrijkomen bij afbraak of ontbinding van dergelijke stoffen, mits die verontreinigende stoffen en de afbraakproducten ofwel niet van nature in het grondwater voorkomen ofwel identieke natuurlijke tegenhangers hebben en hun natuurlijke achtergrondniveaus ten hoogste laag zijn. Die drempelwaarden moeten worden opgenomen in het register van geharmoniseerde drempelwaarden voor door de mens vervaardigde synthetische stoffen in het grondwater die op nationaal, regionaal of lokaal niveau aanleiding geven tot bezorgdheid, dat als nieuw deel D van bijlage II is opgenomen in Richtlijn 2006/118/EG. Er moet een geharmoniseerde drempelwaarde voor individuele geneesmiddelen worden opgenomen die door de lidstaten moet worden toegepast voor elke farmaceutische werkzame stof die op nationaal niveau als risicovol is aangemerkt, tenzij specifiek voor die stof op Unie- of nationaal niveau reeds een strengere norm of drempelwaarde is vastgesteld.

- (37) Alle bepalingen van Richtlijn 2006/118/EG met betrekking tot de beoordeling van de chemische toestand van grondwater moeten worden aangepast aan de invoering van de derde categorie geharmoniseerde drempelwaarden in een nieuw deel D van bijlage II bij die richtlijn, naast de kwaliteitsnormen in bijlage I bij die richtlijn en de nationale drempelwaarden die zijn vastgesteld overeenkomstig de in deel A van bijlage II bij die richtlijn beschreven methode.
- (38) Om doeltreffende en coherente besluitvorming te waarborgen en synergieën tot stand te brengen met de werkzaamheden in het kader van andere wetgeving van de Unie inzake chemische stoffen, moet aan het ECHA een permanente en duidelijk afgebakende rol worden toegekend bij de prioritering van de stoffen die moeten worden opgenomen in de aandachtstoffenlijsten en in de lijsten van stoffen in de bijlagen I en II bij Richtlijn 2008/105/EG en de bijlagen I en II bij Richtlijn 2006/118/EG, en bij de vaststelling op grond daarvan van passende wetenschappelijk onderbouwde kwaliteitsnormen. Het Comité risicobeoordeling (RAC) en het Comité sociaaleconomische analyse (SEAC) van het ECHA moeten de uitvoering van bepaalde aan het ECHA opgedragen taken vergemakkelijken door adviezen te verstrekken. Het ECHA moet ook zorgen voor een betere coördinatie tussen de verschillende onderdelen van het milieurecht door middel van meer transparantie met betrekking tot de verontreinigende stoffen die op een aandachtstoffenlijst staan of de ontwikkeling van Uniebrede of nationale MKN of drempelwaarden, door relevante wetenschappelijke verslagen openbaar te maken. Bij de afleiding van drempelwaarden voor farmaceutische stoffen moet het ECHA samenwerken met het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA).

- (39) In de geschiktheidscontrole werd geconcludeerd dat frequentere en beter gestroomlijnde elektronische verslaglegging nodig is om een betere uitvoering en handhaving van de waterwetgeving van de Unie te bevorderen. Gezien zijn taak om ook de toestand van de verontreiniging, zoals beschreven in het actieplan “Verontreiniging naar nul”, regelmatig te monitoren, moet het Europees Milieuagentschap (EMA) die frequentere en beter gestroomlijnde verslaglegging van de monitoringgegevens door de lidstaten vergemakkelijken. Het is belangrijk dat deze essentiële milieu-informatie tijdig ter beschikking van het publiek en de Commissie wordt gesteld. Onverminderd de verplichtingen inzake monitoringfrequentie uit hoofde van de Richtlijnen 2000/60/EG, 2006/118/EG en 2008/105/EG, en voor zover de monitoringverplichtingen uit hoofde van die richtlijnen hebben geleid tot nieuwe monitoringgegevens, moeten de lidstaten de volgende gegevens ter beschikking stellen van het publiek en het EMA: i) elke drie jaar monitoringgegevens over biologische kwaliteitselementen in oppervlaktewateren die in de voorgaande drie jaar zijn verzameld en gevalideerd; en ii) elke twee jaar monitoringgegevens over chemische kwaliteitselementen in oppervlaktewateren en grondwater die in de voorgaande twee jaar zijn verzameld en gevalideerd. Hiervoor moet gebruik worden gemaakt van bestaande mechanismen voor elektronische gegevensverstrekking, zoals het systeem Reportnet van het EMEA, waarbij de indiening van gegevens wordt vergemakkelijkt door automatisering, die zijn afgestemd op de gegevensstromen van het waterinformatiesysteem voor Europa over de toestand van het milieu. De lidstaten worden aangemoedigd jaarlijks de monitoringgegevens over chemische kwaliteitselementen ter beschikking te stellen van het publiek en het EMA.

Er zal verslag over de toestand blijven worden uitgebracht in de zesjaarlijkse stroomgebiedbeheerplannen. De administratieve last zal naar verwachting beperkt zijn aangezien de lidstaten al verplicht zijn om thematische categorieën ruimtelijke gegevens openbaar te maken uit hoofde van Richtlijn 2007/2/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁹ en van Richtlijn (EU) 2019/1024 van het Europees Parlement en de Raad²⁰.

---

¹⁹ Richtlijn 2007/2/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2007 tot oprichting van een infrastructuur voor ruimtelijke informatie in de Gemeenschap (Inspire) (PB L 108 van 25.4.2007, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2007/2/oj>).

²⁰ Richtlijn (EU) 2019/1024 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 inzake open data en het hergebruik van overheidsinformatie (PB L 172 van 26.6.2019, blz. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj>).

- (40) De beoordeling van de toestand uit hoofde van Richtlijn 2000/60/EG is gebaseerd op het “one out, all out”-principe en dat moet ook zo blijven. Het is derhalve belangrijk dat de lidstaten alle mogelijke maatregelen nemen om een goede toestand of een goed potentieel tot stand te brengen, naargelang het geval, met betrekking tot elk relevant individueel kwaliteitselement. Om ervoor te zorgen dat vooruitgang of gebrek aan vooruitgang met betrekking tot individuele kwaliteitselementen kan worden vastgesteld, zelfs wanneer niet alle elementen een goede toestand of een goed potentieel bereiken, en dat vooruitgang of het gebrek aan vooruitgang in alle lidstaten kan worden vergeleken, moeten tegelijkertijd op het niveau van de Unie voortgangsindicatoren worden ontwikkeld en geharmoniseerd zodat de lidstaten op uniforme wijze en in een uitgesplitste vorm de toestand en het potentieel van individuele kwaliteitselementen kunnen weergeven en rapporteren. Die indicatoren van vooruitgang moeten worden uitgelegd onverminderd de conclusies die worden getrokken naar aanleiding van de toepassing van het “one out, all out”-principe.

- (41) Een betere integratie van de gegevensstromen die aan het EMA worden gerapporteerd in het kader van de waterwetgeving van de Unie, en met name van de inventarissen van emissies zoals vereist bij Richtlijn 2008/105/EG, met de gegevensstromen die overeenkomstig Richtlijn 2010/75/EU en Verordening (EU) 2024/1244 van het Europees Parlement en de Raad²¹ op het portaal voor industriële emissies worden gerapporteerd, zal de rapportage van de inventarissen overeenkomstig artikel 5 van Richtlijn 2008/105/EG eenvoudiger en efficiënter maken. Tegelijkertijd zullen de administratieve last en de werkdruk op piekmomenten bij de vaststelling van de stroomgebiedbeheerplannen worden verminderd. In combinatie met de afschaffing van de tussentijdse verslaglegging over de voortgang van de uitvoering van maatregelenprogramma's, die niet doeltreffend is gebleken, zal deze vereenvoudigde verslaglegging de lidstaten in staat stellen zich meer te richten op het rapporteren van emissies die tot voor kort niet onder de wetgeving inzake industriële emissies vielen, maar wel onder de rapportage van emissies uit hoofde van artikel 5 van Richtlijn 2008/105/EG.

---

²¹ Verordening (EU) 2024/1244 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 betreffende de rapportage van milieugegevens van industriële installaties, tot oprichting van een portaal voor industriële emissies en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 166/2006 (PB L, 2024/1244, 2.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1244/oj>).

- (42) In het Verdrag van Lissabon tot wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap²², ondertekend te Lissabon, 13 december 2007, wordt een onderscheid gemaakt tussen aan de Commissie overgedragen bevoegdheden om gedelegeerde handelingen vast te stellen, namelijk niet-wetgevingshandelingen van algemene strekking ter aanvulling of wijziging van bepaalde niet-essentiële onderdelen van een wetgevingshandeling, en aan de Commissie overgedragen bevoegdheden om uitvoeringshandelingen vast te stellen, namelijk handelingen ter waarborging van eenvormige voorwaarden voor de uitvoering van juridisch bindende handelingen van de Unie. De Richtlijnen 2000/60/EG en 2006/118/EG moeten worden afgestemd op het bij dat verdrag ingevoerde rechtskader.
- (43) De bevoegdheidsverlening in artikel 20, lid 1, eerste alinea, van Richtlijn 2000/60/EG, die voorziet in het gebruik van de regelgevingsprocedure met toetsing, voldoet aan de criteria van artikel 290, lid 1, VWEU, aangezien zij betrekking heeft op aanpassingen van de bijlagen bij die richtlijn en de vaststelling van regels ter aanvulling ervan. Zij moet daarom worden omgezet in een bevoegdheidsverlening op grond waarvan de Commissie gedelegeerde handelingen kan vaststellen. De bevoegdheidsverlening in afdeling 1.4.1, ix), van bijlage V bij Richtlijn 2000/60/EG, die voorziet in het gebruik van de regelgevingsprocedure met toetsing, voldoet aan de criteria van artikel 291, lid 2, VWEU, aangezien zij betrekking heeft op eenvormige voorwaarden voor de uitvoering van die richtlijn. Zij moet daarom worden omgezet in een bevoegdheidsverlening op grond waarvan de Commissie uitvoeringshandelingen kan vaststellen.

---

²² PB C 306 van 17.12.2007, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/treaty/lis/sign>.

- (44) De bevoegdheidsverlening in artikel 8, lid 1, van Richtlijn 2006/118/EG, die voorziet in het gebruik van de regelgevingsprocedure met toetsing, voldoet aan de criteria van artikel 290, lid 1, VWEU, aangezien zij betrekking heeft op aanpassingen van de delen A en C van bijlage II en van de bijlagen III en IV bij die richtlijn. Zij moet daarom worden omgezet in een bevoegdheidsverlening op grond waarvan de Commissie gedelegeerde handelingen kan vaststellen.
- (45) Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden voor gedelegeerde handelingen tot passende raadplegingen overgaat, onder meer op deskundigenniveau, en dat die raadplegingen gebeuren in overeenstemming met de beginselen die zijn vastgelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven²³. Met name om te zorgen voor gelijke deelname aan de voorbereiding van gedelegeerde handelingen ontvangen het Europees Parlement en de Raad alle documenten op hetzelfde tijdstip als de deskundigen van de lidstaten, en hebben hun deskundigen systematisch toegang tot de vergaderingen van de deskundigengroepen van de Commissie die zich bezighouden met de voorbereiding van de gedelegeerde handelingen.

---

²³ PB L 123 van 12.5.2016, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- (46) De bevoegdheidsverlening in artikel 8, lid 3, van Richtlijn 2000/60/EG, die voorziet in het gebruik van de regelgevingsprocedure met toetsing, voldoet aan de criteria van artikel 291, lid 2, VWEU, aangezien zij betrekking heeft op de vaststelling van technische specificaties en gestandaardiseerde methoden voor de analyse en monitoring van de watertoestand en derhalve tot doel heeft te zorgen voor uniforme voorwaarden voor de geharmoniseerde uitvoering van die richtlijn. Zij moet daarom worden omgezet in een bevoegdheidsverlening op grond waarvan de Commissie uitvoeringshandelingen kan vaststellen. Om de vergelijkbaarheid van gegevens te waarborgen, moet de bevoegdheidsverlening ook worden uitgebreid tot de vaststelling van opmaakvoorschriften voor de rapportage van monitoring- en toestandsgegevens overeenkomstig artikel 8, lid 4, van Richtlijn 2000/60/EG. De aan de Commissie toegekende uitvoeringsbevoegdheden moeten worden uitgeoefend overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad²⁴.

---

²⁴ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (47) Deskundigen van de lidstaten moeten betrokken blijven bij de regelmatige samenwerking die wordt gefaciliteerd door de gemeenschappelijke uitvoeringsstrategie voor Richtlijn 2000/60/EG, en met name bij de werkgroepen die in het kader daarvan zijn opgericht, en er dus nauw bij betrokken zijn, met name bij de herziening van de aandachtstoffenlijsten, de actualisering van de lijsten van verontreinigende stoffen en de vaststelling van de opmaakvoorschriften voor de rapportage.
- (48) Om eenvormige voorwaarden te waarborgen voor de uitvoering van Richtlijn 2000/60/EG, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om technische specificaties en gestandaardiseerde methoden voor de analyse en monitoring van de watertoestand overeenkomstig bijlage V bij die richtlijn vast te leggen, de opmaakvoorschriften voor de rapportage van monitoring- en toestandsgegevens vast te stellen, de resultaten van de intercalibratie aan te nemen, evenals de vastgelegde waarden voor de klasseringen van de monitoringsystemen van de lidstaten overeenkomstig afdeling 1.4.1, ix), van bijlage V bij die richtlijn, en vooruitgangsindicatoren aan te nemen aan de hand waarvan de vorderingen van de lidstaten bij het bereiken van de goede toestand of het goede potentieel van hun waterlichamen kunnen worden vergeleken. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011.

- (49) Om eenvormige voorwaarden te waarborgen voor de uitvoering van Richtlijn 2006/118/EG, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om een aandachtstoffenlijst voor grondwater vast te leggen en een lijst van relevante en niet-relevante metaboliëten van bestrijdingsmiddelen op te stellen. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011.
- (50) Om eenvormige voorwaarden te waarborgen voor de uitvoering van Richtlijn 2008/105/EG, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om gestandaardiseerde opmaakvoorschriften vast te stellen voor de rapportage aan het EMA van puntbronemissies die niet onder Verordening (EU) 2024/1244 vallen en van diffuse emissies. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011.

- (51) Er moet rekening worden gehouden met de wetenschappelijke en technische vooruitgang op het gebied van monitoring van de toestand van waterlichamen overeenkomstig de monitoringvoorschriften van bijlage V bij Richtlijn 2000/60/EG. Daarom moet het de lidstaten worden toegestaan gebruik te maken van gegevens en diensten van remote-sensingtechnologieën, aardobservatie zoals Copernicusdiensten, in-situ-sensoren en -apparaten, onlinesystemen voor de monitoring van waterkwaliteit of gegevens van burgerwetenschap, door gebruik te maken van de mogelijkheden die artificiële intelligentie en geavanceerde analyse en verwerking van gegevens bieden. Overeenkomstig de digitale strategie van de EU, met inbegrip van de doelstellingen ervan voor meer digitalisering binnen overheidsdiensten en bedrijven, worden de lidstaten aangemoedigd het potentieel van digitalisering voor waterbeheer en met name voor waterkwaliteitsmonitoring te benutten. De technische en economische haalbaarheid van het gebruik van onlinesystemen voor de continue, nauwkeurige en realtime monitoring van de waterkwaliteit moet worden beoordeeld, en zo nodig moeten richtsnoeren voor de toepassing ervan worden ontwikkeld. Dit kan worden gedaan in het kader van de gemeenschappelijke uitvoeringsstrategie voor Richtlijn 2000/60/EG, met als doel de lidstaten te helpen hun monitoringtechnieken voor de waterkwaliteit waar mogelijk en passend te digitaliseren. De lidstaten die reeds maatregelen hebben genomen om hun monitoringtechnieken te digitaliseren, worden aangemoedigd een samenvatting van die maatregelen op te nemen in hun stroomgebiedbeheerplannen.
- (52) De lidstaten moeten de uitrol van digitale instrumenten, zoals remote-sensingtechnologieën en aardobservatie, zoals Copernicusdiensten, aanmoedigen.

- (53) De bevoegde autoriteiten moeten opleidingen, programma's voor de ontwikkeling van vaardigheden, en investeringen in menselijk kapitaal ondersteunen om een doeltreffende toepassing van de beste technologieën en innovatieve oplossingen in het kader van de Richtlijn 2000/60/EG te bevorderen.
- (54) Overeenkomstig het Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden²⁵, ondertekend op 25 juni 1998 te Aarhus, moeten de leden van het betrokken publiek toegang hebben tot de rechter, aangezien dit bijdraagt tot de bescherming van het recht te leven in een milieu dat passend is voor de gezondheid en het welzijn van elke persoon. Daarom moeten de lidstaten in overeenstemming met dat verdrag toegang tot de rechter waarborgen uit hoofde van Richtlijn 2000/60/EG. Bovendien is het volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie aan de rechterlijke instanties van de lidstaten om de rechterlijke bescherming te waarborgen van de rechten die een persoon ontleent aan het Unierecht. Voorts voorziet artikel 19, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) in de verplichting voor de lidstaten om te voorzien in de nodige rechtsmiddelen om daadwerkelijke rechtsbescherming op de onder het recht van de Unie vallende gebieden te verzekeren.

---

²⁵ PB L 124 van 17.5.2005, blz. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/2005/370/oj>.

(55) Gezien de steeds vaker voorkomende onvoorziene weersomstandigheden, met name extreme overstromingen en langdurige droogten, en het toenemende aantal aanzienlijke verontreinigingsincidenten die grensoverschrijdende accidentele verontreiniging tot gevolg hebben of verergeren, moeten de lidstaten worden verplicht ervoor te zorgen dat onverwijld informatie over dergelijke incidenten wordt verstrekt aan die lidstaten, en doeltreffend samen te werken met die lidstaten om de gevolgen van het voorval of incident te beperken. Ook moet de samenwerking tussen de lidstaten worden versterkt en moeten de procedures voor grensoverschrijdende samenwerking worden gestroomlijnd in geval van problemen van meer structurele aard, d.w.z. grensoverschrijdende, niet-accidentele en langetermijnproblemen die niet op het niveau van de lidstaten kunnen worden opgelost, een en ander overeenkomstig artikel 12 van Richtlijn 2000/60/EG. Indien de lidstaten reeds een doeltreffende samenwerking tot stand hebben gebracht, moet hiermee rekening worden gehouden. Indien bijstand van de Unie nodig is, kunnen de bevoegde nationale autoriteiten verzoeken om bijstand indien bij het Coördinatiecentrum van de Commissie voor respons in noodsituaties, dat de coördinatie van de verlening van de vereiste bijstand via het Uniemechanisme voor civiele bescherming zal faciliteren, overeenkomstig artikel 15 van Besluit nr. 1313/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad²⁶. Bovendien moet ervoor worden gezorgd dat de lidstaten Richtlijn 2000/60/EG daadwerkelijk op hun grondgebied uitvoeren omdat stroomgebiedsdistricten zich ook tot buiten het grondgebied van de Unie kunnen uitstrekken. De lidstaten moeten er ook naar streven passende coördinatie met de betrokken derde landen tot stand te brengen, hetgeen zou bijdragen tot de verwezenlijking van de in die richtlijn vastgelegde doelstellingen voor die specifieke stroomgebiedsdistricten.

---

²⁶ Besluit nr. 1313/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 betreffende een Uniemechanisme voor civiele bescherming (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 924, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj>).

- (56) De Commissie moet verslag uitbrengen over de mogelijkheid om in Richtlijn 2000/60/EG een mechanisme voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid op te nemen. In dat verslag moet rekening worden gehouden met de ervaring die met name is opgedaan met de uitvoering van de bepalingen inzake uitgebreide producentenverantwoordelijkheid in de Uniewetgeving inzake de behandeling van stedelijk afvalwater, afval en kunststoffen voor eenmalig gebruik.
- (57) De Richtlijnen 2000/60/EG, 2006/118/EG en 2008/105/EG moeten derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (58) Daar de doelstellingen van deze richtlijn, namelijk een hoog niveau van milieubescherming en een verbetering van de milieukwaliteit van het zoet water in Europa garanderen, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt maar, vanwege het grensoverschrijdende karakter van waterverontreiniging, beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 VEU neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan nodig is om die doelstellingen te verwezenlijken,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1
Wijzigingen in Richtlijn 2000/60/EG

Richtlijn 2000/60/EG wordt als volgt gewijzigd:

- 1) in artikel 1, onder e), wordt het vierde streepje vervangen door:
  - “– het bereiken van de doelstellingen van de relevante internationale overeenkomsten, met inbegrip van die welke tot doel hebben de verontreiniging van het mariene milieu te voorkomen en te elimineren, door maatregelen van de Unie tot stopzetting of geleidelijke beëindiging van lozingen, emissies en verliezen van prioritaire gevaarlijke stoffen, om uiteindelijk te komen tot concentraties in het mariene milieu die voor in de natuur voorkomende stoffen dicht bij de achtergrondwaarden liggen en voor door de mens vervaardigde synthetische stoffen vrijwel nul bedragen.”;

2) artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

a) punt 24 wordt vervangen door:

“24. “goede chemische toestand van oppervlaktewater”: de chemische toestand die vereist is om te voldoen aan de milieudoelstellingen voor oppervlaktewater, vastgelegd in artikel 4, lid 1, onder a), van deze richtlijn, d.w.z. de chemische toestand van een oppervlaktewaterlichaam waarin de concentraties van verontreinigende stoffen niet boven de milieukwaliteitsnormen liggen voor prioritare stoffen die zijn opgenomen in deel A van bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG van het Europees Parlement en de Raad*, noch boven de milieukwaliteitsnormen voor stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen die zijn vastgesteld en toegepast overeenkomstig artikel 8 quinquies van die richtlijn, en waarin de op effect gebaseerde triggerwaarden, indien beschikbaar, ook niet worden overschreden;

---

* Richtlijn 2008/105/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 inzake milieukwaliteitsnormen op het gebied van het waterbeleid tot wijziging en vervolgens intrekking van de Richtlijnen 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG en 86/280/EEG van de Raad, en tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 348 van 24.12.2008, blz. 84, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/105/oj>).”;

b) punt 30 wordt vervangen door:

“30. “prioritaire stoffen”: stoffen die zijn opgenomen in deel A van bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG, d.w.z. stoffen die een significant risico voor of via het aquatisch milieu inhouden en waarvan de prioriteit wordt bepaald overeenkomstig artikel 16, lid 2, van deze richtlijn;”;

c) de volgende punten worden ingevoegd:

“30 bis. “prioritaire gevaarlijke stoffen”: prioritaire stoffen die overeenkomstig de in artikel 16, lid 3, bedoelde wetgeving als “gevaarlijk” worden aangemerkt;

30 ter. “stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen”: verontreinigende stoffen die niet of niet langer als prioritaire stoffen worden aangemerkt, maar waarvan de lidstaten op basis van de overeenkomstig bijlage II uitgevoerde beoordeling van de belastingen en effecten op oppervlaktewaterlichamen hebben vastgesteld dat zij in aanzienlijke hoeveelheden in een stroomgebied of deelstroomgebied worden geloosd of afgezet en aldus een significant risico vormen voor of via het aquatisch milieu op hun grondgebied;”;

d) punt 35 wordt vervangen door:

“35. “milieukwaliteitsnorm”: de concentratie van een bepaalde verontreinigende stof of groep van verontreinigende stoffen in water, in sediment of in biota die ter bescherming van de gezondheid van de mens en het milieu niet mag worden overschreden;”;

e) het volgende punt wordt ingevoegd:

“35 bis. “op effect gebaseerde triggerwaarde”: een drempelwaarde voor de effecten van een verontreinigende stof of groep van verontreinigende stoffen in water, sediment of biota, die worden gemeten aan de hand van een passende en wetenschappelijk gevalideerde op effect gebaseerde monitoringmethode, waarboven die verontreinigende stof of groep van verontreinigende stoffen in water, sediment of biota schadelijke effecten op de menselijke gezondheid of het milieu met zich kan meebrengen;”;

f) punt 37 wordt vervangen door:

“37. “voor menselijke consumptie bestemd water”: voor menselijke consumptie bestemd water zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 1, van Richtlijn (EU) 2020/2184 van het Europees Parlement en de Raad*.

---

* Richtlijn (EU) 2020/2184 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water (PB L 435 van 23.12.2020, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2020/2184/oj>).”;

g) het volgende punt wordt toegevoegd:

“42. “achteruitgang van de toestand van een waterlichaam”: het achteruitgaan van de toestand van ten minste één van de kwaliteitselementen in de zin van bijlage V met één klasse, zelfs indien die achteruitgang niet leidt tot een lagere klassering van het waterlichaam als geheel; indien een kwaliteitselement zich echter reeds in de laagste klasse bevindt, vormt elke verdere verslechtering van dat element een achteruitgang van de toestand van het waterlichaam.”;

3) artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt als volgt gewijzigd:

i) in punt a) worden de punten i), ii) en iii) vervangen door:

“i) leggen de lidstaten de nodige maatregelen ten uitvoer ter voorkoming van achteruitgang van de toestand van alle oppervlaktewaterlichamen, onder voorbehoud van de toepassing van de leden 6 tot en met 7 ter en onverminderd lid 8;

- ii) beschermen, verbeteren en herstellen de lidstaten alle oppervlaktewaterlichamen, onder voorbehoud van de toepassing van punt iii) op kunstmatige en sterk veranderde waterlichamen, met de bedoeling uiterlijk 15 jaar na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn een goede toestand van het oppervlaktewater overeenkomstig de bepalingen van bijlage V te bereiken, onder voorbehoud van verlengingen in overeenstemming met lid 4 en de toepassing van de leden 5 tot en met 7 ter en onverminderd lid 8;
  - iii) beschermen en verbeteren de lidstaten alle kunstmatige en sterk veranderde waterlichamen, met de bedoeling uiterlijk 15 jaar na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn een goed ecologisch potentieel en een goede chemische toestand van het oppervlaktewater overeenkomstig de bepalingen van bijlage V te bereiken, onder voorbehoud van verlengingen in overeenstemming met lid 4 en de toepassing van de leden 5 tot en met 7 ter en onverminderd lid 8;”;
- ii) in punt b) worden de punten i) en ii) vervangen door:
- “i) leggen de lidstaten de nodige maatregelen ten uitvoer met de bedoeling de inbreng van verontreinigende stoffen in het grondwater te voorkomen of te beperken en de achteruitgang van de toestand van alle grondwaterlichamen te voorkomen, onder voorbehoud van de toepassing van de leden 6 tot en met 7 ter van dit artikel en onverminderd lid 8 daarvan, en onder voorbehoud van de toepassing van artikel 11, lid 3, onder j);

- ii) beschermen, verbeteren en herstellen de lidstaten alle grondwaterlichamen en zorgen zij voor een evenwicht tussen onttrekking en aanvulling van grondwater, met de bedoeling uiterlijk 15 jaar na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn een goede grondwatertoestand overeenkomstig de bepalingen van bijlage V te bereiken, onder voorbehoud van verlengingen overeenkomstig lid 4 van dit artikel en de toepassing van de leden 5 tot en met 7 ter daarvan en onverminderd lid 8 van dit artikel, en onder voorbehoud van de toepassing van artikel 11, lid 3, onder j);”;
- iii) in punt b), iii), wordt de tweede alinea vervangen door:

“Maatregelen gericht op de ombuiging van de stijgende tendens worden ten uitvoer gelegd overeenkomstig artikel 17, lid 2, van deze richtlijn en artikel 5 van en bijlage IV bij Richtlijn 2006/118/EG van het Europees Parlement en de Raad^{*}, onder voorbehoud van de toepassing van de leden 6 tot en met 7 ter van dit artikel en onverminderd lid 8 daarvan.

---

* Richtlijn 2006/118/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 inzake de voorkoming en beheersing van grondwaterverontreiniging (PB L 372 van 27.12.2006, blz. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/118/oj>).”;

b) de volgende leden worden ingevoegd:

“7 bis. De lidstaten maken geen inbreuk op deze richtlijn wanneer negatieve kortetermijneffecten op een of meer kwaliteitselementen van een waterlichaam die worden veroorzaakt door een nieuw project of een wijziging van een bestaand project in dat waterlichaam, na één jaar of, voor biologische kwaliteitselementen, na maximaal drie jaar na de start van de uitvoering van het project niet meer kunnen worden vastgesteld en aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- a) het negatieve effect is niet het gevolg van directe lozingen, emissies of verliezen van een verontreinigende stof;
- b) de mogelijkheid dat het negatieve effect zich voordoet, wordt vooraf op betrouwbare wijze beoordeeld door een bevoegde autoriteit, en er wordt geconcludeerd dat er na één jaar of, voor biologische kwaliteitselementen, na maximaal drie jaar geen negatieve effecten zouden zijn voor het betrokken waterlichaam of daarmee verbonden waterlichamen;
- c) er wordt een verificatie achteraf uitgevoerd;
- d) alle haalbare maatregelen worden genomen om negatieve effecten voor het waterlichaam en daarmee verbonden waterlichamen te beperken, en

- e) een samenvatting van de belangrijkste activiteiten die overeenkomstig dit lid zijn uitgevoerd, de relevante resultaten van de verificatie achteraf en de maatregelen die zijn genomen om de negatieve effecten te beperken, worden opgenomen in het uit hoofde van artikel 13 verplichte stroomgebiedbeheerplan.

Voor de uitvoering van de verificatie achteraf uit hoofde van punt c) van de eerste alinea kan gebruik worden gemaakt van bestaande monitoringregelingen, ingesteld op grond van bijlage V, die, indien nodig, aangevuld worden met aanvullende ad-hocmonitoring.

7 ter. De lidstaten maken geen inbreuk op deze richtlijn wanneer de toestand van een ontvangend oppervlaktewaterlichaam achteruitgaat als gevolg van een verplaatsing, door menselijke activiteit, van water of sediment van hetzelfde of van een ander oppervlaktewaterlichaam, of van een grondwaterlichaam naar het ontvangend oppervlaktewaterlichaam, zonder dat dit leidt tot een netto toename van de verontreinigingsbelasting, en aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- a) alle haalbare maatregelen, in het bijzonder de behandeling van het water of sediment, indien uitvoerbaar, worden genomen om de overbrenging van verontreinigingsbelasting tot een minimum te beperken, om de negatieve effecten voor de toestand van de waterlichamen die door de verplaatsing worden getroffen, te beperken;
- b) de samenstelling van het te verplaatsen water of de te verplaatsen sedimenten is vastgesteld en de verplaatsing verhoogt het totale risico voor de menselijke gezondheid en het milieu niet ten opzichte van het bestaande risico vóór de verplaatsing;

- c) er wordt bevestigd dat het ontvangende oppervlaktewaterlichaam niet in een goede chemische toestand verkeert met betrekking tot de meeste verplaatste verontreinigende stoffen, en in het bijzonder met betrekking tot de meest persistente en bioaccumulerende verplaatste verontreinigende stoffen, en er wordt niet verwacht dat de ecologische toestand of het ecologisch potentieel van het ontvangende waterlichaam in een lagere klasse zal terechtkomen als gevolg van de verplaatsing van die verontreinigende stoffen;
- d) de verplaatsing mag niet leiden tot een toename in de voor de productie van drinkwater vereiste zuivering;
- e) binnen het ontvangende waterlichaam is rond elk onttrekkingspunt van voor menselijke consumptie bestemd water, een gebied vastgesteld waar verplaatsing verboden is;
- f) er zijn geen significant betere milieuopecties, om redenen van technische haalbaarheid of onevenredig hoge kosten;
- g) de verplaatsing is onderworpen aan voorafgaande regulering of vergunning, en
- h) een samenvatting, met inbegrip van informatie met betrekking tot de punten a) tot en met g) van dit lid en de redenen voor de verplaatsing, wordt opgenomen in het uit hoofde van artikel 13 verplichte stroomgebiedbeheerplan.”;

c) de leden 8 en 9 worden vervangen door:

“8. Bij de toepassing van de leden 3 tot en met 7 ter zorgen de lidstaten ervoor dat het bereiken van de doelstellingen van deze richtlijn in andere waterlichamen in hetzelfde stroomgebiedsdistrict niet blijvend wordt verhinderd of in gevaar wordt gebracht en dat de toepassing van die bepalingen verenigbaar is met andere milieuvoorschriften in de Uniewetgeving.

9. De lidstaten nemen stappen om ervoor te zorgen dat de toepassing van de nieuwe bepalingen, met inbegrip van de toepassing van de leden 3 tot en met 7 ter, ten minste hetzelfde beschermingsniveau waarborgt als de bestaande Uniewetgeving.”;

4) artikel 7, lid 2, wordt vervangen door:

“2. Voor elk overeenkomstig lid 1 van dit artikel aangewezen waterlichaam dragen de lidstaten er zorg voor dat de doelstellingen van artikel 4 van deze richtlijn overeenkomstig de voorschriften van deze richtlijn, en voor oppervlaktewaterlichamen met inbegrip van de overeenkomstig artikel 16 van deze richtlijn op Unieniveau vastgestelde kwaliteitsnormen, worden bereikt en dat het met de toegepaste waterbehandelingsmethode verkregen water in overeenstemming met de Uniewetgeving voldoet aan de eisen van Richtlijn (EU) 2020/2184.”;

5) artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 3 wordt vervangen door:

“3. De Commissie is bevoegd uitvoeringshandelingen vast te stellen om technische specificaties en gestandaardiseerde methoden voor de analyse en monitoring van de watertoestand overeenkomstig bijlage V vast te leggen, om opmaakvoorschriften voor de rapportage van monitoring- en toestandgegevens te bepalen, om de resultaten van de intercalibratie en de vastgelegde waarden voor de klasseringen van de monitoringsystemen van de lidstaten overeenkomstig bijlage V, afdeling 1.4.1, punt ix), aan te nemen, alsook om indicatoren van vooruitgang aan te nemen aan de hand waarvan de vorderingen van de lidstaten voor het bereiken van de goede toestand of het goede potentieel van hun waterlichamen kunnen worden vergeleken. Bij het vastleggen van de opmaakvoorschriften voor de rapportage van monitoring- en toestandgegevens kan de Commissie gebruikmaken van technische en wetenschappelijke ondersteuning door het Europees Milieuagentschap (EMA). Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 21, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.”;

b) de volgende leden worden toegevoegd:

- “4. De lidstaten zorgen ervoor dat de beschikbare en gevalideerde monitoringgegevens over biologische kwaliteitselementen in oppervlaktewateren die overeenkomstig afdeling 1.3 van bijlage V bij deze richtlijn zijn verzameld, om de drie jaar beschikbaar worden gesteld aan het publiek en aan het EMA, en dat de beschikbare en gevalideerde monitoringgegevens over chemische kwaliteitselementen in oppervlaktewateren en grondwater die overeenkomstig de afdelingen 1.3 en 2.4 van bijlage V bij deze richtlijn zijn verzameld, om de twee jaar elektronisch beschikbaar worden gesteld aan het publiek en aan het EMA, overeenkomstig de Richtlijnen 2003/4/EG^{*}, 2007/2/EG^{**} en (EU) 2019/1024^{***} van het Europees Parlement en de Raad. Daartoe gebruiken de lidstaten de overeenkomstig lid 3 van dit artikel vastgestelde opmaakvoorschriften en de geautomatiseerde rapportage- en gegevensverstrekkingmechanismen die zijn afgestemd op de desbetreffende gegevensstroom van het waterinformatiesysteem voor Europa over de toestand van het milieu.
5. Het EMA zorgt ervoor dat de overeenkomstig lid 4 beschikbaar gestelde informatie regelmatig wordt verwerkt en geanalyseerd om die via de geschikte portaal-sites van de Unie beschikbaar te stellen voor hergebruik door de Commissie en de betrokken agentschappen van de Unie en om de Commissie, de lidstaten en het publiek objectieve, betrouwbare en vergelijkbare informatie te verstrekken, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 401/2009 van het Europees Parlement en de Raad^{****}.

6. Uiterlijk ... [18 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn] publiceert de Commissie een rapport over opties voor de oprichting, financiering en werking van een gemeenschappelijke monitoringfaciliteit van de Europese Unie.

In dat rapport wordt onder meer rekening gehouden met het volgende:

- a) het vrijwillige karakter van het gebruik van een dergelijke gemeenschappelijke monitoringfaciliteit;
- b) de reikwijdte van de door een dergelijke faciliteit uit te voeren analyses, met inbegrip van de reeks te bestrijken stoffen en indicatoren van verontreiniging uit de uit hoofde van deze richtlijn, Richtlijn 2006/118/EG en Richtlijn 2008/105/EG van het Europees Parlement en de Raad^{*****} opgestelde lijsten;
- c) de financieringsbronnen voor een dergelijke faciliteit, waaronder eventueel medefinanciering door de Unie;
- d) het operationele model van een dergelijke faciliteit, rekening houdend met zowel gecentraliseerde als gedecentraliseerde opties.

Naar aanleiding van dat rapport dient de Commissie, indien nodig, een wetgevingsvoorstel in met het oog op de oprichting van een gemeenschappelijke monitoringfaciliteit van de Europese Unie.

-
- * Richtlijn 2003/4/EG van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2003 inzake de toegang van het publiek tot milieu-informatie en tot intrekking van Richtlijn 90/313/EEG van de Raad (PB L 41 van 14.2.2003, blz. 26, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/4/oj>).
- ** Richtlijn 2007/2/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2007 tot oprichting van een infrastructuur voor ruimtelijke informatie in de Gemeenschap (Inspire) (PB L 108 van 25.4.2007, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2007/2/oj>).
- *** Richtlijn (EU) 2019/1024 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 inzake open data en het hergebruik van overheidsinformatie (PB L 172 van 26.6.2019, blz. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj>).
- **** Verordening (EG) nr. 401/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 inzake het Europees Milieuagentschap en het Europees milieuobservatie- en -informatienetwerk (PB L 126 van 21.5.2009, blz. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/401/oj>).
- ***** Richtlijn 2008/105/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 inzake milieukwaliteitsnormen op het gebied van het waterbeleid tot wijziging en vervolgens intrekking van de Richtlijnen 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG en 86/280/EEG van de Raad, en tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 348 van 24.12.2008, blz. 84, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/105/oj>).”;

6) artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 2 wordt vervangen door:

“2. Met het oog op de naleving van de op grond van deze richtlijn vastgestelde doelstellingen, kwaliteitsnormen en drempelwaarden garanderen de lidstaten de invoering en toepassing van:

- a) de op de beste beschikbare techniek gebaseerde emissiebeheersingsmaatregelen;
- b) de toepasselijke emissiegrenswaarden;
- c) in geval van diffuse effecten, de beheersingsmaatregelen, met inbegrip van de beste milieupraktijken, indien van toepassing,

overeenkomstig Richtlijn 91/676/EEG van de Raad* en de Richtlijnen 2009/128/EG**, 2010/75/EU*** en (EU) 2024/3019**** van het Europees Parlement en de Raad, en alle andere wetgeving van de Unie die relevant is voor de aanpak van puntbron- of diffuse verontreiniging, met inbegrip van alle relevante wetgeving die overeenkomstig artikel 16 van deze richtlijn is vastgesteld.

-
- * Richtlijn 91/676/EEG van de Raad van 12 december 1991 inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen (PB L 375 van 31.12.1991, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj>).
- ** Richtlijn 2009/128/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van een kader voor communautaire actie ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van pesticiden (PB L 309 van 24.11.2009, blz. 71, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/128/oj>).
- *** Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies en emissies uit de veehouderij (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) (PB L 334 van 17.12.2010, blz. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj>).
- **** Richtlijn (EU) 2024/3019 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2024 inzake de behandeling van stedelijk afvalwater (PB L, 2024/3019 van 12.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/3019/oj>).”;

b) lid 3 wordt vervangen door:

- “3. Wanneer op grond van een kwaliteitsdoelstelling, kwaliteitsnorm of drempelwaarde, vastgesteld op grond van deze richtlijn, Richtlijn 2006/118/EG of Richtlijn 2008/105/EG, of op grond van andere Uniewetgeving, strengere voorwaarden vereist zijn dan die welke zouden voortvloeien uit de toepassing van lid 2, worden er dienovereenkomstig strengere emissiebeheersingsmaatregelen vastgesteld.”;

7) artikel 11 wordt als volgt gewijzigd:

a) het volgende lid wordt ingevoegd:

“1 bis. Bij de aanpak van chemische verontreiniging geven de lidstaten, indien mogelijk, voorrang aan beheersingsmaatregelen aan de bron overeenkomstig de desbetreffende sectorale wetgeving van de Unie inzake verontreiniging. Indien nodig worden ook maatregelen overwogen om het risico van potentieel verontreinigende stoffen die zich reeds in producten bevinden en van verontreinigende stoffen die zich reeds in het milieu bevinden, te verminderen met het oog op het bereiken van de goede toestand van waterlichamen.”;

b) in lid 3 wordt punt k) vervangen door:

“k) in overeenstemming met op grond van artikel 16 ondernomen actie, maatregelen ter bestrijding van de verontreiniging van oppervlaktewateren door prioritair gevaarlijke stoffen en ter progressieve vermindering van verontreiniging door andere stoffen, die anders de lidstaten zou verhinderen de in artikel 4 vermelde milieudoelstellingen voor oppervlaktewaterlichamen te bereiken;”;

c) in lid 5 wordt het tweede streepje vervangen door:

“– de betrokken vergunningen en toestemmingen geëvalueerd en zo nodig herzien worden;”;

8) artikel 12 wordt vervangen door:

“Artikel 12

Problemen die niet op het niveau van de lidstaten kunnen worden geregeld

1. Een lidstaat die een probleem vaststelt dat van invloed is op zijn waterbeheer, maar dat niet kan oplossen, meldt dat probleem bij de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten en, indien het een internationaal stroomgebiedsdistrict betreft, bij elke overeenkomstig artikel 3, lid 4, aangewezen bevoegde coördinatiestructuur, en doet daarbij aanbevelingen voor de oplossing ervan.
2. De betrokken lidstaten werken samen om de oorzaken van de in lid 1 bedoelde problemen in kaart te brengen en de maatregelen die nodig zijn om die problemen aan te pakken, vast te stellen.

De lidstaten reageren tijdig op elkaar en uiterlijk drie maanden na de in lid 1 bedoelde melding.

3. De Commissie wordt in kennis gesteld van de in lid 2 van dit artikel bedoelde samenwerking en uitgenodigd daaraan haar medewerking te verlenen. Waar passend gaat de Commissie, rekening houdend met de op grond van artikel 15 gerapporteerde plannen, na of op het niveau van de Unie verdere maatregelen moeten worden genomen om de grensoverschrijdende effecten op waterlichamen te verminderen.

4. De Commissie reageert binnen zes maanden op eventuele aanbevelingen van de lidstaten in het kader van de in de leden 2 en 3 bedoelde samenwerking.
5. Een lidstaat die te kampen heeft met uitzonderlijke omstandigheden als gevolg van natuurlijke of antropogene oorzaken of overmacht, met name omvangrijke overstromingen of lange droogteperioden, of significante verontreinigingsincidenten, die gevolgen kunnen hebben voor waterlichamen in andere lidstaten, zorgt ervoor dat de bevoegde autoriteiten voor de getroffen waterlichamen in die getroffen lidstaten, alsmede alle bevoegde coördinatiestructuren die op grond van artikel 3, lid 4, voor een internationaal stroomgebied zijn aangewezen, en de Commissie onverwijld op de hoogte worden gebracht en dat de nodige samenwerking tussen de getroffen lidstaten tot stand wordt gebracht, indien dit niet al is gebeurd, om de oorzaken van de uitzonderlijke omstandigheden of incidenten te onderzoeken, de gevolgen ervan aan te pakken en waar nodig noodhulp te mobiliseren.”;

9) het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 14 bis

Toegang tot de rechter

1. Overeenkomstig de doelstelling om bij te dragen tot de uitvoering van het Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden*, ondertekend te Aarhus op 25 juni 1998, zorgen de lidstaten ervoor dat, in overeenstemming met het toepasselijke nationale rechtssysteem, de leden van het betrokken publiek toegang hebben tot een beroepsprocedure voor een gerecht of een andere bij wet opgerichte onafhankelijke en onpartijdige instantie om de materiële of formele wettigheid van besluiten, handelingen of nalatigheden uit hoofde van de artikelen 4 en 11 en artikel 13, lid 1, van deze richtlijn aan te vechten, indien aan ten minste een van de volgende voorwaarden is voldaan:
  - a) zij hebben een voldoende belang, of
  - b) zij stellen dat inbreuk is gemaakt op een recht, indien het bestuursprocesrecht van een lidstaat dat als voorwaarde stelt.

2. De lidstaten bepalen, in het licht van de doelstelling om het betrokken publiek een ruime toegang tot de rechter te verlenen, wat als voldoende belang en als een inbreuk op een recht geldt. Daartoe wordt het belang van niet-gouvernementele organisaties die milieubescherming bevorderen en die voldoen aan de voorschriften van de nationale wetgeving, geacht te voldoen aan lid 1, onder a). Tevens worden die organisaties geacht rechten te hebben waarop inbreuk kan worden gemaakt in de zin van lid 1, onder b).
3. De procesbevoegdheid in de beroepsprocedure wordt niet afhankelijk gemaakt van de rol die het betrokken lid van het publiek heeft gespeeld tijdens een inspraakfase van de besluitvormingsprocedures uit hoofde van deze richtlijn.
4. De lidstaten bepalen in welk stadium de besluiten, handelingen of nalatigheden zoals bedoeld in lid 1 kunnen worden aangevochten.
5. De beroepsprocedure moet eerlijk, billijk, tijdig en niet buitensporig kostbaar zijn, en voorzien in adequate en doeltreffende verhaalmechanismen, met inbegrip van een rechterlijk bevel waar dat passend is.
6. De lidstaten zorgen ervoor dat het publiek praktische informatie wordt verstrekt over de toegang tot de in dit artikel bedoelde administratieve en gerechtelijke beroepsprocedures.

---

* PB L 124 van 17.5.2005, blz. 4,
ELI:<http://data.europa.eu/eli/convention/2005/370/oj>.”;

- 10) in artikel 15 wordt lid 3 geschrapt;
- 11) artikel 16 wordt vervangen door:

“Artikel 16

Strategieën ter bestrijding van waterverontreiniging

1. Het Europees Parlement en de Raad stellen specifieke maatregelen vast ter bestrijding van de waterverontreiniging door afzonderlijke verontreinigende stoffen of groepen van verontreinigende stoffen die een significant risico voor of via het aquatische milieu betekenen, met inbegrip van dergelijke risico's voor water dat voor de drinkwaterwinning wordt gebruikt. Voor die verontreinigende stoffen zijn de maatregelen gericht op progressieve vermindering van prioritaire stoffen zoals omschreven in artikel 2, punt 30, en op stopzetting of geleidelijke beëindiging van lozingen, emissies en verliezen van prioritaire gevaarlijke stoffen, zoals omschreven in artikel 2, punt 30 bis. Die maatregelen worden vastgesteld op basis van de voorstellen die de Commissie volgens de in het Verdrag vastgelegde procedures indient.

2. De Commissie toetst uiterlijk op ... [*zes jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*] en vervolgens om de zes jaar de in deel A van bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG opgenomen lijst van prioritare stoffen en de overeenkomstige MKN voor die stoffen, en laat die toetsing zo nodig vergezeld gaan van een wetgevingsvoorstel om de lijst van prioritare stoffen en de overeenkomstige MKN voor oppervlaktewateren, sediment of biota te actualiseren. Bij de uitvoering van de toetsing bepaalt de Commissie de prioriteit van stoffen om actie te ondernemen op basis van het risico voor of via het aquatische milieu dat wordt bepaald door:
- a) een risicobeoordeling die wordt uitgevoerd uit hoofde van Richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad*, Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad**, Richtlijn 2009/128/EG en de Verordeningen (EG) nr. 1107/2009***, (EU) nr. 528/2012**** en (EU) 2019/6***** van het Europees Parlement en de Raad, of
  - b) een vereenvoudigde, op wetenschappelijke grondslagen berustende risicobeoordelingsprocedure, waarbij met name rekening wordt gehouden met:
    - gegevens over het intrinsieke gevaar van de betrokken stof, met name de aquatische ecotoxiciteit en de toxiciteit voor de mens door blootstelling via het aquatische milieu,

- aanwijzingen verkregen uit de monitoring van wijdverspreide milieuverontreiniging, met inbegrip van monitoringgegevens die de lidstaten overeenkomstig artikel 8 ter, lid 4, van Richtlijn 2008/105/EG aan de Commissie hebben gerapporteerd, en
  - andere aangetoonde factoren die op de mogelijkheid van wijdverspreide milieuverontreiniging kunnen wijzen, bijvoorbeeld de omvang van de productie of het gebruik van de betrokken stof, en de gebruikspatronen.
3. In de loop van de in lid 2 bedoelde toetsing deelt de Commissie, in voorkomend geval, de prioritaire stoffen in een of meer van de volgende categorieën in:
- a) prioritaire gevaarlijke stoffen;
  - b) stoffen die zich gedragen als alomtegenwoordige persistente bioaccumulerende en toxische stoffen (uPBT's);
  - c) stoffen die de neiging hebben in sediment of in biota, of in beide, te accumuleren.

Daarbij houdt de Commissie rekening met de identificatie van stoffen die aanleiding geven tot bezorgdheid in het kader van andere Uniewetgeving betreffende gevaarlijke stoffen, waaronder Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad^{*****}, in relevante internationale overeenkomsten en in desbetreffende wetenschappelijke rapporten. Er wordt in het bijzonder rekening gehouden met opkomende zorgwekkende stoffen die voldoen aan de criteria van artikel 57 van Verordening (EG) nr. 1907/2006, indien de desbetreffende criteria relevant zijn voor het aquatisch milieu.

3 bis. In het kader van de toetsing en het begeleidende voorstel zoals bedoeld in lid 2 van dit artikel, stelt de Commissie in voorkomend geval de verwijdering voor van stoffen uit de lijst van stoffen in deel A van bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG indien zij niet langer een significant risico voor of via het aquatisch milieu in de Unie vormen, en neemt zij die op in het register van geharmoniseerde MKN voor stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen in deel C van bijlage II bij die richtlijn. In het voorstel wordt rekening gehouden met de resultaten van de door de lidstaten overeenkomstig bijlage II bij deze richtlijn verrichte beoordelingen van de belastingen en effecten op oppervlaktewaterlichamen. De lidstaten passen de overeenkomstige geharmoniseerde MKN toe indien de verontreinigende stoffen aanleiding geven tot nationale of regionale bezorgdheid, overeenkomstig artikel 8 quinquies van Richtlijn 2008/105/EG.

4. De Commissie toetst de lijst van stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen en overeenkomstige MKN in deel C van bijlage II bij Richtlijn 2008/105/EG uiterlijk op ... [*zes jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*] en vervolgens om de zes jaar, en laat die toetsing zo nodig vergezeld gaan van een wetgevingsvoorstel om die lijst te actualiseren.
- 4 bis. Bij het vaststellen van stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen waarvoor op het niveau van de Unie mogelijk MKN moeten worden vastgesteld, houdt de Commissie rekening met de volgende criteria:
- a) het risico van de verontreinigende stoffen, met inbegrip van het gevaar, de concentraties in het milieu en de concentratie waarboven effecten kunnen worden verwacht, evenals eventuele cumulatieve effecten;
  - b) het verschil tussen de nationale MKN die voor stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen door de verschillende lidstaten zijn vastgesteld en de mate waarin dit verschil te rechtvaardigen is;
  - c) het aantal lidstaten waar voor de betrokken stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen reeds MKN worden toegepast.
- 4 ter. De Commissie toetst uiterlijk op ... [*zes jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*] en vervolgens om de zes jaar de in deel A van bijlage II bij Richtlijn 2008/105/EG opgenomen indicatieve lijst van categorieën stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen, en laat die toetsing zo nodig vergezeld gaan van een wetgevingsvoorstel om die lijst bij te werken.

5. Om de Commissie bij te staan bij de toetsing van de bijlagen I en II bij Richtlijn 2008/105/EG stelt het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA) wetenschappelijke rapporten op waarin met het volgende rekening wordt gehouden:
- a) het advies van het Comité risicobeoordeling (RAC) en dat van het Comité sociaaleconomische analyse (SEAC) van het ECHA;
  - b) de resultaten van de overeenkomstig artikel 8 van deze richtlijn vastgestelde monitoringprogramma's;
  - c) de overeenkomstig artikel 8 ter, lid 4, van Richtlijn 2008/105/EG verzamelde monitoringgegevens;
  - d) de resultaten van de toetsingen van de bijlagen bij Richtlijnen 2006/118/EG en (EU) 2020/2184;
  - e) voorschriften om bodemverontreiniging aan te pakken, met inbegrip van daarmee verband houdende monitoringgegevens;
  - f) onderzoeksprogramma's en wetenschappelijke publicaties van de Unie, met inbegrip van informatie die afkomstig is van remote-sensingtechnologieën, aardobservatie, zoals Copernicusdiensten, in-situ-sensoren en -apparaten en gegevens van burgerwetenschap, door gebruik te maken van de mogelijkheden die artificiële intelligentie en geavanceerde analyse en verwerking van gegevens bieden;

- g) opmerkingen en informatie van belanghebbenden, en
- h) de aanbevelingen van de werkgroepen die zijn opgericht in het kader van de gemeenschappelijke uitvoeringsstrategie voor Richtlijn 2000/60/EG.

Uiterlijk op ... [*vier jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*] en vervolgens om de zes jaar stelt het ECHA een rapport op met een samenvatting van de bevindingen van de uit hoofde van dit lid opgestelde wetenschappelijke rapporten en maakt het dit openbaar.

- 6. De Commissie dient in voorkomend geval voorstellen in voor beheersingsmaatregelen met het oog op:
  - a) de progressieve vermindering van lozingen, emissies en verliezen van prioritaire stoffen; en
  - b) in het bijzonder de stopzetting of geleidelijke beëindiging van lozingen, emissies en verliezen van de in overeenstemming met lid 3 vastgestelde prioritaire gevaarlijke stoffen, met inbegrip van, waar nodig, een tijdschema om dit binnen 20 jaar na de aanmerking van de stoffen als prioritair gevaarlijk te realiseren.

Daarbij geeft de Commissie voor zowel puntbronnen als diffuse bronnen aan welk niveau en welke combinatie van product- en procesbeheersingsmaatregelen uit het oogpunt van kosteneffectiviteit en evenredigheid geschikt zijn en houdt zij rekening met de uniforme Uniebrede emissiegrenswaarden voor procesbeheersingsmaatregelen. Zo nodig kunnen procesbeheersingsmaatregelen op Unieniveau per sector worden vastgesteld. Houden product- of procesbeheersingsmaatregelen een toetsing in van de toepasselijke toestemmingen of goedkeuringen van stoffen die zijn afgegeven ingevolge Richtlijn 2001/83/EG, Verordening (EG) nr. 1907/2006, Richtlijn 2009/128/EG, Verordening (EG) nr. 1107/2009, Richtlijn 2010/75/EU, Verordening (EU) nr. 528/2012 of Verordening (EU) 2019/6, dan geschiedt die toetsing volgens de bepalingen van die richtlijnen en verordeningen, zoals vermeld in artikel 7 bis van Richtlijn 2008/105/EG. Bij dergelijke toetsingen wordt rekening gehouden met de beoordeling door de Commissie overeenkomstig artikel 7 bis, lid 1, van Richtlijn 2008/105/EG. Elk voorstel voor beheersingsmaatregelen bevat, zo nodig, regelingen voor de toetsing en de bijwerking, alsmede de beoordeling van de doelmatigheid van die maatregelen.

9. De Commissie kan strategieën uitwerken ter bestrijding van waterverontreiniging door andere verontreinigende stoffen of groepen van verontreinigende stoffen, met inbegrip van zulke verontreiniging ten gevolge van ongevallen.

-
- * Richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik (PB L 311 van 28.11.2001, blz. 67, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/83/oj>).
- ** Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie (PB L 396 van 30.12.2006, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).
- *** Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad (PB L 309 van 24.11.2009, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj>).
- **** Verordening (EU) nr. 528/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden (PB L 167 van 27.6.2012, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj>).
- ***** Verordening (EU) 2019/6 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 betreffende diergeneesmiddelen en tot intrekking van Richtlijn 2001/82/EG (PB L 4 van 7.1.2019, blz. 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/6/oj>).
- ***** Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels, tot wijziging en intrekking van de Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006 (PB L 353 van 31.12.2008, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj>).”;

- 12) in artikel 17 worden de leden 4 en 5 geschrapt;
- 13) in artikel 18 wordt lid 4 geschrapt;
- 14) het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 19 bis

Rapport over een systeem voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid

Uiterlijk op ... [36 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn] publiceert de Commissie een rapport over de mogelijkheid om in deze richtlijn een systeem voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid op te nemen. Dat rapport zal met name een evaluatie bevatten van de haalbaarheid om producenten te verplichten bij te dragen in de kosten van de uit hoofde van artikel 8 van deze richtlijn opgezette monitoringprogramma's indien die producenten in de Unie producten in de handel brengen die een van de in bijlage I bij Richtlijn 2006/118/EG of in bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG vermelde stoffen bevatten.”;

- 15) de artikelen 20 en 21 worden vervangen door:

“Artikel 20

Technische aanpassingen en uitvoering van deze richtlijn

De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 20 bis gedelegeerde handelingen vast te stellen om de bijlagen I en III en punt 1.3.6 van bijlage V te wijzigen teneinde de informatievereisten met betrekking tot respectievelijk de bevoegde autoriteiten, de inhoud van de economische analyse en de geselecteerde monitoringmethoden aan te passen aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang.

Artikel 20 bis

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.
2. De in artikel 20 bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor onbepaalde tijd met ingang van ... [*de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*].
3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 20 bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.
4. Vóór de vaststelling van een gedelegeerde handeling raadpleegt de Commissie de door elke lidstaat aangewezen deskundigen overeenkomstig de beginselen die zijn neergelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven.
5. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.

6. Een op grond van artikel 20 vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben meegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.

“Artikel 21

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad*.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Indien door het comité geen advies wordt uitgebracht, neemt de Commissie de ontwerpuitvoeringshandeling niet aan en is artikel 5, lid 4, derde alinea, van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

---

* Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).”;

- 16) in artikel 22 wordt lid 4 vervangen door:
- “4. De milieudoelstellingen van artikel 4, de milieukwaliteitsnormen van deel A van bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG en de op grond van artikel 16, lid 4, van deze richtlijn vastgelegde milieukwaliteitsnormen voor stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen worden voor de toepassing van Richtlijn 2010/75/EU als milieukwaliteitsnormen beschouwd.”;
- 17) bijlage V wordt gewijzigd overeenkomstig bijlage I bij deze richtlijn;
- 18) in bijlage VII wordt aan deel B het volgende punt toegevoegd:
- “5. een samenvatting van de maatregelen die zijn genomen om rekening te houden met de voorstellen voor verbetering die de Commissie overeenkomstig artikel 18, lid 2, onder c), ten opzichte van het vorige plan heeft gedaan.”;
- 19) bijlage VIII wordt gewijzigd overeenkomstig bijlage II bij deze richtlijn;
- 20) de bijlagen IX en X worden geschrapt.

Artikel 2
Wijzigingen in Richtlijn 2006/118/EG

Richtlijn 2006/118/EG wordt als volgt gewijzigd:

1) de titel wordt vervangen door:

“Richtlijn 2006/118/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 inzake de voorkoming en beheersing van grondwaterverontreiniging”;

2) in artikel 1 wordt lid 1 vervangen door:

“1. Bij deze richtlijn worden specifieke maatregelen ter voorkoming en beheersing van grondwaterverontreiniging vastgesteld als bedoeld in artikel 17 van Richtlijn 2000/60/EG, met het oog op de verwezenlijking van de milieudoelstellingen van artikel 4, lid 1, onder b), van die richtlijn. Die maatregelen omvatten:

- a) criteria voor de beoordeling van de goede chemische toestand van het grondwater; en
- b) criteria voor het vaststellen van significante en aanhoudende stijgende trends en de omkering daarvan, en voor het bepalen van de beginpunten voor omkeringen in trends.”;

- 3) artikel 2 wordt gewijzigd als volgt:
- a) punt 2 wordt vervangen door:
    - “2) “drempelwaarde”: een op het niveau van de Unie vastgestelde grondwaterkwaliteitsnorm, vermeld in deel D van bijlage II of vastgesteld door de lidstaten overeenkomstig artikel 3, lid 1, onder b);”;
  - b) het volgende punt wordt toegevoegd:
    - “7) “indicator van verontreiniging”: een parameter die kan worden gemonitord om een waarde te verkrijgen die representatief is voor het niveau of de concentratie van een verontreinigende stof of een groep verontreinigende stoffen en dus voor het risico ervan.”;
- 4) artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:
- a) aan lid 1, eerste alinea, wordt het volgende punt toegevoegd:
    - “c) drempelwaarden vastgesteld op het niveau van de Unie vermeld in deel D van bijlage II.”;

b) de volgende leden worden ingevoegd:

“1 bis. De kwaliteitsnormen voor de stoffen met nummer 3 tot en met 8 in bijlage I bij deze richtlijn worden van kracht met ingang van 22 december 2027 teneinde uiterlijk op 22 december 2039 een goede chemische toestand van het grondwater ten aanzien van die stoffen te bereiken en te voorkomen dat de chemische toestand van grondwaterlichamen ten aanzien van die stoffen achteruitgaat. Daartoe stellen de lidstaten voor die stoffen uiterlijk op 22 december 2027 een aanvullend monitoringprogramma en uiterlijk op 22 december 2030 een voorlopig maatregelenprogramma vast. Een definitief maatregelenprogramma overeenkomstig artikel 11 van Richtlijn 2000/60/EG wordt opgenomen in het overeenkomstig artikel 13, lid 7, van die richtlijn opgestelde stroomgebiedbeheerplan voor 2033.

Artikel 4, leden 4 tot en met 9, van Richtlijn 2000/60/EG is *mutatis mutandis* van toepassing op de stoffen waarnaar wordt verwezen in de eerste alinea van dit lid. Voor zover de in artikel 4, lid 4, van die richtlijn vastgelegde verlengingen van termijnen worden bedoeld, worden die beperkt tot maximaal één bijwerking van het stroomgebiedbeheerplan, behalve wanneer de natuurlijke omstandigheden van dien aard zijn dat de doelstellingen niet binnen die termijn kunnen worden bereikt.

1 ter. De overeenkomstig artikel 3, lid 1, onder b) vastgestelde drempelwaarden, en de in deel D van bijlage II vermelde drempelwaarden, gelden vanaf de aanvang van de looptijd van het volgende stroomgebiedbeheerplan na de datum waarop de drempelwaarde is vastgesteld, teneinde tegen het einde van de looptijd van dat plan een goede chemische toestand van het grondwater ten aanzien van de overeenkomstige stoffen te bereiken en te voorkomen dat de chemische toestand van grondwaterlichamen ten aanzien van die stoffen achteruitgaat.

Artikel 4, leden 4 tot en met 9, van Richtlijn 2000/60/EG is *mutatis mutandis* van toepassing op de stoffen waarnaar wordt verwezen in de eerste alinea van dit lid. Voor zover de in artikel 4, lid 4, van die richtlijn vastgelegde verlengingen van termijnen worden bedoeld, worden die beperkt tot maximaal één bijwerking van het stroomgebiedbeheerplan, behalve wanneer de natuurlijke omstandigheden van dien aard zijn dat de doelstellingen niet binnen die termijn kunnen worden bereikt.”;

c) lid 2 wordt vervangen door:

“2. De in lid 1, onder b) genoemde drempelwaarden kunnen worden vastgesteld op nationaal niveau, op het niveau van het stroomgebiedsdistrict of het deel van het internationaal stroomgebiedsdistrict dat binnen het grondgebied van een lidstaat ligt, of op het niveau van een grondwaterlichaam of een groep van grondwaterlichamen.

De in lid 1, onder b) en c) genoemde drempelwaarden worden toegepast op het niveau dat relevant is voor de aanwezigheid van de verontreinigende stof.”;

d) lid 5 wordt vervangen door:

“5. Alle in lid 1, onder b) bedoelde drempelwaarden worden door de lidstaten bekendgemaakt in de overeenkomstig artikel 13 van Richtlijn 2000/60/EG op te stellen stroomgebiedbeheerplannen, samen met een samenvatting van de in deel C van bijlage II bij deze richtlijn omschreven gegevens.

De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk op 22 december 2027 in kennis van hun lijsten van verontreinigende stoffen die relevant zijn op nationaal niveau en de in lid 1, onder b), bedoelde nationale drempelwaarden. De Commissie zorgt ervoor dat die informatie openbaar wordt gemaakt. Latere actualiseringen van de lijst van nationale drempelwaarden worden bekendgemaakt overeenkomstig de eerste alinea van dit lid.”;

e) in lid 6 wordt de eerste alinea vervangen door:

“6. De lidstaten wijzigen de op hun grondgebied toegepaste lijst van drempelwaarden indien uit nieuwe informatie over verontreinigende stoffen, groepen van verontreinigende stoffen of indicatoren van verontreiniging, en met inachtneming van het voorzorgsbeginsel, blijkt dat een drempelwaarde moet worden vastgesteld voor een nieuwe stof of een bestaande drempelwaarde moet worden gewijzigd, dan wel dat een eerder van de lijst geschrapte drempelwaarde opnieuw moet worden opgenomen. Indien op het niveau van de Unie relevante drempelwaarden worden vastgesteld of gewijzigd, passen de lidstaten de lijst van op hun grondgebied toegepaste drempelwaarden aan die waarden aan.”;

5) artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 2 wordt punt b) vervangen door:

“b) de waarden voor de in bijlage I vermelde grondwaterkwaliteitsnormen en de in artikel 3, lid 1, onder b) en c) genoemde drempelwaarden in geen enkel monitoringpunt in dat grondwaterlichaam of in die groep van grondwaterlichamen worden overschreden; of”;

b) het volgende lid wordt ingevoegd:

“2 bis. De Commissie is bevoegd om uiterlijk op... [*vierentwintig maanden na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*] een uitvoeringshandeling vast te stellen om een lijst op te stellen van metabolieten van bestrijdingsmiddelen die in het grondwater kunnen worden aangetroffen en waarvoor in de Unie een beoordeling van de relevantie ervan is uitgevoerd, waarbij wordt aangegeven of zij al dan niet relevant zijn. De lijst omvat geen metabolieten die als niet-zorgwekkend zijn beoordeeld. De lijst wordt gebaseerd op gegevens die zijn gegenereerd tijdens de toelatingsprocedure voor werkzame stoffen uit hoofde van Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad* en Verordening (EU) nr. 528/2012 van het Europees Parlement en de Raad**, de bijbehorende wetenschappelijke output van de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) en het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA), en, indien beschikbaar, nieuwe wetenschappelijke gegevens over bestaande metabolieten of nieuw ontdekte voorheen niet-geïdentificeerde metabolieten. De Commissie stelt een uitvoeringshandeling vast teneinde de lijst ten minste om de zes jaar bij te werken. De in het onderhavige lid bedoelde uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 9, lid 2, van deze richtlijn bedoelde onderzoeksprocedure.

---

* Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad (PB L 309 van 24.11.2009, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj>).

** Verordening (EU) nr. 528/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden (PB L 167 van 27.6.2012, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj>).”;

6) het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 6 bis

Aandachtstoffenlijst

1. De Commissie is bevoegd uitvoeringshandelingen vast te stellen om, rekening houdend met de door het ECHA overeenkomstig lid 2 van dit artikel, opgestelde wetenschappelijke verslagen, een aandachtstoffenlijst op te stellen van stoffen waarvoor de lidstaten voor de gehele Unie geldende monitoringgegevens moeten verzamelen, ter onderbouwing van toekomstige toetsingen van de bijlagen I en II, en om de opmaakvoorschriften vast te leggen die de lidstaten moeten gebruiken om de resultaten van die monitoring en de daarmee verband houdende informatie aan de Commissie te rapporteren. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 9, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

De aandachtstoffenlijst bevat nooit meer dan vijf stoffen, groepen van stoffen of indicatoren van verontreiniging en vermeldt voor elke stof de mogelijke analysemethoden. Die methoden mogen voor de bevoegde autoriteiten geen buitensporige kosten met zich meebrengen. De in de aandachtstoffenlijst op te nemen stoffen worden geselecteerd uit die stoffen waarvoor de beschikbare informatie erop wijst dat zij op het niveau van de Unie een significant risico voor of via het aquatisch milieu kunnen betekenen en waarvoor de monitoringgegevens onvoldoende zijn. De aandachtstoffenlijst bevat opkomende zorgwekkende stoffen.

Op basis van de wetenschappelijke verslagen die het ECHA overeenkomstig lid 2 opstelt, neemt de Commissie microplastics en geschikte indicatoren van de aanwezigheid, ontwikkeling of overdracht van antimicrobiële resistentie (“indicatoren van antimicrobiële resistentie”), op in de aandachtstoffenlijst, mits er betrouwbare bemonsterings- en analysemethoden beschikbaar zijn die geen buitensporige kosten met zich meebrengen. Uiterlijk op... [*de eerste dag van de maand volgend op 18 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*] stelt de Commissie dergelijke bemonsterings- en analysemethoden vast.

2. Het ECHA stelt wetenschappelijke verslagen op om de Commissie te helpen bij het selecteren van de stoffen en indicatoren van verontreiniging voor opname in de in lid 1 van dit artikel bedoelde aandachtstoffenlijst, rekening houdend met de volgende informatie:
- a) Bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG van het Europees Parlement en de Raad* en de resultaten van de meest recente evaluatie van die bijlage, alsmede de resultaten van de meest recente evaluatie van bijlage I bij deze richtlijn;
  - b) de overeenkomstig de Richtlijnen 2008/105/EG en (EU) 2020/2184 opgestelde aandachtstoffenlijsten;
  - c) voorschriften om bodemverontreiniging aan te pakken, met inbegrip van daarmee verband houdende monitoringgegevens;
  - d) de karakterisering van stroomgebiedsdistricten door de lidstaten overeenkomstig artikel 5 van Richtlijn 2000/60/EG en de resultaten van de overeenkomstig artikel 8 van die richtlijn vastgestelde monitoringprogramma's;

- e) informatie over productievolumes, gebruikspatronen, intrinsieke eigenschappen (met inbegrip van mobiliteit in de bodem en, in voorkomend geval, deeltjesgrootte), concentraties in het milieu en schadelijke gevolgen voor de gezondheid van de mens en het aquatisch milieu van een bepaalde stof of groep van stoffen, met inbegrip van informatie die is verzameld overeenkomstig Richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad^{**}, de Verordeningen (EG) nr. 1907/2006^{***} en (EG) nr. 1107/2009, Richtlijn 2009/128/EG van het Europees Parlement en de Raad^{****} en de Verordeningen (EU) nr. 528/2012, (EU) 2019/6^{*****} en (EU) 2022/2379^{*****} van het Europees Parlement en de Raad;
- f) onderzoeksprojecten en wetenschappelijke publicaties, met inbegrip van trends en voorspellingen gebaseerd op modellen of op andere voorspellende beoordelingen, alsmede informatie en gegevens vergaard door remote-sensingtechnologieën, aardobservatie, zoals Copernicusdiensten, in-situ-sensoren en -apparaten of gegevens van burgerwetenschap, door gebruik te maken van de mogelijkheden die artificiële intelligentie en geavanceerde analyse en verwerking van gegevens bieden;
- g) aanbevelingen van belanghebbenden;
- h) aanbevelingen van de werkgroepen die zijn opgericht in het kader van de gemeenschappelijke uitvoeringsstrategie voor Richtlijn 2000/60/EG;

- i) informatie over emissies, lozingen en verliezen die beschikbaar is op het portaal voor industriële emissies uit hoofde van Verordening (EU) 2024/1244 van het Europees Parlement en de Raad^{*****}, alsook alle beschikbare aanvullende informatie over stoffen die onder een vergunning vallen overeenkomstig Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad^{*****}.
3. De door het ECHA overeenkomstig lid 2 opgestelde wetenschappelijke verslagen bevatten een lijst van kandidaatstoffen, groepen van stoffen of indicatoren, een indicatieve analysemethode en een maximaal aanvaardbare bepalingsgrens voor elk daarvan, met ter ondersteuning een verwijzing naar wetenschappelijke literatuur of richtsnoeren.
4. Uiterlijk op ... [*de eerste dag van de eenentwintigste maand na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*] en vervolgens om de drie jaar stelt het ECHA een verslag op met een samenvatting van de bevindingen van de overeenkomstig lid 2 opgestelde wetenschappelijke verslagen en maakt het dat verslag openbaar.
5. De Commissie stelt uiterlijk op... [*de eerste dag van de maand volgend op 24 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*] de in lid 1 bedoelde aandachtstoffenlijst op en actualiseert deze vervolgens om de drie jaar.

De Commissie verwijderd bij het actualiseren van de aandachtstoffenlijst elke stof, groep van stoffen of indicatoren van die lijst waarvoor de Commissie het mogelijk acht het risico ervan voor het aquatisch milieu te beoordelen zonder aanvullende monitoringgegevens. Een afzonderlijke stof, groep van stoffen of indicator mag nog eens drie jaar op die lijst blijven staan indien aanvullende monitoringgegevens nodig zijn om het risico voor het aquatisch milieu te beoordelen.

De Commissie kan ook een of meer nieuwe stoffen, groepen van stoffen of indicatoren toevoegen indien zij, gelet op de wetenschappelijke verslagen van het ECHA, van oordeel is dat er sprake kan zijn van een wijdverspreid risico voor het aquatisch milieu, mits de geactualiseerde aandachtstoffenlijst maximaal vijf stoffen, groepen van stoffen of indicatoren bevat overeenkomstig lid 1.

Microplastics en indicatoren van antimicrobiële resistentie mogen niet nog eens drie jaar op de aandachtstoffenlijst blijven staan, tenzij er een geharmoniseerde en betrouwbare risicobeoordelingsmethode beschikbaar is die, indien toegepast, aantoont dat de tijdens de eerste monitoringperiode verzamelde monitoringgegevens ontoereikend zijn om het risico voor of via het aquatisch milieu te beoordelen.

6. De lidstaten monitoren gedurende 24 maanden elke stof, groep van stoffen of indicator op de in lid 1 bedoelde aandachtstoffenlijst op geselecteerde representatieve meetstations. De monitoringperiode begint binnen zes maanden na de vaststelling van de aandachtstoffenlijst, maar de bemonstering en de analyse hoeven niet aan het begin van die periode te beginnen.

Elke lidstaat selecteert ten minste twee meetstations, plus het aantal stations dat gelijk is aan de totale oppervlakte van de grondwaterlichamen in km² gedeeld door 45 000, afgerond op het dichtstbijzijnde gehele getal.

Bij het selecteren van de representatieve meetstations, het vastleggen van de meetfrequentie en de meettijdstippen voor elke stof, groep van stoffen of indicator, houden de lidstaten rekening met de seizoensgebonden variatie in neerslag, waterstanden, gebruikspatronen en het mogelijk voorkomen van de stof, groep van stoffen of indicator. De meetfrequentie mag niet lager liggen dan eenmaal per jaar.

Indien een lidstaat uit bestaande monitoringprogramma's of studies voor een bepaalde stof, groep van stoffen of indicator voldoende, vergelijkbare, representatieve en recente monitoringgegevens kan verkrijgen, kan hij besluiten voor die stof, groep van stoffen of indicator geen aanvullende monitoring in het kader van het aandachtstoffenlijstmechanisme uit te voeren, mits de stof, groep van stoffen of indicator is gemonitord met behulp van een methode die in overeenstemming is met de analysemethoden zoals bedoeld in de uitvoeringshandeling tot vaststelling van de aandachtstoffenlijst.

7. De lidstaten stellen de resultaten van de in lid 6 van dit artikel bedoelde monitoring jaarlijks beschikbaar overeenkomstig artikel 8, lid 4, van Richtlijn 2000/60/EG en de op grond van lid 1 van dit artikel vastgestelde uitvoeringshandeling tot vaststelling van de aandachtstoffenlijst. Zij stellen ook de informatie over de representativiteit van de meetstations en over de monitoringstrategie ter beschikking.
8. Aan het einde van de in lid 6 bedoelde periode van 24 maanden evalueert het ECHA de monitoringresultaten en beoordeelt het welke stoffen, groepen van stoffen of indicatoren gedurende nog eens 24 maanden moeten worden gemonitord en derhalve op de aandachtstoffenlijst moeten blijven staan, alsook welke stoffen, groepen van stoffen of indicatoren uit de aandachtstoffenlijst kunnen worden verwijderd.

Indien de Commissie, rekening houdend met de in de eerste alinea van dit lid bedoelde beoordeling door het ECHA, tot de conclusie komt dat er geen verdere monitoring nodig is om het risico voor het aquatisch milieu verder te beoordelen, wordt die beoordeling in aanmerking genomen bij de in artikel 8 bedoelde toetsing van bijlage I of II.

-
- * Richtlijn 2008/105/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 inzake milieukwaliteitsnormen op het gebied van het waterbeleid tot wijziging en vervolgens intrekking van de Richtlijnen 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG en 86/280/EEG van de Raad, en tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 348 van 24.12.2008, blz. 84, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/105/oj>).
- ** Richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik (PB L 311 van 28.11.2001, blz. 67, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/83/oj>).
- *** Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie (PB L 396 van 30.12.2006, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).
- **** Richtlijn 2009/128/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van een kader voor communautaire actie ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van bestrijdingsmiddelen (PB L 309 van 24.11.2009, blz. 71, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/128/oj>).
- ***** Verordening (EU) 2019/6 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 betreffende diergeneesmiddelen en tot intrekking van Richtlijn 2001/82/EG (PB L 4 van 7.1.2019, blz. 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/6/oj>).

***** Verordening (EU) 2022/2379 van het Europees Parlement en de Raad van 23 november 2022 betreffende statistieken over de landbouwinput en -output, tot wijziging van Verordening (EG) nr. 617/2008 van de Commissie en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 1165/2008, (EG) nr. 543/2009 en (EG) nr. 1185/2009 van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 96/16/EG van de Raad (PB L 315 van 7.12.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2379/oj>).

***** Verordening (EU) 2024/1244 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 betreffende de rapportage van milieugegevens van industriële installaties, tot oprichting van een portaal voor industriële emissies en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 166/2006 (PB L, 2024/1244, 2.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1244/oj>).

***** Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies en emissies uit de veehouderij (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) (PB L 334 van 17.12.2010, blz. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj>).”;

7) artikel 8 wordt vervangen door:

“*Artikel 8*

Toetsing van de bijlagen I tot en met IV en specifieke bepalingen voor bepaalde stoffen

1. De Commissie toetst uiterlijk ... [*zes jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*] en vervolgens om de zes jaar de in bijlage I opgenomen lijst van verontreinigende stoffen en indicatoren van verontreiniging en de overeenkomstige kwaliteitsnormen voor die verontreinigende stoffen, en laat die toetsing zo nodig vergezeld gaan van een wetgevingsvoorstel om de lijst van verontreinigende stoffen en de overeenkomstige kwaliteitsnormen te actualiseren.

2. De Commissie toetst uiterlijk ... [*zes jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*] en vervolgens om de zes jaar de in deel B van bijlage II opgenomen lijst van verontreinigende stoffen en indicatoren van verontreiniging waarvoor de lidstaten moeten overwegen nationale drempelwaarden vast te stellen, ... en laat die toetsing zo nodig vergezeld gaan van een wetgevingsvoorstel om de lijst van verontreinigende stoffen in deel B van bijlage II te actualiseren.
3. De Commissie toetst uiterlijk ... [*zes jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*] en vervolgens om de zes jaar het in deel D van bijlage II opgenomen register van geharmoniseerde drempelwaarden, en laat die toetsing zo nodig vergezeld gaan van een wetgevingsvoorstel om het register en de overeenkomstige geharmoniseerde drempelwaarden in deel D van bijlage II te actualiseren.
4. Bij het verrichten van de in de leden 1, 2 en 3 bedoelde toetsingen houdt de Commissie rekening met de door het ECHA op grond van lid 6 opgestelde wetenschappelijke verslagen.
5. De Commissie wordt gemachtigd overeenkomstig artikel 8 bis gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van de delen A en C van bijlage II en de bijlagen III en IV betreffende richtsnoeren voor de vaststelling van drempelwaarden door de lidstaten, de informatie die door de lidstaten moet worden verstrekt met betrekking tot de verontreinigende stoffen en indicatoren van verontreiniging waarvoor drempelwaarden zijn vastgesteld, de beoordeling van de chemische toestand van grondwater en de vaststelling van significante en aanhoudende stijgende trends en de omkering daarvan, teneinde deze aan te passen aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang.

6. Om de Commissie bij te staan bij de toetsing van de bijlagen I en II stelt het ECHA wetenschappelijke verslagen op. In die verslagen wordt rekening gehouden met:
- a) het advies van het Comité risicobeoordeling (RAC) en dat van het Comité sociaaleconomische analyse (SEAC) van het ECHA;
  - b) de resultaten van de overeenkomstig artikel 8 van Richtlijn 2000/60/EG vastgestelde monitoringprogramma's;
  - c) de evaluatie van de monitoringresultaten overeenkomstig artikel 6 bis, lid 8, van deze richtlijn;
  - d) de resultaten van de toetsingen van de bijlagen bij Richtlijn 2008/105/EG en Richtlijn (EU) 2020/2184;
  - e) informatie en voorschriften om bodemverontreiniging aan te pakken;
  - f) onderzoeksprogramma's en wetenschappelijke publicaties van de Unie, met inbegrip van de meest recente informatie die afkomstig is van remote-sensingtechnologieën, aardobservatie, zoals Copernicusdiensten, in-situ-sensoren en -apparaten en gegevens van burgerwetenschap, door gebruik te maken van de mogelijkheden die nieuwe technologieën zoals artificiële intelligentie en geavanceerde analyse en verwerking van gegevens bieden;

- g) de opmerkingen en informatie van belanghebbenden, met inbegrip van nationale regulerende instanties en andere bevoegde lichamen;
- h) de aanbevelingen van de werkgroepen die zijn opgericht in het kader van de gemeenschappelijke uitvoeringsstrategie voor Richtlijn 2000/60/EG.

De in de eerste alinea bedoelde wetenschappelijke verslagen bevatten voorstellen voor kwaliteitsnormen of drempelwaarden voor de respectieve verontreinigende stoffen of indicatoren van verontreiniging, alsmede een geschikte analysemethode.

7. Het ECHA stelt om de zes jaar een verslag op met een samenvatting van de bevindingen van de overeenkomstig lid 6 opgestelde wetenschappelijke verslagen en maakt dit openbaar. Het eerste verslag wordt uiterlijk ... [*vier jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*] bij de Commissie ingediend.

8. Bij de volgende uitvoering van de in lid 1 van dit artikel bedoelde toetsing overweegt de Commissie een kwaliteitsnorm voor PFAS-totaal in grondwater vast te stellen en streeft zij ernaar de richtsnoeren voor de monitoring van PFAS-totaal in drinkwater, die zijn ontwikkeld overeenkomstig artikel 13, lid 7, van Richtlijn (EU) 2020/2184, aan te vullen zodat ze toepasbaar zijn op de monitoring van het PFAS-totaal in grondwater. De lidstaten worden aangemoedigd die richtsnoeren reeds toe te passen om het PFAS-totaal in grondwater te monitoren en de gegevens overeenkomstig artikel 8, lid 4, van Richtlijn 2000/60/EG te rapporteren. Gezien de toxiciteit, persistentie en voorkomen van trifluorazijnzuur (TFA) in het milieu overweegt de Commissie bij de volgende toetsing van deze richtlijn in Bijlage II een kwaliteitsnorm vast te leggen voor ofwel TFA apart, ofwel als deel van een som.
9. Bij de volgende uitvoering van de in lid 1 bedoelde toetsing overweegt de Commissie kwaliteitsnormen vast te stellen voor de som of sommen van geselecteerde geneesmiddelen naar werking en voor de som van bisfenolen. Daarom worden “som of sommen van geselecteerde geneesmiddelen naar werking” en “som van bisfenolen” in de lijst in bijlage V bij Richtlijn 2006/118/EG opgenomen. De Commissie gaat ook na of een op risico’s gebaseerde aanpak kan worden gevolgd om kwaliteitsnormen vast te stellen voor de totale hoeveelheid geneesmiddelen en het totaal aan bisfenolen in het grondwater, op basis van geschikte monitoringmethoden.

10. Bij de volgende uitvoering van de in lid 1 bedoelde toetsing overweegt de Commissie of de kwaliteitsnormen van bijlage I voor afzonderlijke bestrijdingsmiddelen, bestrijdingsmiddelen-totaal en niet-relevante metaboliëten in het grondwater moeten worden herzien.”;

8) het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 8 bis

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.
2. De in artikel 8, lid 5, bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor een termijn van zes jaar met ingang van... [*de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*]. De Commissie stelt uiterlijk negen maanden voor het einde van de termijn van zes jaar een verslag op over de bevoegdheidsdelegatie. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke termijn tegen die verlenging verzet.

3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 8, lid 5, bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.
4. Vóór de vaststelling van een gedelegeerde handeling raadpleegt de Commissie de door elke lidstaat aangewezen deskundigen overeenkomstig de beginselen die zijn neergelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven.
5. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.
6. Een op grond van artikel 8, lid 5, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben meegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.”;

9) artikel 9 wordt vervangen door:

“Artikel 9

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad*.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Indien door het comité geen advies wordt uitgebracht, neemt de Commissie de ontwerpuitvoeringshandeling niet aan en is artikel 5, lid 4, derde alinea, van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

---

* Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).”;

- 10) artikel 10 wordt geschrapt;
- 11) bijlage I wordt vervangen door de tekst in bijlage III bij deze richtlijn;
- 12) bijlage II wordt gewijzigd overeenkomstig bijlage IV bij deze richtlijn;
- 13) in bijlage III wordt punt 2, c), vervangen door:
  - “c) alle andere relevante informatie, waaronder een vergelijking van de over een jaar rekenkundig gemiddelde concentratie van de relevante verontreinigende stoffen in een monitoringpunt met de in bijlage I vastgelegde grondwaterkwaliteitsnormen en de in artikel 3, lid 1, onder b) en c), vermelde drempelwaarden.”;
- 14) in bijlage IV, deel B, punt 1, wordt de inleidende zin vervangen door:
  - “1) als beginpunt voor de toepassing van maatregelen om een significante en aanhoudende stijgende trend om te keren geldt dat de concentratie van de verontreinigende stof 75 % bedraagt van de parameterwaarden van de grondwaterkwaliteitsnormen van bijlage I en van de drempelwaarden zoals bedoeld in artikel 3, lid 1, onder b) en c), tenzij:”;
- 15) de tekst in bijlage V bij deze richtlijn wordt toegevoegd als bijlage V.

Artikel 3
Wijzigingen in Richtlijn 2008/105/EG

Richtlijn 2008/105/EG wordt als volgt gewijzigd:

1) de titel wordt vervangen door:

“Richtlijn 2008/105/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 inzake milieukwaliteitsnormen en inzake de voorkoming en beheersing van oppervlaktewaterverontreiniging, tot wijziging en vervolgens intrekking van de Richtlijnen 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG en 86/280/EEG van de Raad, en tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad”;

2) in artikel 2 wordt het volgende punt toegevoegd:

“3) “indicator van verontreiniging”: een parameter die kan worden gemonitord om een waarde te verkrijgen die representatief is voor het niveau of de concentratie van een verontreinigende stof of een groep verontreinigende stoffen en dus voor het risico ervan.”;

3) artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 bis wordt als volgt gewijzigd:

i) aan de eerste alinea worden de volgende punten toegevoegd:

“iii) de stoffen met nummer 5, 9, 13, 15, 17, 21, 23, 24, 28, 30, 34, 37, 41 en 43 in deel A van bijlage I, waarvoor herziene MKN zijn vastgesteld die ingaan op 22 december 2027 met de bedoeling uiterlijk op 22 december 2033 ten aanzien van die stoffen een goede chemische toestand van het oppervlaktewater te bereiken en te voorkomen dat de chemische toestand van de oppervlaktewaterlichamen ten opzichte van die stoffen verslechtert, door middel van maatregelenprogramma's die zijn opgenomen in de overeenkomstig artikel 13, lid 7, van Richtlijn 2000/60/EG vastgestelde stroomgebiedbeheerplannen voor 2027;

- iv) de nieuw geselecteerde stoffen met nummer 46 tot en met 70 in deel A van bijlage I, met ingang van 22 december 2027 met de bedoeling uiterlijk op 22 december 2039 ten aanzien van die stoffen een goede chemische toestand van het oppervlaktewater te bereiken en te voorkomen dat de chemische toestand van de oppervlaktewaterlichamen ten opzichte van die stoffen verslechtert; daartoe stellen de lidstaten voor die stoffen uiterlijk op 22 december 2027 een aanvullend monitoringprogramma en uiterlijk op 22 december 2030 een voorlopig maatregelenprogramma vast; een definitief maatregelenprogramma overeenkomstig artikel 11 van Richtlijn 2000/60/EG wordt opgenomen in het overeenkomstig artikel 13, lid 7, van die richtlijn opgesteld stroomgebiedbeheerplan voor 2033.”;

ii) de tweede alinea wordt vervangen door:

“Artikel 4, leden 4 tot en met 9, van Richtlijn 2000/60/EG zijn *mutatis mutandis* van toepassing op de stoffen opgesomd in de punten i) en ii) van de eerste alinea van dit lid.

Artikel 4, leden 4 tot en met 9, van Richtlijn 2000/60/EG zijn *mutatis mutandis* van toepassing op de stoffen opgesomd in de punten iii) en iv) van de eerste alinea van dit lid. Voor zover de in artikel 4, lid 4, van die richtlijn vastgelegde verlengingen van termijnen worden bedoeld, worden deze beperkt tot maximaal één bijwerking van het stroomgebiedbeheerplan, behalve wanneer de natuurlijke omstandigheden van dien aard zijn dat de doelstellingen niet binnen de termijn van dat stroomgebiedbeheerplan kunnen worden bereikt.”;

b) de volgende alinea wordt ingevoegd:

“1 ter. Op Unie-niveau overeenkomstig artikel 16, lid 4, van Richtlijn 2000/60/EG vastgestelde MKN voor stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen die zijn opgenomen in deel C van bijlage II bij deze richtlijn, of aanvullende stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen en overeenkomstige MKN die lidstaten conform artikel 8 quinquies, lid 1, van deze richtlijn hebben vastgesteld, worden van kracht vanaf het begin van de looptijd van het volgende stroomgebiedbeheerplan na de datum waarop de MKN is vastgesteld, met de bedoeling tegen het einde van de periode van het stroomgebiedbeheerplan een goede chemische toestand van het oppervlaktewater ten aanzien van die verontreinigende stoffen te bereiken en te voorkomen dat de chemische toestand van de oppervlaktewaterlichamen ten opzichte van die verontreinigende stoffen verslechtert.

Artikel 4, leden 4 tot en met 9, van Richtlijn 2000/60/EG zijn *mutatis mutandis* van toepassing op de verontreinigende stoffen waar naar wordt verwezen in de eerste alinea van dit lid. Voor zover de in artikel 4, lid 4, van die richtlijn vastgestelde verlengingen van termijnen worden bedoeld, worden deze beperkt tot maximaal één bijwerking van het stroomgebiedbeheerplan, behalve wanneer de natuurlijke omstandigheden van dien aard zijn dat de doelstellingen niet binnen de termijn van dat stroomgebiedbeheerplan kunnen worden bereikt.”;

c) lid 2 wordt vervangen door:

“2. Met betrekking tot stoffen waarvoor in deel A van bijlage I een MKN voor biota of sediment is vastgelegd, passen de lidstaten die MKN voor biota of sediment toe.

Met betrekking tot de andere dan in de eerste alinea bedoelde stoffen passen de lidstaten de in deel A van bijlage I vastgelegde MKN voor water toe.”;

d) in lid 6 wordt de eerste alinea vervangen door:

“6. De lidstaten treffen regelingen voor de analyse van langetermijntendensen met betrekking tot de concentraties van de in deel A van bijlage I vermelde prioritaire stoffen die de neiging hebben te accumuleren in sediment of biota, op basis van monitoring in sediment of biota als onderdeel van de monitoring van de oppervlaktewatertoestand, uitgevoerd overeenkomstig artikel 8 van Richtlijn 2000/60/EG. De lidstaten nemen, met inachtneming van artikel 4 van Richtlijn 2000/60/EG, maatregelen die erop gericht zijn dat dergelijke concentraties niet significant toenemen in sediment of biota.”;

e) lid 7 wordt geschrapt;

f) lid 8 wordt vervangen door:

“8. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 9 bis gedelegeerde handelingen vast te stellen om punt 3, van deel B in bijlage I aan te passen aan de wetenschappelijke of technische vooruitgang.”;

4) artikel 5 wordt vervangen door:

“Artikel 5

Inventaris van emissies, lozingen en verliezen

“1. Op basis van de overeenkomstig de artikelen 5 en 8 van Richtlijn 2000/60/EG verzamelde informatie[...] en andere beschikbare gegevens, stelt elke lidstaat voor elk stroomgebiedsdistrict of het op zijn grondgebied gelegen deel daarvan een inventaris op van de emissies, lozingen en verliezen van alle in deel A van bijlage I bij deze richtlijn vermelde prioritaire stoffen en alle stoffen die door de lidstaat zijn aangemerkt als stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen.

De eerste alinea is niet van toepassing op emissies, lozingen en verliezen die jaarlijks elektronisch worden gerapporteerd bij het portaal voor industriële emissies dat is opgericht bij Verordening (EU) 2024/1244 van het Europees Parlement en de Raad*, overeenkomstig artikel 7 van die verordening.

4. De lidstaten actualiseren hun inventarissen als onderdeel van de in artikel 5, lid 2, van Richtlijn 2000/60/EG gespecificeerde toetsingen.

De referentieperiode voor de vaststelling van de waarden in de geactualiseerde inventarissen is het jaar vóór het jaar waarin de in artikel 5, lid 2, van Richtlijn 2000/60/EG bedoelde toetsingen moeten worden afgerond.

Als onderdeel van die actualiseringen zorgen de lidstaten ervoor dat de puntbronemissies naar water die niet onder het toepassingsgebied van Verordening (EU) 2024/1244 vallen of die onder de in die verordening vastgelegde jaarlijkse rapportagedrempels vallen, alsook de emissies van verontreinigende stoffen uit diffuse bronnen zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 12), van die verordening, naar water, ook elektronisch aan de Commissie worden gerapporteerd, zodat zij ten minste om de zes jaar beschikbaar worden gesteld op het uit hoofde van die verordening opgerichte portaal voor industriële emissies en worden geaggregeerd op het niveau van elk stroomgebiedsdistrict of deel daarvan op het grondgebied van een lidstaat.

De Commissie stelt een uitvoeringshandeling vast waarin de opmaakvoorschriften van de in de derde alinea van dit lid bedoelde rapportage worden vastgelegd. Die uitvoeringshandeling wordt vastgesteld overeenkomstig de onderzoeksprocedure als bedoeld in artikel 9, lid 2, van deze richtlijn. Bij het vaststellen van die uitvoeringshandeling wordt de Commissie, indien nodig, bijgestaan door het EMEA.

6. De lidstaten zorgen ervoor dat de overeenkomstig artikel 13 van Richtlijn 2000/60/EG opgestelde stroomgebiedbeheerplannen een duidelijke verwijzing of weblink bevatten naar alle informatie over emissies naar water die overeenkomstig de leden 1 en 4 van dit artikel op het portaal voor industriële emissies beschikbaar worden gesteld.

---

* Verordening (EU) 2024/1244 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 betreffende de rapportage van milieugegevens van industriële installaties, tot oprichting van een portaal voor industriële emissies en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 166/2006 (PB L, 2024/1244, 2.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1244/oj>).”;

5) in artikel 7 bis wordt lid 1 vervangen door:

“1. Voor prioritaire stoffen die binnen het toepassingsgebied vallen van Richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad*, Verordening (EG) nr. 1907/2006** of Verordening (EG) nr. 1107/2009*** van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2009/128/EG**** of 2010/75/EU***** van het Europees Parlement en de Raad, of Verordeningen (EU) nr. 528/2012***** of (EU) 2019/6***** van het Europees Parlement en de Raad, beoordeelt de Commissie, rekening houdend met de in artikel 8, lid 4, van Richtlijn 2000/60/EG bedoelde monitoringgegevens en als onderdeel van het in artikel 18, lid 1 van die richtlijn bedoelde verslag, of de bestaande maatregelen op het niveau van de Unie en de lidstaten toereikend zijn ter verwezenlijking van de MKN voor de prioritaire stoffen en de doelstelling om lozingen, emissies en verliezen van prioritair gevaarlijke stoffen stop te zetten of geleidelijk te beëindigen, in overeenstemming met artikel 4, lid 1, onder a), van Richtlijn 2000/60/EG.

-
- * Richtlijn 2001/83/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 november 2001 tot vaststelling van een communautair wetboek betreffende geneesmiddelen voor menselijk gebruik (PB L 311 van 28.11.2001, blz. 67, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/83/oj>).
- ** Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (Reach), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie (PB L 396 van 30.12.2006, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).
- *** Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad (PB L 309 van 24.11.2009, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj>).
- **** Richtlijn 2009/128/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van een kader voor communautaire actie ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van bestrijdingsmiddelen (PB L 309 van 24.11.2009, blz. 71, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/128/oj>).
- ***** Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies en emissies uit de veehouderij (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) (PB L 334 van 17.12.2010, blz. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj>).
- ***** Verordening (EU) nr. 528/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden (PB L 167 van 27.6.2012, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj>).
- ***** Verordening (EU) 2019/6 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 betreffende diergeneesmiddelen en tot intrekking van Richtlijn 2001/82/EG (PB L 4 van 7.1.2019, blz. 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/6/oj>).”;

6) de artikelen 8, 8 bis en 8 ter worden vervangen door:

“Artikel 8

Herziening van de bijlagen I en II

1. De Commissie overweegt kwaliteitsnormen voor PFAS-totaal in oppervlaktewateren vast te stellen bij de volgende herziening van bijlage I bij deze richtlijn, die overeenkomstig artikel 16 van Richtlijn 2000/60/EG moet worden uitgevoerd, en streeft ernaar de richtsnoeren voor de monitoring van PFAS-totaal in drinkwater, dat is ontwikkeld overeenkomstig artikel 13, lid 7, van Richtlijn (EU) 2020/2184 van het Europees Parlement en de Raad*, aan te vullen om dit van toepassing te maken op de monitoring van PFAS-totaal in oppervlaktewateren. De lidstaten worden aangemoedigd die richtsnoeren reeds toe te passen om PFAS-totaal in oppervlaktewateren te monitoren en de gegevens overeenkomstig artikel 8, lid 4, van Richtlijn 2000/60/EG te rapporteren. Gezien de toxiciteit, persistentie en het voorkomen van trifluorazijnzuur (TFA) in het milieu overweegt de Commissie een kwaliteitsnorm vast te stellen voor TFA apart in bijlage I van deze richtlijn bij de volgende herziening.

2. In bijlage III bij deze richtlijn zijn een parameter “som van bisfenolen” en parameters voor de som(men) van geselecteerde bestrijdingsmiddelen naar werking en geselecteerde geneesmiddelen naar werking opgenomen. De Commissie evalueert de eventuele opneming van die parameters in de lijst van prioritaire stoffen bij haar volgende herziening van bijlage I bij deze richtlijn, die overeenkomstig artikel 16 van Richtlijn 2000/60/EG moet worden uitgevoerd, en stelt in voorkomend geval MKN vast. De Commissie gaat bij de volgende herziening na of een op risico’s gebaseerde aanpak kan worden gevolgd om MKN vast te stellen voor het totaal aan bisfenolen, het totaal aan bestrijdingsmiddelen en de totale hoeveelheid geneesmiddelen in oppervlaktewateren, met bijbehorende monitoringmethoden.
3. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 9 bis gedelegeerde handelingen vast te stellen om deel B van bijlage II aan te passen aan de wetenschappelijke en technologische vooruitgang.

Artikel 8 bis

Specifieke bepalingen voor bepaalde stoffen

1. De lidstaten kunnen in de overeenkomstig artikel 13 van Richtlijn 2000/60/EG opgestelde stroomgebiedbeheerplannen, onverminderd de voorschriften van afdeling 1.4.3 van bijlage V bij die richtlijn betreffende de weergave van de algemene chemische toestand en de doelstellingen en verplichtingen vastgelegd in artikel 4, lid 1, onder a), artikel 11, lid 3, onder k), en artikel 16, lid 6, van die richtlijn aanvullende kaarten opnemen met informatie over de chemische toestand als bepaald in afdeling 1.4.3. van bijlage V bij Richtlijn 2000/60/EG.

2. De lidstaten kunnen de stoffen die in deel A van bijlage I bij deze richtlijn zijn aangemerkt als stoffen die zich gedragen als alomtegenwoordige persistente bioaccumulerende en toxische stoffen (uPBT's) minder intensief monitoren dan vereist voor prioritair stoffen overeenkomstig artikel 3, lid 4, van deze richtlijn en bijlage V bij Richtlijn 2000/60/EG, op voorwaarde dat de monitoring representatief is en reeds een statistisch robuust referentieniveau beschikbaar is met betrekking tot de aanwezigheid van die stoffen in het aquatisch milieu. Als richtsnoer geldt dat de monitoring overeenkomstig de tweede alinea van artikel 3, lid 6, van deze richtlijn, minstens elke drie jaar wordt uitgevoerd, tenzij het gebruik of de emissie van die stoffen, of technische kennis en het oordeel van deskundigen een ander interval rechtvaardigen.

3. Gedurende een periode van twee jaar vanaf 1 januari 2030 monitoren de lidstaten de aanwezigheid van oestrogene stoffen in waterlichamen aan de hand van op effect gebaseerde monitoringmethoden. De bemonstering en de analyse hoeven niet aan het begin van die periode van twee jaar te beginnen, maar worden ten minste viermaal per jaar uitgevoerd. De lidstaten voeren de monitoring uit bij een selectie van locaties waar de drie in deel A van bijlage I bij deze richtlijn vermelde oestrogene hormonen 17 β -oestradiol (E2), oestron (E1) en 17 α -ethinylestradiol (EE2) worden gemonitord met behulp van conventionele analysemethoden overeenkomstig artikel 8 van Richtlijn 2000/60/EG en bijlage V bij die richtlijn om vergelijkende resultaten te verkrijgen bij een reeks concentraties. De gegevens worden samen gerapporteerd overeenkomstig artikel 8, lid 4, van die richtlijn. Het aantal locaties mag niet kleiner zijn dan het in artikel 8 ter, lid 3, van deze richtlijn gespecificeerde aantal voor het monitoren van stoffen op de aandachtstoffenlijst. De lidstaten mogen vóór 1 januari 2030 met de monitoring beginnen zolang de in lid 4 van dit artikel bedoelde technische specificaties zijn vastgesteld. De lidstaten gebruiken de op effect gebaseerde resultaten van de vergelijkende monitoringperiode van twee jaar niet voor de indeling van de chemische toestand van de gemonitorde waterlichamen zoals beschreven in afdeling 1.4.3 van bijlage V bij Richtlijn 2000/60/EG.

4. Uiterlijk op... [*de eerste dag van de maand volgend op 18 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*] stelt de Commissie een uitvoeringshandeling vast tot vaststelling van de technische specificaties voor de monitoring van oestrogene stoffen met behulp van op effect gebaseerde monitoringmethoden. Die uitvoeringshandeling wordt volgens de in artikel 9, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.
5. Binnen 18 maanden nadat de lidstaten de gegevens hebben gerapporteerd, publiceert de Commissie een verslag waarin de resultaten van de conventionele analytische en de op effect gebaseerde monitoringmethoden worden vergeleken en analyseert zij de mogelijkheid om op effect gebaseerde monitoringmethoden te gebruiken in combinatie met een op effect gebaseerde triggerwaarde voor oestrogenen zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 35 bis, van Richtlijn 2000/60/EG voor screening ter ondersteuning van de beoordeling van de chemische toestand.

In het kader van toekomstige herzieningen van de lijst van verontreinigende stoffen overeenkomstig artikel 16, lid 2, van Richtlijn 2000/60/EG overweegt de Commissie, rekening houdend met de analyse in het in de eerste alinea van dit lid bedoelde verslag, de vaststelling van een triggerwaarde voor oestrogenen voor screeningdoeleinden en voor de beoordeling van de chemische toestand. Zodra de op effect gebaseerde methoden klaar zijn om ook voor andere stoffen te worden gebruikt, overweegt de Commissie om in het kader van toekomstige herzieningen de lidstaten te verzoeken deze, indien nodig, ten minste in eerste instantie parallel met conventionele analysemethoden te gebruiken, en overweegt zij overeenkomstige triggerwaarden vast te stellen.

Artikel 8 ter

Aandachtstoffenlijst

1. De Commissie is bevoegd uitvoeringshandelingen vast te stellen om, rekening houdend met door het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA) overeenkomstig lid 1 bis van dit artikel opgestelde wetenschappelijke verslagen, een aandachtstoffenlijst op te stellen van stoffen waarvoor in de gehele Unie geldende monitoringgegevens moeten worden verkregen van de lidstaten, om de toekomstige toetsingen van stoffen te ondersteunen overeenkomstig artikel 16, lid 2, van Richtlijn 2000/60/EG, en om de opmaakvoorschriften vast te stellen die de lidstaten moeten gebruiken om de resultaten van die monitoring en de daarmee verband houdende informatie aan de Commissie te rapporteren. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 9, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

De aandachtstoffenlijst bevat nooit meer dan tien stoffen, groepen van stoffen of indicatoren van verontreiniging en vermeldt voor elke stof de monitoringmatrices en de mogelijke analysemethoden. Die monitoringmatrices en methoden mogen voor de bevoegde autoriteiten geen buitensporige kosten met zich meebrengen. De in de aandachtstoffenlijst op te nemen stoffen worden geselecteerd uit de stoffen waarvoor de beschikbare informatie erop wijst dat zij op het niveau van de Unie een significant risico voor of via het aquatisch milieu kunnen betekenen en waarvoor de monitoringgegevens onvoldoende zijn. De aandachtstoffenlijst bevat opkomende zorgwekkende stoffen.

Op basis van de door het ECHA overeenkomstig lid 1 bis opgestelde wetenschappelijke verslagen neemt de Commissie microplastics en geschikte indicatoren voor de aanwezigheid, ontwikkeling of overdracht van antimicrobiële resistentie (“indicatoren van antimicrobiële resistentie”) op in de aandachtstoffenlijst, mits er betrouwbare methoden voor bemonstering en analyse beschikbaar zijn die geen buitensporige kosten met zich meebrengen. Uiterlijk op ... [*de eerste dag van de maand volgend op 18 maanden na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*] stelt de Commissie dergelijke bemonsterings- en analysemethoden vast.

1 bis. Het ECHA stelt wetenschappelijke verslagen op om de Commissie te helpen bij het selecteren van de stoffen en indicatoren voor opname in de in lid 1 van dit artikel bedoelde aandachtstoffenlijst, rekening houdend met de volgende informatie:

- a) bijlage I bij Richtlijn 2006/118/EG van het Europees Parlement en de Raad* en de resultaten van de meest recente toetsing van die bijlage, alsmede de resultaten van de meest recente regelmatige toetsing van bijlage I bij onderhavige richtlijn;
- b) de overeenkomstig de Richtlijnen 2006/118/EG en (EU) 2020/2184 opgestelde aandachtstoffenlijsten;
- c) aanbevelingen van de belanghebbenden;
- d) de karakterisering van stroomgebiedsdistricten door de lidstaten overeenkomstig artikel 5 van Richtlijn 2000/60/EG en de resultaten van de overeenkomstig artikel 8 van die richtlijn vastgestelde monitoring-programma's;

- e) informatie over productievolumes; gebruikspatronen; intrinsieke eigenschappen, met inbegrip van, in voorkomend geval, deeltjesgrootte; concentraties in het milieu en schadelijke gevolgen voor de gezondheid van de mens en het aquatisch milieu van een stof, met inbegrip van informatie die is verzameld overeenkomstig Richtlijn 2001/83/EG, Verordening (EG) nr. 1907/2006, Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad^{**}, Verordening (EG) nr. 1107/2009, Richtlijn 2009/128/EG, Verordening (EU) nr. 528/2012 en Verordening (EU) 2022/2379 van het Europees Parlement en de Raad^{***};
- f) onderzoeksprojecten en wetenschappelijke publicaties, met inbegrip van trends en voorspellingen gebaseerd op modellen of op andere voorspellende beoordelingen gebaseerde informatie, alsmede informatie en gegevens vergaard door remote-sensingtechnologieën, aardobservatie, zoals Copernicusdiensten, in-situ-sensoren en -apparaten of gegevens van burgerwetenschap, door gebruik te maken van de mogelijkheden die artificiële intelligentie en geavanceerde analyse en verwerking van gegevens bieden;
- g) aanbevelingen van de werkgroepen die zijn opgericht in het kader van de gemeenschappelijke uitvoeringsstrategie voor Richtlijn 2000/60/EG;
- h) informatie over emissies, lozingen en verliezen die beschikbaar is op het portaal voor industriële emissies uit hoofde van Verordening (EU) 2024/1244, alsook alle beschikbare aanvullende informatie over stoffen die onder een vergunning vallen overeenkomstig Richtlijn 2010/75/EU.

1 ter. De door ECHA overeenkomstig lid 1 bis opgestelde wetenschappelijke verslagen bevatten een lijst van stoffen, groepen van stoffen of indicatoren van verontreiniging, de aanbevolen monitoringmatrix, een indicatieve analysemethode en een maximaal aanvaardbare bepaalbaarheidsgrens voor elk daarvan, met ter ondersteuning een verwijzing naar wetenschappelijke literatuur of richtsnoeren.

1 quater. Uiterlijk op ... [*eerste dag van de eenentwintigste maand na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*] en vervolgens om de drie jaar stelt het ECHA een verslag op met een samenvatting van de bevindingen van de overeenkomstig lid 1 bis opgestelde wetenschappelijke verslagen en maakt het dat verslag openbaar.

2. De Commissie werkt de in lid 1 bedoelde aandachtstoffenlijst uiterlijk op ... [*de eerste dag van de vierentwintigste maand na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*] en vervolgens om de drie jaar bij.

Bij de bijwerking van de aandachtstoffenlijst verwijdert de Commissie elke stof of indicator uit de aandachtstoffenlijst waarvoor een risicobeoordeling als bedoeld in artikel 16, lid 2, van Richtlijn 2000/60/EG kan worden uitgevoerd zonder aanvullende monitoringgegevens. Een individuele stof, groep van stoffen of indicator van verontreiniging mag nog eens voor een periode van maximaal drie jaar op die lijst blijven staan indien aanvullende monitoringgegevens nodig zijn om het risico voor het aquatisch milieu te beoordelen.

Elke bijgewerkte aandachtstoffenlijst bevat ook een of meer nieuwe stoffen, groepen van stoffen of indicatoren waarvan de Commissie, op basis van de wetenschappelijke verslagen van ECHA, van oordeel is dat er sprake kan zijn van een wijdverspreid risico voor of via het aquatisch milieu, mits de bijgewerkte aandachtstoffenlijst overeenkomstig lid 1 maximaal 10 stoffen, groepen van stoffen of indicatoren van verontreiniging bevat.

Microplastics en indicatoren van antimicrobiële resistentie mogen niet nog eens drie jaar op de lijst blijven staan, tenzij er een geharmoniseerde en betrouwbare risicobeoordelingsmethode beschikbaar is die, indien toegepast, aantoont dat de tijdens de eerste monitoringperiode verzamelde monitoringgegevens ontoereikend zijn om het risico voor of via het aquatisch milieu te beoordelen.

3. De lidstaten monitoren gedurende 24 maanden elke stof, groep van stoffen, en indicator van verontreiniging op de in lid 1 bedoelde aandachtstoffenlijst op geselecteerde representatieve meetstations. De monitoringperiode begint binnen zes maanden na de opname van de stof op de lijst, maar de bemonstering en de analyse hoeven niet aan het begin van die periode te beginnen.

Elke lidstaat selecteert ten minste één meetstation, plus één station indien hij meer dan een miljoen inwoners heeft, plus het aantal stations dat gelijk is aan zijn geografische oppervlakte in km² gedeeld door 60 000, afgerond op het dichtstbijzijnde gehele getal, plus het aantal stations dat gelijk is aan zijn bevolking gedeeld door vijf miljoen, afgerond op het dichtstbijzijnde gehele getal.

Bij het selecteren van representatieve meetstations, het vastleggen van de meetfrequentie en de meettijdstippen voor elke stof, groep van stoffen of indicator van verontreiniging, houden de lidstaten rekening met de seizoensgebonden variatie in neerslag, waterstanden, gebruikspatronen en het mogelijk voorkomen van de stof, groep van stoffen of indicator van verontreiniging. Wat betreft de frequentie moeten metingen minstens tweemaal per jaar in water en minstens eenmaal per jaar in sediment of biota worden uitgevoerd. Wanneer hogere frequenties nodig zijn, zoals voor stoffen die gevoelig zijn voor klimaatvariabiliteit of seizoensveranderingen, wordt de verhoogde frequentie vastgelegd en technisch verantwoord in de op grond van lid 1 vastgestelde uitvoeringshandeling tot vaststelling van de aandachtstoffenlijst.

Wanneer een lidstaat uit bestaande monitoringprogramma's of studies voor een bepaalde stof, groep van stoffen of indicator van verontreiniging voldoende, vergelijkbare, representatieve en recente monitoringgegevens kan verkrijgen en aan de Commissie kan verstrekken, kan hij besluiten voor die stof, groep van stoffen of indicator van verontreiniging geen aanvullende monitoring in het kader van het aandachtstoffenlijstmechanisme uit te voeren, mits de stof, groep van stoffen of indicator van verontreiniging is gemonitord met behulp van een methode die in overeenstemming is met de monitoringmatrices en de analysemethoden die zijn bedoeld in de uitvoeringshandeling tot vaststelling van de aandachtstoffenlijst, alsook met Richtlijn 2009/90/EG van de Commissie****.

4. De lidstaten stellen de resultaten van de in lid 3 van dit artikel bedoelde monitoring jaarlijks beschikbaar overeenkomstig artikel 8, lid 4, van Richtlijn 2000/60/EG en de op grond van lid 1 van dit artikel vastgestelde uitvoeringshandeling tot vaststelling van de aandachtstoffenlijst. Zij stellen ook de informatie over de representativiteit van de meetstations en over de monitoringstrategie ter beschikking.
5. Aan het einde van de in lid 3 bedoelde periode van 24 maanden evalueert ECHA de monitoringresultaten en beoordeelt het welke stoffen, groepen van stoffen of indicatoren van verontreiniging gedurende nog eens 24 maanden moeten worden gemonitord en derhalve op de aandachtstoffenlijst moeten blijven staan en welke stoffen, groepen van stoffen of indicatoren van verontreiniging uit de aandachtstoffenlijst kunnen worden verwijderd.

Indien de Commissie, rekening houdend met de in de eerste alinea van dit lid bedoelde beoordeling door het ECHA, tot de conclusie komt dat er geen verdere monitoring nodig is om het risico voor het aquatisch milieu verder te beoordelen, wordt die beoordeling door het ECHA in aanmerking genomen bij de toetsing van de lijsten van stoffen in bijlage I of deel C van bijlage II bij deze richtlijn, overeenkomstig artikel 16 van Richtlijn 2000/60/EG.

-
- * Richtlijn 2006/118/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 inzake de voorkoming en beheersing van grondwaterverontreiniging (PB L 372 van 27.12.2006, blz. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/118/oj>).
- ** Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels, tot wijziging en intrekking van de Richtlijnen 67/548/EEG en 1999/45/EG en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006 (PB L 353 van 31.12.2008, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj>).
- *** Verordening (EU) 2022/2379 van het Europees Parlement en de Raad van 23 november 2022 betreffende statistieken over de landbouwinput en -output, tot wijziging van Verordening (EG) nr. 617/2008 van de Commissie en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 1165/2008, (EG) nr. 543/2009 en (EG) nr. 1185/2009 van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 96/16/EG van de Raad (PB L 315 van 7.12.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2379/oj>).
- **** Richtlijn 2009/90/EG van de Commissie van 31 juli 2009 tot vaststelling van technische specificaties voor de chemische analyse en monitoring van de watertoestand op grond van Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 201 van 1.8.2009, blz. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/90/oj>).";

7) het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 8 quinquies

Stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen

1. De lidstaten stellen MKN vast en passen deze toe voor de stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen die vallen onder de categorieën van deel A van bijlage II bij deze richtlijn, wanneer zij vaststellen dat die verontreinigende stoffen een risico inhouden voor waterlichamen in een of meer van hun stroomgebiedsdistricten op basis van de analyses en beoordelingen uit hoofde van artikel 5 van Richtlijn 2000/60/EG, overeenkomstig de procedure van deel B van bijlage II bij deze richtlijn.

De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk op 22 december 2027 op de hoogte van hun op grond van de eerste alinea van dit lid vastgestelde lijst van stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen en de bijhorende MKN. De Commissie zorgt ervoor dat die informatie openbaar wordt gemaakt.

Latere bijwerkingen van de lijst van stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen die de lidstaten overeenkomstig de eerste alinea van dit lid hebben vastgesteld en de bijbehorende MKN, worden opgenomen in de stroomgebiedbeheerplannen die overeenkomstig artikel 13 van Richtlijn 2000/60/EG moeten worden opgesteld.

2. Wanneer overeenkomstig artikel 16, lid 4, van Richtlijn 2000/60/EG op het niveau van de Unie MKN voor stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen zijn vastgesteld en deze in deel C van bijlage II bij onderhavige richtlijn zijn opgenomen, hebben die MKN voorrang op MKN voor stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen die overeenkomstig lid 1 van dit artikel op nationaal niveau zijn vastgesteld. Die op het niveau van de Unie vastgestelde MKN worden ook door de lidstaten toegepast om vast te stellen of de in deel C van bijlage II bij deze richtlijn vermelde stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen een risico vormen.
3. Naleving van de toepasselijke nationale MKN of, in voorkomend geval, van de op Unieniveau vastgestelde MKN is vereist opdat een waterlichaam een goede chemische toestand van het oppervlaktewater, zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 24, van Richtlijn 2000/60/EG, kan bereiken.”;

8) artikel 9 bis wordt als volgt gewijzigd:

a) de leden 2 en 3 worden vervangen door:

“2. De in artikel 3, lid 8, en artikel 8, lid 3, bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor een termijn van zes jaar met ingang van ... [*de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn*]. De Commissie stelt uiterlijk negen maanden voor het einde van de termijn van zes jaar een verslag op over de bevoegdheidsdelegatie. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke termijn tegen die verlenging verzet.

3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 3, lid 8, en artikel 8, lid 3, bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.

3 bis. Vóór de vaststelling van een gedelegeerde handeling raadpleegt de Commissie de door elke lidstaat aangewezen deskundigen overeenkomstig de beginselen die zijn neergelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven.”;

b) lid 5 wordt vervangen door:

“5. Een op grond van artikel 3, lid 8, of artikel 8, lid 3, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben meegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.”;

9) artikel 10 wordt geschrapt;

10) bijlage I wordt gewijzigd overeenkomstig bijlage VI bij deze richtlijn;

11) de tekst in bijlage VII bij deze richtlijn wordt toegevoegd als bijlage II;

12) de tekst in bijlage VIII bij deze richtlijn wordt toegevoegd als bijlage III.

Artikel 4
Omzetting

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 21 december 2027 aan deze richtlijn te voldoen. Zij delen de Commissie de tekst van die bepalingen onmiddellijk mee.

Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking ervan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor die verwijzing worden bepaald door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 5
Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 6
Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te ..., ...

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter

BIJLAGE I

Bijlage V bij Richtlijn 2000/60/EG wordt als volgt gewijzigd:

1) de afdelingen 1.1.1 tot en met 1.1.4. worden vervangen door:

“1.1.1. Rivieren

Biologische elementen

Samenstelling en abundantie van de waterflora

Samenstelling en abundantie van de bentische ongewervelde fauna

Samenstelling, abundantie en leeftijdsopbouw van de visfauna

Hydromorfologische elementen die mede bepalend zijn voor de biologische elementen

Hydrologisch regime

Kwantiteit en dynamiek van de waterstroming

Verbinding met grondwaterlichamen

Riviercontinuïteit

Morfologische omstandigheden

Variaties in rivierdiepte en -breedte

Structuur en substraat van de rivierbedding

Structuur van de oeverzone

Algemene fysisch-chemische elementen die mede bepalend zijn voor de biologische elementen

Thermische omstandigheden

Zuurstofhuishouding

Zoutgehalte

Verzuringstoestand

Nutriënten

1.1.2. Meren

Biologische elementen

Samenstelling, abundantie en biomassa van het fytoplankton

Samenstelling en abundantie van de overige waterflora

Samenstelling en abundantie van de bentische ongewervelde fauna

Samenstelling, abundantie en leeftijdsopbouw van de visfauna

Hydromorfologische elementen die mede bepalend zijn voor de biologische elementen

Hydrologisch regime

Kwantiteit en dynamiek van de waterstroming

Verblijftijd

Verbinding met het grondwaterlichaam

Morfologische omstandigheden

Variatie van de meerdiepte

Kwantiteit, structuur en substraat van de meerbodem

Structuur van de meeroever

Algemene fysisch-chemische elementen die mede bepalend zijn voor de biologische elementen

Doorzicht

Thermische omstandigheden

Zuurstofhuishouding

Zoutgehalte

Verzuringstoestand

Nutriënten

1.1.3. Overgangswateren

Biologische elementen

Samenstelling, abundantie en biomassa van het fytoplankton

Samenstelling en abundantie van de overige waterflora

Samenstelling en abundantie van de bentische ongewervelde fauna

Samenstelling en abundantie van de visfauna

Hydromorfologische elementen die mede bepalend zijn voor de biologische elementen

Morfologische omstandigheden

Dieptevariatie

Kwantiteit, structuur en substraat van de bodem

Structuur van de getijdenzone

Getijdenregime

Zoetwaterstroming

Golfslag

Algemene fysisch-chemische elementen die mede bepalend zijn voor de biologische elementen

Doorzicht

Thermische omstandigheden

Zuurstofhuishouding

Zoutgehalte

Nutriënten

1.1.4. Kustwateren

Biologische elementen

Samenstelling, abundantie en biomassa van het fytoplankton

Samenstelling en abundantie van de overige waterflora

Samenstelling en abundantie van de bentische ongewervelde fauna

Hydromorfologische elementen die mede bepalend zijn voor de biologische elementen

Morfologische omstandigheden

Dieptevariatie

Structuur en substraat van de kustbodem

Structuur van de getijdenzone

Getijdenregime

Overheersende stroomrichtingen

Golfslag

Algemene fysisch-chemische elementen die mede bepalend zijn voor de biologische elementen

Doorzicht

Thermische omstandigheden

Zuurstofhuishouding

Zoutgehalte

Nutriënten”;

2) in afdeling 1.2.1. wordt de tabel “Fysisch-chemische kwaliteitselementen” vervangen door:

“Algemene fysisch-chemische kwaliteitselementen

Element	Zeer goed	Goed	Matig
Algemene omstandigheden	<p>De waarden van de algemene fysisch-chemische elementen komen geheel of vrijwel geheel overeen met de onverstoorde staat.</p> <p>De nutriëntenconcentraties blijven binnen de grenzen die normaal zijn voor de onverstoorde staat.</p> <p>Zoutgehalte, pH, zuurstofbalans, zuurneutraliserend vermogen en temperatuur vertonen geen tekenen van antropogene verstoring en blijven binnen de grenzen die normaal zijn voor de onverstoorde staat.</p>	<p>Temperatuur, zuurstofbalans, pH, zuurneutraliserend vermogen en zoutgehalte bereiken geen niveau dat buiten de grenzen ligt die zijn vastgesteld om te waarborgen dat het typespecifieke ecosysteem functioneert en dat de bovenvermelde waarden voor de biologische kwaliteitselementen worden bereikt.</p> <p>De nutriëntenconcentraties liggen niet boven het niveau dat is vastgesteld om te waarborgen dat het ecosysteem functioneert en dat de bovenvermelde waarden voor de biologische kwaliteitselementen worden bereikt.</p>	<p>Omstandigheden die erop wijzen dat de bovenvermelde waarden voor de biologische kwaliteitselementen zijn bereikt.</p>

”.

3) in afdeling 1.2.2. wordt de tabel “Fysisch-chemische kwaliteitselementen” vervangen door:

“Algemene fysisch-chemische kwaliteitselementen

Element	Zeer goed	Goed	Matig
Algemene omstandigheden	<p>De waarden van de algemene fysisch-chemische elementen komen geheel of vrijwel geheel overeen met de onverstoorde staat.</p> <p>De nutriëntenconcentraties blijven binnen de grenzen die normaal zijn voor de onverstoorde staat.</p> <p>Zoutgehalte, pH, zuurstofbalans, zuurneutraliserend vermogen, doorzicht en temperatuur vertonen geen tekenen van antropogene verstoring en blijven binnen de grenzen die normaal zijn voor de onverstoorde staat.</p>	<p>Temperatuur, zuurstofbalans, pH, zuurneutraliserend vermogen, doorzicht en zoutgehalte bereiken geen niveau dat buiten de grenzen ligt die zijn vastgesteld om te waarborgen dat het ecosysteem functioneert en dat de bovenvermelde waarden voor de biologische kwaliteitselementen worden bereikt.</p> <p>De nutriëntenconcentraties liggen niet boven het niveau dat is vastgesteld om te waarborgen dat het ecosysteem functioneert en dat de bovenvermelde waarden voor de biologische kwaliteitselementen worden bereikt.</p>	<p>Omstandigheden die erop wijzen dat de bovenvermelde waarden voor de biologische kwaliteitselementen zijn bereikt.</p>

”.

4) in afdeling 1.2.3. wordt de tabel “Fysisch-chemische kwaliteitselementen” vervangen door:

“Algemene fysisch-chemische kwaliteitselementen

Element	Zeer goed	Goed	Matig
Algemene omstandigheden	<p>De algemene fysisch-chemische elementen komen geheel of vrijwel geheel overeen met de onverstoorde staat.</p> <p>De nutriëntenconcentraties blijven binnen de grenzen die normaal zijn voor de onverstoorde staat.</p> <p>Temperatuur, zuurstofbalans en doorzicht vertonen geen tekenen van antropogene verstoring en blijven binnen de grenzen die normaal zijn voor de onverstoorde staat.</p>	<p>Temperatuur, zuurstofhuishouding en doorzicht bereiken geen niveau dat buiten de grenzen ligt die zijn vastgesteld om te waarborgen dat het ecosysteem functioneert en dat de bovenvermelde waarden voor de biologische kwaliteitselementen worden bereikt.</p> <p>De nutriëntenconcentraties liggen niet boven het niveau dat is vastgesteld om te waarborgen dat het ecosysteem functioneert en dat de bovenvermelde waarden voor de biologische kwaliteitselementen worden bereikt.</p>	<p>Omstandigheden die erop wijzen dat de bovenvermelde waarden voor de biologische kwaliteitselementen zijn bereikt.</p>

”.

5) in afdeling 1.2.4. wordt de tabel “Fysisch-chemische kwaliteitselementen” vervangen door:

“Algemene fysisch-chemische kwaliteitselementen

Element	Zeer goed	Goed	Matig
Algemene omstandigheden	<p>De algemene fysisch-chemische elementen komen geheel of vrijwel geheel overeen met de onverstoorde staat.</p> <p>De nutriëntenconcentraties blijven binnen de grenzen die normaal zijn voor de onverstoorde staat.</p> <p>Temperatuur, zuurstofbalans en doorzicht vertonen geen tekenen van antropogene verstoring en blijven binnen de grenzen die normaal zijn voor de onverstoorde staat.</p>	<p>Temperatuur, zuurstofhuishouding en doorzicht bereiken geen niveau dat buiten de grenzen ligt die zijn vastgesteld om te waarborgen dat het ecosysteem functioneert en dat de bovenvermelde waarden voor de biologische kwaliteitselementen worden bereikt.</p> <p>De nutriëntenconcentraties liggen niet boven het niveau dat is vastgesteld om te waarborgen dat het ecosysteem functioneert en dat de bovenvermelde waarden voor de biologische kwaliteitselementen worden bereikt.</p>	<p>Omstandigheden die erop wijzen dat de bovenvermelde waarden voor de biologische kwaliteitselementen zijn bereikt.</p>

”.

- 6) in afdeling 1.2.5. wordt de tabel als volgt gewijzigd:
- a) de vijfde rij, die de vermelding voor “Specifieke synthetische verontreinigende stoffen” bevat, wordt geschrapt;
  - b) de zesde rij, die de vermelding voor “Specifieke niet-synthetische verontreinigende stoffen” bevat, wordt geschrapt;
  - c) de zevende rij, die voetnoot (1) bevat, wordt geschrapt;
- 7) afdeling 1.2.6 wordt geschrapt;

8) aan afdeling 1.3 worden de volgende alinea's toegevoegd:

“Indien het meetnet aardobservatie en remote sensing omvat in plaats van lokale monsternamenpunten, of andere innovatieve technieken, moet de kaart van het meetnet informatie bevatten over de kwaliteitselementen en de waterlichamen of groepen van waterlichamen die met behulp van dergelijke monitoringmethoden zijn gemonitord. Er wordt verwezen naar CEN, ISO of andere internationale of nationale normen die zijn toegepast om ervoor te zorgen dat de verkregen temporele en ruimtelijke gegevens even betrouwbaar zijn als die welke met behulp van conventionele monitoringmethoden op lokale monsternamen- en meetpunten zijn verkregen.

De lidstaten kunnen, naar gelang het geval, passieve bemonsteringsmethoden toepassen om chemische verontreinigende stoffen te monitoren, met name voor screeningdoeleinden en voor beoordeling op lange termijn, op voorwaarde dat met die bemonsteringsmethoden de concentraties van verontreinigende stoffen waarop milieukwaliteitsnormen van toepassing zijn, niet worden onderschat en “het niet bereiken van een goede toestand” op die manier betrouwbaar kan worden vastgesteld en dat er telkens wanneer wordt waargenomen dat een goede toestand niet wordt bereikt, een chemische analyse van monsters van water, biota of sediment wordt uitgevoerd overeenkomstig de toegepaste milieukwaliteitsnormen. De lidstaten kunnen onder dezelfde voorwaarden ook op effect gebaseerde monitoringmethoden toepassen.”;

9) in afdeling 1.3.1 wordt de laatste alinea vervangen door:

“Keuze van kwaliteitselementen

Monitoring met het oog op toezicht wordt gedurende één jaar in de door het stroomgebiedbeheerplan bestreken periode voor elke monitoringslocatie verricht. De monitoring met het oog op toezicht omvat de volgende elementen:

- a) de parameters voor alle biologische kwaliteitselementen;
- b) de parameters voor alle hydromorfologische kwaliteitselementen;
- c) de parameters voor alle algemene fysisch-chemische kwaliteitselementen;
- d) de prioritaire stoffen die in het stroomgebied of het deelstroomgebied geloosd of op andere wijze afgezet worden;
- e) stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen.

Indien echter bij de vorige monitoring met het oog op toezicht is aangetoond dat het betrokken waterlichaam een goede toestand heeft bereikt en uit de beoordeling van de effecten van menselijke activiteiten zoals bedoeld in bijlage II niet is gebleken dat de effecten op het waterlichaam zijn veranderd, wordt de monitoring met het oog op toezicht in de periode die door drie opeenvolgende stroomgebiedbeheerplannen wordt bestreken, één keer uitgevoerd.”;

10) afdeling 1.3.2 wordt als volgt gewijzigd:

a) in de derde alinea, “Keuze van monitoringslocaties”, wordt de eerste zin vervangen door:

“Operationele monitoring wordt verricht voor alle waterlichamen die volgens de effectbeoordeling overeenkomstig bijlage II, dan wel volgens de monitoring met het oog op toezicht, gevaar lopen de op grond van artikel 4 bepaalde milieu-doelstellingen niet te bereiken, alsmede voor waterlichamen waarin prioritair stoffen worden geloosd of op andere wijze worden afgezet, of waarin stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen in significante hoeveelheden worden geloosd of op andere wijze worden afgezet. Voor prioritair stoffen worden de meetpunten gekozen overeenkomstig de wetgeving waarbij de toepasselijke milieukwaliteitsnorm is vastgesteld. In alle andere gevallen, ook voor prioritair stoffen waarvoor geen specifieke voorschriften bestaan, worden de meetpunten als volgt gekozen.”;

b) in de vierde alinea, “Keuze van de kwaliteitselementen”, wordt het tweede streepje vervangen door:

“– alle in waterlichamen geloosde of op andere wijze afgezette prioritair stoffen, evenals alle in significante hoeveelheden in waterlichamen geloosde of op andere wijze afgezette stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen;”;

11) in afdeling 1.3.4 wordt de vierde alinea vervangen door:

“De meetfrequenties worden zo nodig bijgesteld om rekening te houden met de variabiliteit van parameters ten gevolge van antropogene en natuurlijke factoren.

De meettijdstippen worden zo gekozen dat rekening wordt gehouden met de invloed van seizoenvariaties in het gebruik van stoffen of in waterniveaus op de meetresultaten om ervoor te zorgen dat de resultaten een nauwkeurig beeld geven van veranderingen in het waterlichaam, veroorzaakt door antropogene belasting en variabiliteit van het klimaat. Met betrekking tot prioritare stoffen waarvan de concentratie als gevolg van seizoensschommelingen in het gebruik waarschijnlijk over korte perioden een piek zal bereiken, wordt de monitoring tijdens die piekperioden zo nodig met kortere tussenpozen uitgevoerd dan bij andere stoffen, om ervoor te zorgen dat adequate gegevens over de concentratie van die stoffen worden verkregen.”;

12) in afdeling 1.3.4. worden in de zesde rij van de tabel onder het kopje “Fysisch-chemisch” de woorden “Andere verontreinigende stoffen” vervangen door “Stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen”;

13) afdeling 1.4.1 wordt als volgt gewijzigd:

a) in punt vii) wordt de tweede zin geschrapt;

b) punt viii) wordt geschrapt;

c) punt ix) wordt vervangen door:

“ix) De resultaten van de intercalibratie en de waarden voor de klassen van het monitoringssysteem van elke lidstaat, vastgesteld overeenkomstig de punten i) tot en met viii), worden binnen zes maanden na de vaststelling van de uitvoeringshandeling gepubliceerd in overeenstemming met artikel 21.”;

14) aan afdeling 1.4.2. wordt het volgende punt toegevoegd:

“iv) De lidstaten kunnen aanvullende kaarten verstrekken met afzonderlijke informatie over de ecologische kwaliteit voor een of meer van de volgende kwaliteitselementen:

- Biologische elementen;
- Hydromorfologische elementen die mede bepalend zijn voor de biologische elementen;
- Fysisch-chemische elementen die mede bepalend zijn voor de biologische elementen.

De lidstaten kunnen ook kaarten of tabellen verstrekken waarop, respectievelijk waarin de mate van verandering voor die kwaliteitselementen ten opzichte van de vorige planningscyclus wordt aangegeven.”;

15) in afdeling 1.4.3 wordt de eerste alinea vervangen door:

“Een waterlichaam wordt geregistreerd als een waterlichaam dat een goede chemische toestand bereikt wanneer het oppervlaktewater in goede chemische toestand verkeert zoals gedefinieerd in artikel 2, lid 24. Zo niet, dan wordt geregistreerd dat het waterlichaam geen goede chemische toestand heeft bereikt.”;

- 16) in afdeling 1.4.3 worden na de tabel met “Indeling naar chemische toestand” en “Kleurcode” de volgende alinea’s ingevoegd:

“De lidstaten kunnen aanvullende kaarten verstrekken met de informatie over de chemische toestand van een of meer van de volgende stoffen, afzonderlijk van de informatie over de overige in deel A van bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG vermelde stoffen:

- a) prioritaire stoffen die in deel A van bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG zijn vermeld als stoffen die zich gedragen als alomtegenwoordige persistente bioaccumulerende en toxische stoffen (uPBT’s);
- b) de in het kader van de meest recente toetsing door de Commissie overeenkomstig artikel 16, lid 2 van deze richtlijn nieuw vastgestelde stoffen;
- c) prioritaire stoffen waarvoor bij de meest recente toetsing overeenkomstig artikel 16, lid 2, van deze richtlijn een herziene en strengere milieukwaliteitsnorm is vastgesteld;
- d) stoffen die overeenkomstig artikel 8 quinquies van Richtlijn 2008/105/EG en op grond van de overeenkomstig bijlage II bij deze richtlijn verrichte beoordeling van de belastingen en effecten op oppervlaktewaterlichamen als stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen zijn aangemerkt.

De lidstaten kunnen in de stroomgebiedbeheerplannen ook de grootte van een afwijking van de milieukwaliteitsnormen voor de in de eerste alinea, onder a) tot en met d), bedoelde stoffen aangeven. De lidstaten die aanvullende kaarten verstrekken, streven ernaar dat die op het niveau van het stroomgebied en op Unieniveau onderling vergelijkbaar zijn.”;

17) aan afdeling 2.2.1 wordt de volgende alinea toegevoegd:

“Indien het meetnet aardobservatie of remote sensing omvat in plaats van lokale monsternamepunten, of andere innovatieve technieken, moet worden verwezen naar CEN, ISO of andere internationale of nationale normen die zijn toegepast om ervoor te zorgen dat de verkregen temporele en ruimtelijke gegevens even betrouwbaar zijn als die welke met behulp van conventionele monitoringmethoden op lokale monsternamepunten zijn verkregen.”;

18) afdeling 2.3.2 wordt vervangen door:

“2.3.2. Definitie van goede chemische toestand van grondwater

Element	Goede toestand
Concentraties van verontreinigende stoffen	<p data-bbox="810 371 1425 517">De chemische samenstelling van het grondwaterlichaam is zodanig dat de concentraties van verontreinigende stoffen, als hierna vermeld:</p> <ul data-bbox="810 539 1425 1406" style="list-style-type: none"><li data-bbox="810 539 1425 607">– geen effecten van zout of andere intrusies vertonen <li data-bbox="810 629 1425 987">– de grondwaterkwaliteitsnormen zoals bedoeld in bijlage I bij Richtlijn 2006/118/EG, de drempelwaarden voor grondwaterverontreinigende stoffen en de indicatoren van verontreiniging die zijn vastgelegd op grond van artikel 3, lid 1, onder b), van die richtlijn en de Uniebrede drempelwaarden die zijn vastgelegd op grond van artikel 8, lid 3, van die richtlijn, niet overstijgen <li data-bbox="810 1010 1425 1406">– niet zodanig zijn dat de in artikel 4 aangegeven milieudoelstellingen voor bijbehorende oppervlaktewateren niet worden bereikt, een significante vermindering van de ecologische of chemische kwaliteit van die waterlichamen optreedt of significante schade wordt toegebracht aan terrestrische ecosystemen die rechtstreeks afhankelijk zijn van het grondwaterlichaam
Geleidbaarheid	Veranderingen in de geleidbaarheid wijzen niet op intrusies van zout of van andere stoffen in het grondwaterlichaam

”.

19) aan afdeling 2.4.1 wordt de volgende alinea toegevoegd:

“Indien het meetnet aardobservatie of remote sensing omvat in plaats van lokale bemonsteringspunten, of andere innovatieve technieken, moet worden verwezen naar CEN, ISO of andere internationale of nationale normen die zijn toegepast om ervoor te zorgen dat de verkregen temporele en ruimtelijke gegevens even betrouwbaar zijn als die welke met behulp van conventionele monitoringmethoden op lokale monsternamenpunten zijn verkregen.”;

20) in afdeling 2.4.3, onder “Operationele monitoring”, wordt de alinea “Meetfrequentie” vervangen door:

“Meetfrequentie

Operationele monitoring wordt verricht in de perioden tussen programma’s voor toestand- en trendmonitoring, met een voldoende hoge frequentie om de gevolgen van relevante belastingen op te sporen, met inbegrip van, in voorkomend geval, seizoensgebonden variaties in het gebruik van stoffen en variaties in de aanvulling op korte en op lange termijn die van invloed kunnen zijn op de parameters van de chemische toestand, en met een minimumfrequentie van één keer per jaar, tenzij langere tussenpozen op grond van technische kennis en deskundige beoordeling gerechtvaardigd zijn, met name indien kan worden aangetoond dat voor een bepaalde parameter in opeenvolgende jaren geen overschrijding of aanhoudende stijgende tendens is vastgesteld.”;

21) afdeling 2.4.5 wordt vervangen door:

“2.4.5. Interpretatie en presentatie van de chemische toestand van grondwater

Voor de beoordeling van de chemische toestand van het grondwater worden de resultaten van de verschillende meetpunten in een grondwaterlichaam samengevoegd tot een eindresultaat voor het waterlichaam in zijn geheel. De gemiddelde waarde van de monitoringresultaten moet voor elk punt in het grondwaterlichaam of de groep van grondwaterlichamen berekend worden voor de volgende parameters:

- a) de chemische parameters waarvoor in bijlage I bij Richtlijn 2006/118/EG kwaliteitsnormen zijn vastgelegd;
- b) de chemische parameters waarvoor op grond van artikel 3, lid 1, onder b), van Richtlijn 2006/118/EG nationale drempelwaarden zijn vastgesteld;
- c) de chemische parameters waarvoor op grond van artikel 8, lid 3, van Richtlijn 2006/118/EG Uniebrede drempelwaarden zijn vastgesteld.

De in de eerste alinea bedoelde gemiddelde waarden worden gebruikt om aan te tonen dat voldaan is aan de eis van goede chemische toestand van het grondwater, zoals bepaald aan de hand van de in de eerste alinea bedoelde kwaliteitsnormen en drempelwaarden.

Onverminderd het bepaalde in afdeling 2.5 verstrekken de lidstaten een kaart van de chemische toestand van het grondwater met de volgende kleurcodering:

ontoereikend: rood;

goed: groen.

De lidstaten kunnen aanvullende kaarten verstrekken met informatie over de chemische toestand van een of meer van de volgende stoffen, afzonderlijk van de informatie over de overige in Richtlijn 2006/118/EG genoemde stoffen:

- a) de in het kader van de meest recente toetsing overeenkomstig artikel 8 van Richtlijn 2006/118/EG nieuw vastgestelde stoffen;
- b) stoffen waarvoor herziene en strengere kwaliteitsnormen (KN) of drempelwaarden zijn vastgesteld overeenkomstig artikel 8 van Richtlijn 2006/118/EG.

De lidstaten kunnen in de stroomgebiedbeheerplannen ook de mate van afwijking van de kwaliteitsnormen of drempelwaarden voor de in de eerste alinea, onder a) en b), bedoelde stoffen aangeven. De lidstaten die aanvullende kaarten verstrekken, streven ernaar dat die op het niveau van het stroomgebied en op Unieniveau onderling vergelijkbaar zijn.

Voorts duiden de lidstaten met een zwarte stip op de kaart de grondwaterlichamen aan die onderhevig zijn aan een significante en aanhoudende stijgende tendens van de concentratie van een verontreinigende stof ten gevolge van menselijke activiteiten. Een omkering van een dergelijke tendens wordt met een blauwe stip op de kaart aangeduid.

Die kaarten worden in de stroomgebiedbeheerplannen opgenomen.”

BIJLAGE II

Bijlage VIII bij Richtlijn 2000/60/EG wordt als volgt gewijzigd:

- 1) de punten 11 en 12 worden geschrapt;
- 2) het volgende punt wordt toegevoegd:

“13. Micro-organismen, genen of genetisch materiaal die wijzen op de aanwezigheid van micro-organismen die antimicrobieel resistent zijn, met name micro-organismen die pathogeen zijn voor mensen en vee.”.

BIJLAGE III

Bijlage I bij Richtlijn 2006/118/EG wordt vervangen door:

“BIJLAGE I

KWALITEITSNORMEN (KN) VOOR GRONDWATERVERONTREINIGENDE STOFFEN EN INDICATOREN VAN VERONTREINIGING

Indien met betrekking tot een gegeven grondwaterlichaam wordt verondersteld dat de toepassing van de grondwaterkwaliteitsnormen ertoe kan leiden dat de in artikel 4 van Richtlijn 2000/60/EG gespecificeerde milieudoelstellingen voor de bijbehorende oppervlaktewateren niet worden bereikt, of kan resulteren in een significante achteruitgang van de ecologische of chemische kwaliteit van die wateren of in significante schade aan terrestrische ecosystemen die rechtstreeks van dat grondwaterlichaam afhankelijk zijn, worden overeenkomstig artikel 3 van en bijlage II bij deze richtlijn stringenter drempelwaarden vastgesteld. Mits er een betrouwbare methode beschikbaar is om de aanwezigheid van grondwaterecosystemen te beoordelen, worden ook strengere grondwaterkwaliteitsnormen vastgelegd voor grondwaterlichamen waar dergelijke ecosystemen aanwezig zijn, tenzij de grondwaterkwaliteitsnormen zijn bepaald om de menselijke gezondheid te beschermen en reeds streng genoeg zijn om die ecosystemen te beschermen.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer (¹)	EU-nummer (²)	Kwaliteitsnorm (³) [$\mu\text{g/l}$ tenzij anders aangegeven]
1	Nitraten	Nutriënten	niet van toepassing	niet van toepassing	50 mg/l
2	Werkzame stoffen in bestrijdingsmiddelen, met inbegrip van hun respectieve metabolieten en afbraak- en reactieproducten (⁴)	Bestrijdingsmiddelen	niet van toepassing	niet van toepassing	0,1 (afzonderlijk)
					0,5 (totaal) (⁵)
3	PFAS				
3.1	Som van PFAS	Industriële stoffen	Zie voetnoot 6	Zie voetnoot 6	De parameterwaarde zoals vastgelegd in deel B van bijlage I bij Richtlijn (EU) 2020/2184 (⁶)
3.2	Som van 4 PFAS (⁷)	Industriële stoffen	Zie voetnoot 7	Zie voetnoot 7	0,0044 (⁷)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer (¹)	EU-nummer (²)	Kwaliteitsnorm (³) [$\mu\text{g/l}$ tenzij anders aangegeven]
4	Carbamazepine	Farmaceutische producten	298-46-4	niet van toepassing	2,5 (¹³)
5	Sulfamethoxazol	Farmaceutische producten	723-46-6	niet van toepassing	0,1 (¹³)
6	Primidon	Farmaceutische producten	125-33-7		2,5 (¹³)
7	Niet-relevante metabolieten van bestrijdingsmiddelen (⁴)	Bestrijdingsmiddelen	niet van toepassing	niet van toepassing	1 of tot 5 (⁹) (afzonderlijk)
					5 (¹⁰) of 12,5 (¹¹) (totaal) (¹²)
8	Trichloorethyleen en tetrachloorethyleen (de som van deze twee)	Industriële stoffen	79-01-6 en 127-18-4	201-167-4 en 204-825-9	10 (totaal) (¹⁴)

-
- (¹) CAS: Chemical Abstracts Service.
- (²) EU-nummer: Europese inventaris van bestaande chemische handelsstoffen (Einecs) of de Europese lijst van stoffen waarvan kennisgeving is gedaan (Elincs).
- (³) Deze parameter is de kwaliteitsnorm uitgedrukt als jaargemiddelde. Tenzij anders is aangegeven, is deze van toepassing op de totale concentratie van alle stoffen en isomeren.
- (⁴) Onder “bestrijdingsmiddelen” worden gewasbeschermingsmiddelen en biociden verstaan zoals bedoeld in respectievelijk artikel 2 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 en artikel 3 van Verordening (EU) nr. 528/2012.
Voor die parameter monitoren de lidstaten de werkzame stoffen die aanwezig zijn in bestrijdingsmiddelen die momenteel of voorheen op hun grondgebied worden, respectievelijk werden gebruikt en alle werkzame stoffen waarvan is vastgesteld dat zij aanwezig zijn als gevolg van grensoverschrijdende verontreiniging, alsook hun relevante en niet-relevante metaboliëten, afbraak- en reactieproducten, waarbij zij zich baseren op de overeenkomstig artikel 4, lid 2 bis, van deze richtlijn op te stellen lijst, indien beschikbaar. De lidstaten kunnen de monitoring van specifieke werkzame stoffen en hun metaboliëten stopzetten indien die niet langer op hun grondgebied worden gebruikt, mits uit eerdere monitoring consequent is gebleken dat die stoffen en metaboliëten niet voorkomen in het grondwaterlichaam.
Een metaboliëte van een bestrijdingsmiddel wordt als relevant beschouwd indien er reden is om aan te nemen dat de metaboliëte intrinsieke eigenschappen heeft die vergelijkbaar zijn met die van de werkzame moederstof wat betreft de toxiciteit voor het te bestrijden plaagorganisme, of dat hij (zelf of via zijn omzettingsproducten) een gezondheidsrisico vormt voor de consument of het milieu.
- (⁵) Onder “totaal” wordt verstaan de som van alle tijdens de monitoringprocedure vastgestelde en gekwantificeerde afzonderlijke bestrijdingsmiddelen, met inbegrip van de relevante metaboliëten en afbraak- en reactieproducten daarvan.
- (⁶) Dit verwijst naar de PFAS die zijn opgenomen in deel B, punt 3, van bijlage III bij Richtlijn (EU) 2020/2184. De parameter en de kwaliteitsnorm worden bijgewerkt overeenkomstig de wijzigingen in die richtlijn.

- (⁷) Dit heeft betrekking op de volgende verbindingen, die met hun CAS-nummer en EU-nummer worden vermeld: perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS), (CAS 355-46-4, EU 206-587-1); perfluoroctaansulfonzuur (PFOS) (CAS 1763-23-1, EU 217-179-8); perfluoroctaanzuur (PFOA) (CAS 335-67-1, EU 206-397-9); perfluornonaanzuur (PFNA) (CAS 375-95-1, EU 206-801-3). Voor de som van vier PFAS hebben de vermelde CAS-nummers alleen betrekking op de geprotoneerde vorm van de individuele PFAS, maar de som is van toepassing op de totale concentratie van de opgeloste stoffen, met inbegrip van geprotoneerde en gedeprotoneerde vormen en hun lineaire en vertakte isomeren.
- (⁹) De lidstaten passen een standaardkwaliteitsnorm van 1 µg/l toe, tenzij zij betrouwbaar bewijs leveren, onder meer uit tests van acute en chronische toxiciteit op de taxonomische groep waarvan betrouwbaar wordt voorspeld dat deze de gevoeligste is, dat een meer of minder strenge norm gerechtvaardigd is, in welk geval zij die norm toepassen tot een maximum van 5 µg/l.
- (¹⁰) De totale concentratie van niet-relevante metabolieten waarvoor de standaardkwaliteitsnorm van 1 µg/l voor individuele niet-relevante metabolieten of een strengere norm geldt, mag niet hoger zijn dan 5 µg/l.
- (¹¹) De totale concentratie van niet-relevante metabolieten waarvoor normen van meer dan 1 en maximaal 5 µg/l voor individuele niet-relevante metabolieten gelden, mag niet hoger zijn dan 12,5 µg/l.
- (¹²) Onder “totaal” wordt verstaan de som van alle individuele niet-relevante metabolieten in elke kwaliteitsstandaardcategorie die bij de monitoringprocedure worden opgespoord en gekwantificeerd, welke som ten minste de overeenkomstig artikel 4, lid 2 bis, vermelde niet-relevante metabolieten moet omvatten.
- (¹³) Indien een betrouwbare methode beschikbaar is, beoordelen de lidstaten de aanwezigheid van grondwaterecosystemen in grondwaterlichamen waarvan de kenmerken het bestaan ervan zouden kunnen staven, en bepalen zij, indien dergelijke ecosystemen aanwezig zijn, overeenkomstig artikel 3, lid 1, onder b), voor deze stof een strengere drempelwaarde die toereikend is om die ecosystemen te beschermen.
- (¹⁴) Onder “totaal” wordt verstaan de som van de concentraties van trichloorethyleen en tetrachloorethyleen.”.
-

BIJLAGE IV

Bijlage II bij Richtlijn 2006/118/EG wordt als volgt gewijzigd:

1) in deel A wordt na de eerste alinea de volgende alinea ingevoegd:

“In overeenstemming met artikel 15 van richtlijn 2000/60/EG zorgen de lidstaten ervoor dat de bevoegde instanties de Commissie in kennis stellen van de drempelwaarden voor verontreinigende stoffen en indicatoren van verontreiniging.”;

2) in deel B wordt punt 2 vervangen door:

“2. Door de mens vervaardigde synthetische stoffen*^{*}

Trichloorethyleen

Tetrachloorethyleen

---

* met inbegrip van synthetische stoffen met identieke natuurlijke tegenhangers die in het grondwater kunnen voorkomen, maar waarvan het natuurlijke achtergrondniveau hooguit laag is.”;

3) de titel van deel C wordt vervangen door:

“Door de lidstaten te verstrekken informatie met betrekking tot de verontreinigende stoffen en de indicatoren van verontreiniging waarvoor de lidstaten drempelwaarden hebben bepaald”;

4) het volgende deel wordt toegevoegd:

“Deel D

Register van geharmoniseerde drempelwaarden voor door de mens vervaardigde synthetische stoffen* in het grondwater die op nationaal, regionaal of lokaal niveau aanleiding geven tot bezorgdheid

---

* met inbegrip van synthetische stoffen met identieke natuurlijke tegenhangers die in het grondwater kunnen voorkomen, maar waarvan het natuurlijke achtergrondniveau hooguit laag is.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	Drempelwaarde [µg/l tenzij anders aangegeven]
	Afzonderlijke farmaceutische werkzame stoffen ⁽³⁾	Farmaceutische producten			2,5 ⁽⁴⁾

⁽¹⁾ CAS: Chemical Abstracts Service.

⁽²⁾ EU-nummer: Europese inventaris van bestaande chemische handelsstoffen (Einecs) of de Europese lijst van stoffen waarvan kennisgeving is gedaan (Elincs).

⁽³⁾ Farmaceutische werkzame stoffen zoals gedefinieerd in Richtlijn 2001/83/EG en Verordening (EU) 2019/6.

⁽⁴⁾ De lidstaten passen deze drempelwaarde toe, tenzij voor de betrokken stof op Unie- of nationaal niveau specifiek een norm of drempelwaarde voor oppervlaktewater of grondwater is bepaald. Indien een betrouwbare methode beschikbaar is, beoordelen de lidstaten de aanwezigheid van grondwaterecosystemen in grondwaterlichamen waarvan de kenmerken het bestaan ervan zouden kunnen staven, en bepalen zij, indien dergelijke ecosystemen aanwezig zijn, overeenkomstig artikel 3, lid 1, onder b), voor die stof een strengere drempelwaarde indien die nodig is om die ecosystemen te beschermen.

BIJLAGE V

De volgende bijlage wordt aan Richtlijn 2006/118/EG toegevoegd:

“BIJLAGE V

STOFFEN DIE WORDEN GETOETST MET HET OOG OP EVENTUELE OPNEMING IN BIJLAGE I MET EEN UNIEBREDE GRONDWATERKWALITEITSNORM

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	Drempelwaarde [µg/l tenzij anders aangegeven]
	Som(men) van geselecteerde farmaceutische producten naar werking	Farmaceutische producten			
	Som van bisfenolen	Industriële stoffen			

⁽¹⁾ CAS: Chemical Abstracts Service.

⁽²⁾ EU-nummer: Europese inventaris van bestaande chemische handelstoffen (Einecs) of de Europese lijst van stoffen waarvan kennisgeving is gedaan (Elincs).”

BIJLAGE VI

Bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG wordt als volgt gewijzigd:

1) de titel wordt vervangen door:

“MILIEUKWALITEITSNORMEN (MKN) VOOR PRIORITAIRE STOFFEN IN
OPPERVLAKTEWATEREN”;

2) deel A wordt vervangen door:

“DEEL A: MILIEUKWALITEITSNORMEN

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
1)	De stofalachloor is verplaatst naar deel C van bijlage II											
2)	Antraceen	Industriële stoffen	120-12-7	204-371-1	0,1	0,1	0,1	0,1		X		X

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
3)	De stof atrazine is verplaatst naar deel C van bijlage II											
4)	Benzeen	Industriële stoffen	71-43-2	200-753-7	10	8	50	50				
5)	Gebromeerde difenylethers ⁽⁷⁾	Industriële stoffen	niet van toepassing	niet van toepassing			0,14	0,014 ⁽⁷⁾	0,00028 ⁽⁷⁾	X ⁽⁸⁾	X	X

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
6)	Cadmium en cadmiumverbindingen (afhankelijk van de waterhardheid sklasse) ⁽⁹⁾	Metalen	7440-43-9	231-152-8	≤ 0,08 (klasse 1) 0,08 (klasse 2) 0,09 (klasse 3) 0,15 (klasse 4) 0,25 (klasse 5)	0,2	≤ 0,45 (klasse 1) 0,45 (klasse 2) 0,6 (klasse 3) 0,9 (klasse 4) 1,5 (klasse 5)	≤ 0,45 (klasse 1) 0,45 (klasse 2) 0,6 (klasse 3) 0,9 (klasse 4) 1,5 (klasse 5)		X		X
(6 bis)	De stof tetrachloorkoolstof is verplaatst naar deel C van bijlage II											

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
7)	C ₁₀₋₁₃ -chloroalkanen ⁽¹⁰⁾	Industriële stoffen	85535-84-8	287-476-5	0,4	0,4	1,4	1,4		X		X
8)	De stof chloorfenvinfos is verplaatst naar deel C van bijlage II											
9)	Chloorpyrifos (chloorpyrifos-ethyl)	Bestrijdingsmiddelen – organofosfaat	2921-88-2	220-864-4	$4,6 \times 10^{-4}$	$4,6 \times 10^{-5}$	0,0026	$5,2 \times 10^{-4}$		X	X	X

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
9 bis)	Cyclodieenbestrijdingsmiddelen: aldrin dieldrin endrin isodrin	Bestrijdingsmiddelen – organochloor	309-00-2 60-57-1 72-20-8 465-73-6	206-215-8 200-484-5 200-775-7 207-366-2	Σ = 0,01	Σ = 0,005	niet van toepassing	niet van toepassing		X		
9 ter)	DDT totaal ⁽¹¹⁾	Bestrijdingsmiddelen – organochloor	niet van toepassing	niet van toepassing	0,025	0,025	niet van toepassing	niet van toepassing		X		
	Para-para-DDT		50-29-3	200-024-3	0,01	0,01	niet van toepassing	niet van toepassing		X		

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
10)	1,2-Dichloorethaan	Industriële stoffen	107-06-2	203-458-1	10	10	niet van toepassing	niet van toepassing		X		
11)	Dichloormethaan	Industriële stoffen	75-09-2	200-838-9	20	20	niet van toepassing	niet van toepassing				
12)	Di(2-ethylhexyl)ftalaat (DEHP)	Industriële stoffen	117-81-7	204-211-0	1,3	1,3	niet van toepassing	niet van toepassing		X		X
13)	Diuron	Bestrijdingsmiddelen – onkruidbestrijdingsmiddelen	330-54-1	206-354-4	0,049	0,0049	0,27	0,054				

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
14)	Endosulfan	Bestrijdingsmiddelen – organochloor	115-29-7	204-079-4	0,005	0,0005	0,01	0,004		X		
15)	Fluorantheen	Industriële stoffen	206-44-0	205-912-4	$7,62 \times 10^{-4}$	$7,62 \times 10^{-4}$	0,12	0,012	6,1	X	X	X
16)	Hexachloorbenzeen	Bestrijdingsmiddelen – organochloor	118-74-1	204-273-9			0,5	0,05	8 zoetwater-vis 1 zoutwater-vis	X		X
17)	Hexachloorbutadieen	Industriële stoffen (oplosmiddelen)	87-68-3	201-765-5	$9,5 \times 10^{-4}$	$9,5 \times 10^{-4}$	0,6	0,06	21	X		X

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
18)	Hexachloorcyclohexaan	Bestrijdingsmiddelen – insecticiden	608-73-1	210-168-9	0,02	0,002	0,04	0,02		X		X
19)	Isoproturon	Bestrijdingsmiddelen – onkruidbestrijdingsmiddelen	34123-59-6	251-835-4	0,3	0,3	1,0	1,0				
20)	Lood en loodverbindingen	Metalen	7439-92-1	231-100-4	1,2 ⁽¹²⁾	1,3	14	14		X		X
21)	Kwik en kwikverbindingen	Metalen	7439-97-6	231-106-7			0,07	0,07	11	X	X	X
22)	Naftaleen	Industriële stoffen	91-20-3	202-049-5	2	2	130	130				

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
23)	Nikkel en nikkelverbindingen	Metalen	7440-02-0	231-111-4	2 ⁽¹²⁾	3,1	8,2	8,2				
24)	Nonylfenolen ⁽¹⁴⁾ (4-Nonylfenol)	Industriële stoffen	zie voetnoot 14	zie voetnoot 14	0,037	0,0018	2,1	0,17		X		
25)	Octylfenolen ⁽¹⁵⁾ (4-(1,1',3,3'-tetramethylbutyl)-fenol)	Industriële stoffen	zie voetnoot 15	zie voetnoot 15	0,1	0,01	niet van toepassing	niet van toepassing		X		
26)	Pentachloorbenzeen	Industriële stoffen	608-93-5	210-172-0	0,007	0,0007	niet van toepassing	niet van toepassing		X		X

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijk stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
27)	Pentachloorfenol	Bestrijdingsmiddelen – organochloor	87-86-5	201-778-6	0,4	0,4	1	1		X		
28)	Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's) ⁽¹⁶⁾	Verbrandingsproducten	niet van toepassing	niet van toepassing	niet van toepassing	niet van toepassing	niet van toepassing	niet van toepassing	Som van benzo[a]-pyreen-equivalenten 0,6 ⁽¹⁷⁾	X	X	X

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
	Benzo[a]pyreen		50-32-8	200-028-5			0,5	0,05	0,6			
	Benzo[b]fluorantheen		205-99-2	205-911-9			0,017	0,017	Zie voetnoot 17			
	Benzo[k]fluorantheen		207-08-9	205-916-6			0,017	0,017	Zie voetnoot 17			

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
	Benzo[g,h,i]peryleen		191-24-2	205-883-8			$8,2 \times 10^{-3}$	$8,2 \times 10^{-4}$	Zie voetnoot 17			
	Indeen[1,2,3-cd]pyreen		193-39-5	205-893-2			niet van toepassing	niet van toepassing	Zie voetnoot 17			
	Chryseen		218-01-9	205-923-4			0,07	0,007	Zie voetnoot 17			

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
	Benzo(a)antraceen		56-55-3	200-280-6			0,1	0,01	Zie voetnoot 17			
	Dibenzo[a,h]antraceen		53-70-3	200-181-8			0,014	0,0014	Zie voetnoot 17			
	Fluorantheen		206-44-0	205-912-4			0,12	0,012	Zie voetnoot 17			

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
29)	De stof simazine is verplaatst naar deel C van bijlage II											
29 bis)	Tetrachloorethyleen	Industriële stoffen	127-18-4	204-825-9	10	10	niet van toepassing	niet van toepassing				
29 ter)	Trichloorethyleen	Industriële stoffen	79-01-6	201-167-4	10	10	niet van toepassing	niet van toepassing		X		
30)	Tributyltinverbindingen ⁽¹⁸⁾ (tributyltin-kation)	Bestrijdingsmiddelen biociden	36643-28-4	niet van toepassing	0,0002	0,0002	0,0015	0,0015	1,6 ⁽¹⁹⁾	X	X	X
31)	De stof trichloorbenzeen is verplaatst naar deel C van bijlage II											

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
32)	Trichloormethaan	Industriële stoffen	67-66-3	200-663-8	2,5	2,5	niet van toepassing	niet van toepassing				
33)	Trifluraline	Bestrijdingsmiddelen – onkruidbestrijdingsmiddelen	1582-09-8	216-428-8	0,03	0,03	niet van toepassing	niet van toepassing		X		
34)	Dicofol	Bestrijdingsmiddelen – organochloor	115-32-2	204-082-0	4,45 × 10 ⁻³	0,185 × 10 ⁻³	niet van toepassing ⁽²⁰⁾	niet van toepassing ⁽²⁰⁾	111 zoetwaters 4,6 zoutwaters	X		X

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
35)	Perfluorocetaan sulfonzuur (PFOS) en de derivaten daarvan	Industriële stoffen	1763-23-1	217-179-8	Vallen onder stofgroep 65 (per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS) – som van 25)							
36)	Quinoxifen	Bestrijdingsmiddelen – fungiciden	124495-18-7	niet van toepassing	0,15	0,015	2,7	0,54		X		X
37)	Dioxinen en dioxineachtige verbindingen ⁽²¹⁾	Industriële bijproducten	niet van toepassing	niet van toepassing			niet van toepassing	niet van toepassing	Som van PCDD's+ PCDF's+ Dioxineachtige PCB's Equivalenten $3,5 \times 10^{-5}$ ⁽²²⁾	X	X	X

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
38)	Aclonifen	Bestrijdingsmiddelen – onkruidbestrijdingsmiddelen	74070-46-5	277-704-1	0,12	0,012	0,12	0,012				
39)	Bifenox	Bestrijdingsmiddelen – onkruidbestrijdingsmiddelen	42576-02-3	255-894-7	0,012	0,0012	0,04	0,004				
40)	Cybutrine	Bestrijdingsmiddelen - biociden	28159-98-0	248-872-3	0,0025	0,0025	0,016	0,016				
41)	Cypermethrin ⁽²³⁾	Bestrijdingsmiddelen – pyrethroïden	52315-07-8	257-842-9	3×10^{-5}	3×10^{-6}	6×10^{-4}	6×10^{-5}				X

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
42)	Dichloorvos	Bestrijdingsmiddelen – organofosfaat	62-73-7	200-547-7	6×10^{-4}	6×10^{-5}	7×10^{-4}	7×10^{-5}				
43)	Hexabroomcy clododecaan (HBCDD) ⁽²⁴⁾	Industriële stoffen	Zie voetnoot 24	Zie voetnoot 24	$4,6 \times 10^{-4}$	2×10^{-5}	0,5	0,05	90 zoetwatervis 3,5 zoutwatervis	X	X	X
44)	Heptachloor en heptachloorepoxide	Bestrijdingsmiddelen – organochloor	76-44-8 / 1024-57-3	200-962-3 / 213-831-0	$1,7 \times 10^{-7}$	$1,7 \times 10^{-7}$	3×10^{-4}	3×10^{-5}	0,013	X	X	X

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
45)	Terbutryn	Bestrijdingsmiddelen – biociden	886-50-0	212-950-5	0,065	0,0065	0,34	0,034				
46)	17-alpha-ethinylestradiol (EE2)	Farmaceutische producten – oestrogeen	57-63-6	200-342-2	$1,7 \times 10^{-5}$	$1,6 \times 10^{-6}$	niet afgeleid	niet afgeleid				
47)	17-beta-estradiol (E2)	Farmaceutische producten – oestrogeen	50-28-2	200-023-8	0,00018	9×10^{-6}	niet afgeleid	niet afgeleid				

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
48)	Acetamiprid	Bestrijdingsmiddelen – neonicotinoïden	135410-20-7 / 160430-64-8	603-921-1	0,037	0,0037	0,16	0,016				
49)	Azitromycine	Farmaceutische producten – macrolide-antibiotica	83905-01-5	617-500-5	0,019	0,0019	0,18	0,018				X
50)	Bifentrin	Bestrijdingsmiddelen – pyrethroïden	82657-04-3	617-373-6	$9,5 \times 10^{-5}$	$9,5 \times 10^{-6}$	0,011	0,001				X

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
51)	Bisfenol-A (BPA)	Industriële stoffen	80-05-7	201-245-8	1,7 x 10 ⁻⁴	1,7 x 10 ⁻⁴	130	51	0,025	X		
52)	Carbamazepine	Farmaceutische producten – anti-convulsiva	298-46-4	206-062-7	2,5	0,25	1,6 × 10 ³	160				
53)	Clarytromycine	Farmaceutische producten – macrolide-antibiotica	81103-11-9	658-034-2	0,13	0,013	0,13	0,013				X

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
54)	Clothianidine	Bestrijdingsmiddelen – neonicotinoïden	210880-92-5	433-460-1	0,01	0,001	0,34	0,034				
55)	Deltamethrin	Bestrijdingsmiddelen – pyrethroïden	52918-63-5	258-256-6	$1,7 \times 10^{-6}$	$1,7 \times 10^{-7}$	$1,7 \times 10^{-5}$	$3,4 \times 10^{-6}$				X
56)	Diclofenac	Farmaceutische producten – ontstekingsremmers	15307-86-5 / 15307-79-6	239-348-5 / 239-346-4	0,04	0,004	250	25				X

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
57)	Erytromycine	Farmaceutische producten – macrolide-antibiotica	114-07-8	204-040-1	0,5	0,05	1	0,1				X
58)	Esfenvaleraat	Bestrijdingsmiddelen – pyrethroïden	66230-04-4	613-911-9	$1,7 \times 10^{-5}$	$1,7 \times 10^{-6}$	0,0085	0,00085				X
59)	Estron (E1)	Farmaceutische producten – oestrogenen	53-16-7	200-164-5	$3,6 \times 10^{-4}$	$1,8 \times 10^{-5}$	niet afgeleid	niet afgeleid				

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
60)	Glyfosaat	Bestrijdingsmiddelen – onkruidbestrijdingsmiddelen	1071-83-6	213-997-4	0,1 ⁽²⁵⁾ 86,7 ⁽²⁶⁾	8,67	Niet van toepassing. ⁽²⁵⁾ 398,6 ⁽²⁶⁾	39,86				
61)	Ibuprofen	Farmaceutische producten – ontstekingsremmers	15687-27-1	239-784-6	0,14	0,014						X
62)	Imidacloprid	Bestrijdingsmiddelen – neonicotinoïden	138261-41-3 / 105827-78-9	428-040-8	0,0068	$6,8 \times 10^{-4}$	0,057	0,0057				
63)	Nicosulfuron	Bestrijdingsmiddelen – onkruidbestrijdingsmiddelen	111991-09-4	601-148-4	0,0087	$8,7 \times 10^{-4}$	0,23	0,023				

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
64)	Permethrin	Bestrijdingsmiddelen – pyrethroiden	52645-53-1	258-067-9	$2,7 \times 10^{-4}$	$2,7 \times 10^{-5}$	0,0025	$2,5 \times 10^{-4}$				X
65)	Per- en polyfluoralkyl stoffen (PFAS) – som van 25 ⁽²⁷⁾ ⁽³⁰⁾	Industriële stoffen	niet van toepassing	niet van toepassing	Som van PFOA-equivalenten 0,0044 ⁽²⁸⁾	Som van PFOA-equivalenten 0,0044 ⁽²⁸⁾	niet van toepassing	niet van toepassing	Som van PFOA-equivalenten 0,077 ⁽²⁸⁾	X	X	X
66)	Zilver	Metalen	7440-22-4	231-131-3	0,01	0,006 (10 % zoutgehalte) 0,17 (30 % zoutgehalte)	0,022	niet afgeleid				

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
67)	Thiacloprid	Bestrijdingsmiddelen – neonicotinoïden	111988-49-9	601-147-9	0,01	0,001	0,05	0,005				
68)	Thiamethoxam	Bestrijdingsmiddelen – neonicotinoïden	153719-23-4	428-650-4	0,04	0,004	0,77	0,077				

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment [µg/kg drooggewicht], indien vermeld	Aangemerkt als een prioritair gevaarlijke stof	Aangemerkt als een alomtegenwoordige, persistente, bioaccumulerende en toxische stof (uPBT)	Aangemerkt als een stof die meestal in sediment en/of in biota accumuleert
69)	Triclosan	Bestrijdingsmiddelen – biociden	3380-34-5	222-182-2	0,02	0,002	0,02	0,002				
70)	Som van de werkzame stoffen in de bestrijdingsmiddelen ⁽²⁹⁾ vermeld in deze tabel ⁽³⁰⁾ ⁽³¹⁾	Bestrijdingsmiddelen	niet van toepassing	niet van toepassing	0,2 ⁽³¹⁾							

-
- (¹) CAS: Chemical Abstracts Service.
- (²) EU-nummer: Europese inventaris van bestaande chemische handelsstoffen (Einecs) of de Europese lijst van stoffen waarvan kennisgeving is gedaan (Elincs).
- (³) Deze parameter is de MKN uitgedrukt als jaargemiddelde (JG-MKN). Tenzij anders is aangegeven, is deze van toepassing op de totale concentratie van alle stoffen en isomeren.
- (⁴) Landoppervlaktewateren omvatten rivieren en meren en de bijbehorende kunstmatige of sterk veranderde waterlichamen.
- (⁵) Deze parameter is de MKN uitgedrukt als maximaal aanvaardbare concentratie (MAC-MKN). Tenzij anders is aangegeven, is deze van toepassing op de totale concentratie van alle stoffen en isomeren. Wanneer voor de MAC-MKN “niet van toepassing” wordt aangegeven, worden de JG-MKN-waarden verondersteld bescherming te bieden tegen kortdurende verontreinigingspieken in continue lozingen, aangezien deze aanzienlijk lager zijn dan de op basis van de acute toxiciteit afgeleide waarde.
- (⁶) Als er een MKN voor biota of sediment wordt gegeven dan wordt deze, in plaats van de MKN voor water, toegepast onverminderd artikel 3, lid 3, van deze richtlijn, op grond waarvan wordt toegestaan dat er in plaats daarvan een alternatief biotataxon of een andere matrix wordt gemonitord, voor zover de toegepaste MKN een gelijkwaardig beschermingsniveau biedt. Tenzij anders is aangegeven, is deze van toepassing op de totale concentratie van alle stoffen en isomeren. Tenzij anders vermeld, gelden de biota-MKN voor vissen. “zoetwatervis” geeft de MKN voor biota aan voor zoetwatervis die in binnenwateren worden gemonitord en “zoutwatervis” geeft de biota-MKN aan voor zoutwatervis die in andere oppervlaktewateren worden gemonitord. Voor de stoffen met nummer 15 (fluorantheen), 28 (PAK’s) en 51 (bisfenol A) gelden de biota-MKN voor schaal- en weekdieren. Voor de beoordeling van de chemische toestand is de monitoring van fluorantheen, PAK’s en bisfenol A in vissen niet geschikt. Voor stof nummer 37 (dioxinen en dioxineachtige verbindingen) gelden de biota-MKN voor vis, schaal- en weekdieren, in overeenstemming met punt 4.1.5 van bijlage I bij Verordening (EU) 2023/915 van de Commissie⁺.

- (⁷) Voor de groep van prioritaire stoffen die vallen onder gebromeerde difenylethers (nr. 5), verwijzen de MKN naar de som van de concentraties voor de congenere met nummer 28, 47, 99, 100, 153 en 154.
- (⁸) Tetra-, penta-, hexa-, hepta-, octa en decabroomdifenylether (respectievelijk CAS-nummers 40088-47-9, 32534-81-9, 36483-60-0, 68928-80-3, 32536-52-0, 1163-19-5).
- (⁹) Voor cadmium en cadmiumverbindingen (nr. 6) zijn de MKN-waarden afhankelijk van de hardheid van het water, ingedeeld in vijf klassen (klasse 1: < 40 mg CaCO₃/l, klasse 2: 40 tot < 50 mg CaCO₃/l, klasse 3: 50 tot < 100 mg CaCO₃/l, klasse 4: 100 tot < 200 mg CaCO₃/l, klasse 5: ≥ 200 mg CaCO₃/l).
- (¹⁰) Er wordt geen indicatieve parameter opgegeven voor deze groep van stoffen. De indicatieve parameter(s) word(t)(en) door de analysemethode bepaald.
- (¹¹) Het DDT totaal omvat de som van de isomeren 1,1,1-trichloor-2,2-bis(p-chloorfenyl)ethaan (CAS 50-29-3, EU 200-024-3); 1,1,1-trichloor-2-(o-chloorfenyl)-2-(p-chloorfenyl)ethaan (CAS 789 02 6, EU 212 332 5); 1,1-dichloor-2,2-bis(p-chloorfenyl)ethyleen (CAS 72 55 9, EU-nummer 200 784 6); en 1,1-dichloor-2,2-bis(p-chloorfenyl)ethaan (CAS 72 54 8, EU-nummer 200 783 0).
- (¹²) Deze MKN hebben betrekking op de biologisch beschikbare concentraties van de stoffen.

- (¹⁴) Nonylfenol (CAS 25154-52-3, EU 246-672-0) met inbegrip van de isomeren 4-nonylfenol (CAS 104-40-5, EU 203-199-4) en 4-nonylfenol (vertakt) (CAS 84852-15-3, EU 284-325-5).
- (¹⁵) Octylfenol (CAS 1806-26-4, EU 217-302-5) met inbegrip van isomeer 4-(1,1',3,3'-tetramethylbutyl)-fenol (CAS 140-66-9, EU 205-426-2).
- (¹⁶) Benzo[a]pyreen (CAS 50-32-8) (RPF 1), benzo[b]fluorantheen (CAS 205-99-2) (RPF 0,1), benzo[k]fluorantheen (CAS 207-08-9) (RPF 0,1), benzo[g,h,i]peryleen (CAS 191-24-2) (RPF 0), indeno(1,2,3-cd)pyreen (CAS 193-39-5) (RPF 0,1), chryseen (CAS 218-01-9) (RPF 0,01), benzo[a]antraceen (CAS 56-55-3) (RPF 0,1), dibenz[a,h]antraceen (CAS 53-70-3) (RPF 1) en fluorantheen (CAS 206-44-0) (RPF 0,01). Fluorantheen komt ook afzonderlijk voor in rij 15. De PAK's antraceen en naftaleen worden enkel afzonderlijk vermeld omdat er geen RPF beschikbaar is.
- (¹⁷) Voor de groep van polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's) (nr. 28) hebben de biota-MKN betrekking op de som van de concentraties van acht van de negen in voetnoot 16 vermelde PAK's, uitgedrukt als benzo[a]pyreenequivalenten op basis van de kankerverwekkende eigenschappen van de stoffen ten opzichte van die van benzo[a]pyreen, dat wil zeggen de RPF's in voetnoot 16. Benzo[g,h,i]peryleen hoeft niet in biota te worden gemeten om te bepalen of aan de totale biota-MKN wordt voldaan. Ook de biota-MKN voor fluorantheen in rij 15 moet worden nageleefd.
- (¹⁸) Tributyltin-verbindingen met inbegrip van tributyltin-kation (CAS 36643-28-4).
- (¹⁹) Sediment-MKN.
- (²⁰) Er is onvoldoende informatie beschikbaar om een MAC-MKN vast te stellen voor deze stoffen.

- (²¹) Dit betreft de volgende verbindingen:
7 polychloordibenzo-p-dioxinen (PCDD's): 2,3,7,8-T4CDD (CAS 1746-01-6, EU 217-122-7), 1,2,3,7,8-P5CDD (CAS 40321-76-4), 1,2,3,4,7,8-H6CDD (CAS 39227-28-6), 1,2,3,6,7,8-H6CDD (CAS 57653-85-7), 1,2,3,7,8,9-H6CDD (CAS 19408-74-3), 1,2,3,4,6,7,8-H7CDD (CAS 35822-46-9), 1,2,3,4,6,7,8,9-O8CDD (CAS 3268-87-9);
10 polychloordibenzofuranen (PCDF's): 2,3,7,8-T4CDF (CAS 51207-31-9), 1,2,3,7,8-P5CDF (CAS 57117-41-6), 2,3,4,7,8-P5CDF (CAS 57117-31-4), 1,2,3,4,7,8-H6CDF (CAS 70648-26-9), 1,2,3,6,7,8-H6CDF (CAS 57117-44-9), 1,2,3,7,8,9-H6CDF (CAS 72918-21-9), 2,3,4,6,7,8-H6CDF (CAS 60851-34-5), 1,2,3,4,6,7,8-H7CDF (CAS 67562-39-4), 1,2,3,4,7,8,9-H7CDF (CAS 55673-89-7), 1,2,3,4,6,7,8,9-O8CDF (CAS 39001-02-0);
12 dioxineachtige polychloorbifenylen (PCB-DL's): 3,3',4,4'-T4CB (PCB 77, CAS 32598-13-3), 3,3',4',5-T4CB (PCB 81, CAS 70362-50-4), 2,3,3',4,4'-P5CB (PCB 105, CAS 32598-14-4), 2,3,4,4',5-P5CB (PCB 114, CAS 74472-37-0), 2,3',4,4',5-P5CB (PCB 118, CAS 31508-00-6), 2,3',4,4',5'-P5CB (PCB 123, CAS 65510-44-3), 3,3',4,4',5-P5CB (PCB 126, CAS 57465-28-8), 2,3,3',4,4',5-H6CB (PCB 156, CAS 38380-08-4), 2,3,3',4,4',5'-H6CB (PCB 157, CAS 69782-90-7), 2,3',4,4',5,5'-H6CB (PCB 167, CAS 52663 72-6), 3,3',4,4',5,5'-H6CB (PCB 169, CAS 32774-16-6), 2,3,3',4,4',5,5'-H7CB (PCB 189, CAS 39635-31-9).
- (²²) Voor de groep van dioxinen en dioxineachtige verbindingen (nr. 37) hebben de biota-MKN betrekking op de som van de concentraties van de in voetnoot 21 vermelde stoffen, uitgedrukt als toxische equivalenten op basis van de toxische-equivalentiefactoren van 2005 van de Wereldgezondheidsorganisatie .
- (²³) CAS 52315-07-8 betreft een mengsel van isomeren van cypermethrin, alfa-cypermethrin (CAS 67375-30-8, EU 257-842-9), bèta-cypermethrin (CAS 65731-84-2, EU 265-898-0), thèta-cypermethrin (CAS 71691-59-1) en zèta-cypermethrin (CAS 1315501-18-8, EU 257-842-9).
- (²⁴) Dit betreft 1,3,5,7,9,11-hexabroomcyclododecaan (CAS 25637-99-4, EU 247-148-4), 1,2,5,6,9,10-hexabroomcyclododecaan (CAS 3194-55-6, EU 221-695-9), α -hexabroomcyclododecaan (CAS 134237-50-6), β -hexabroomcyclododecaan (CAS 134237-51-7) en γ -hexabroomcyclododecaan (CAS 134237-52-8).

- (²⁵) Voor zoet water dat wordt gebruikt voor de onttrekking en bereiding van drinkwater.
- (²⁶) Voor zoet water dat niet wordt gebruikt voor de onttrekking en bereiding van drinkwater.
- (²⁷) Dit heeft betrekking op de volgende verbindingen, die met hun CAS-nummer, EU-nummer en relatieve potentiefactor (RPF) worden vermeld: perfluorooctaanzuur (PFOA) (CAS 335-67-1, EU 206-397-9) (RPF 1), perfluorooctaansulfonzuur (PFOS) (CAS 1763-23-1, EU 217-179-8) (RPF 2), perfluorhexaansulfonzuur (PFHxS) (CAS 355-46-4, EU 206-587-1) (RPF 0,6), perfluornonaan zuur (PFNA) (CAS 375-95-1, EU 206-801-3) (RPF 10), perfluorbutaansulfonzuur (PFBS) (CAS 375-73-5, EU 206-793-1) (RPF 0,001), perfluorhexaan zuur (PFHxA) (CAS 307-24-4, EU 206-196-6) (RPF 0,01), perfluorbutaan zuur (PFBA) (CAS 375-22-4, EU 206-786-3) (RPF 0,05), perfluorpentaan zuur (PFPeA) (CAS 2706-90-3, EU 220-300-7) (RPF 0,03), perfluorpentaansulfonzuur (PFPeS) (CAS 2706-91-4, EU 220-301-2) (RPF 0,3005), perfluordecaan zuur (PFDA) (CAS 335-76-2, EU 206-400-3) (RPF 7), perfluordodecaan zuur (PFDODA of PFDoA) (CAS 307-55-1, EU 206-203-2) (RPF 3), perfluorundecaan zuur (PFUnDA of PFUnA) (CAS 2058-94-8, EU 218-165-4) (RPF 4), perfluorheptaan zuur (PFHpA) (CAS 375-85-9, EU 206-798-9) (RPF 0,505), perfluortridecaan zuur (PFTrDA) (CAS 72629-94-8, EU 276-745-2) (RPF 1,65), perfluorheptaansulfonzuur (PFHpS) (CAS 375-92-8, EU 206-800-8) (RPF 1,3), perfluordecaansulfonzuur (PFDS) (CAS 335-77-3, EU 206-401-9) (RPF 2), perfluortetradecaan zuur (PFTeDA) (CAS 376-06-7, EU 206-803-4) (RPF 0,3), perfluorhexadecaan zuur (PFHxDA) (CAS 67905-19-5, EU 267-638-1) (RPF 0,02), perfluoroctadecaan zuur (PFODA) (CAS 16517-11-6, EU 240-582-5) (RPF 0,02), 2,3,3,3-tetrafluor-2-(heptafluorpropoxy)propionzuur (HFPO-DA) (CAS 13252-13-6) (RPF 0,06), 2,2,3-trifluor-3-(1,1,2,2,3,3,-hexafluor-3-(trifluormethoxy)propoxy)propanzuur (CAS 919005-14-4) (RPF 0,03), 2-(perfluorhexyl)ethylalcohol (6:2 FTOH) (CAS 647-42-7, EU 211-477-1) (RPF 0,02), 2-(perfluorocetyl)ethanol (8:2 FTOH) (CAS 678-39-7, EU 211-648-0) (RPF 0,04), 2,2-difluor-2-((2,2,4,5-tetrafluor-5-(trifluormethoxy)-1,3-dioxolaan-4-yl)oxy)azijnzuur (C6O4) (CAS 1190931-41-9) (RPF 0,06) en trifluorazijnzuur (CAS 76-05-1, EU 200-929-3) (RPF 0,002).

- (²⁸) Voor de groep van PFAS (nr. 65) hebben de MKN betrekking op de som van de concentraties van de 25 PFAS die in voetnoot 27 worden vermeld en die als PFOA-equivalenten worden uitgedrukt op basis van de potenties van de stoffen in vergelijking met die van PFOA, dat wil zeggen de RPF's in voetnoot 27. De biota-MKN (met betrekking tot visconsumptie) vormen de kritieke MKN en moeten daarom worden nageleefd. De JG-MKN bieden geen gelijkwaardige bescherming.
- (²⁹) Onder “bestrijdingsmiddelen” worden gewasbeschermingsmiddelen verstaan zoals bedoeld in artikel 2 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 en biociden zoals omschreven in artikel 3 van Verordening (EU) nr. 528/2012.
- (³⁰) De in Richtlijn 2009/90/EG vastgelegde minimale prestatiekenmerken zijn van toepassing op elke individuele stof binnen de groep van stoffen, maar houden rekening met de noodzaak om de bijdrage van elke stof aan de totale concentratie te kwantificeren voor vergelijking met de MKN.
- (³¹) Dit geldt echter niet voor de vier te meten bestrijdingsmiddelen in biota of sediment, namelijk de stoffen nrs. 16, 30, 34 en 44, en glyfosaat.

+ Verordening (EU) 2023/915 van de Commissie van 25 april 2023 betreffende maximumgehalten aan bepaalde verontreinigingen in levensmiddelen en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1881/2006 (PB L 119 van 5.5.2023, blz. 103, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/915/oj>);

3) deel B wordt als volgt gewijzigd:

a) in punt 1 wordt de eerste alinea vervangen door:

“Voor elk oppervlaktewaterlichaam wordt onder toepassing van de JG-MKN verstaan dat voor elk representatief meetpunt in dit waterlichaam het rekenkundig gemiddelde van de op verschillende tijdstippen in de loop van het jaar gemeten concentraties niet boven de norm ligt.”;

b) in punt 2 wordt de eerste alinea vervangen door:

“Voor elk oppervlaktewaterlichaam wordt onder de toepassing van de MAC-MKN verstaan dat de gemeten concentratie op enig representatief meetpunt in het waterlichaam niet boven de norm ligt.”.

BIJLAGE VII

De volgende bijlage wordt aan Richtlijn 2008/105/EG toegevoegd:

“BIJLAGE II

MILIEUKWALITEITSNORMEN VOOR STROOMGEBIEDSPECIFIEKE VERONTREINIGENDE STOFFEN

DEEL A: INDICATIEVE LIJST VAN CATEGORIEËN STROOMGEBIEDSPECIFIEKE VERONTREINIGENDE STOFFEN

1. Organohalogeenvverbindingen en stoffen die in het aquatische milieu dergelijke verbindingen kunnen vormen.
2. Organofosforverbindingen.
3. Organotinverbindingen.
4. Stoffen en preparaten, of de afbraakproducten daarvan, waarvan is aangetoond dat zij carcinogene of mutagene eigenschappen hebben, of eigenschappen die in of via het aquatische milieu gevolgen kunnen hebben voor steroïdogene functies, schildklierfuncties, de voortplanting of andere hormonale functies.

5. Persistente koolwaterstoffen en persistente en bioaccumuleerbare organische toxische stoffen.
6. Cyaniden.
7. Metalen en metaalverbindingen.
8. Arseen en arseenverbindingen.
9. Biociden en gewasbeschermingsmiddelen.
10. Stoffen in suspensie, met inbegrip van micro-/nanoplastics.
11. Micro-organismen, genen of genetisch materiaal die wijzen op de aanwezigheid van micro-organismen die resistent zijn tegen antibiotica, met name micro-organismen die pathogeen zijn voor mensen en vee.

DEEL B: PROCEDURE VOOR DE AFLEIDING VAN
MILIEUKWALITEITSNORMEN VOOR
STROOMGEBIEDSPECIFIEKE VERONTREINIGENDE STOFFEN

De methoden die worden gebruikt voor de vaststelling van MKN voor stroomgebiedspecifieke verontreinigende stoffen omvatten de volgende stappen:

- a) vaststelling van de receptoren en compartimenten of matrices met een risico op blootstelling aan de tot bezorgdheid aanleiding gevende stof;
- b) ordening en kwaliteitsbeoordeling van de gegevens over de eigenschappen van de tot bezorgdheid aanleiding gevende stof, met inbegrip van de (eco)toxiciteit ervan, met name op basis van verslagen over laboratorium-, mesokosmos- en veldonderzoeken die zowel betrekking hebben op de chronische als op de acute effecten in zoet- en zoutwateromgevingen;
- c) extrapolatie van de (eco)toxiciteitsgegevens naar concentraties zonder effect of vergelijkbare concentraties waarbij gebruik wordt gemaakt van deterministische of probabilistische methoden, en selectie en toepassing van passende beoordelingsfactoren om onzekerheden aan te pakken en MKN af te leiden;
- d) vergelijking van MKN voor verschillende receptoren en compartimenten, en selectie van kritieke MKN, dat wil zeggen de MKN die bescherming biedt aan de gevoeligste receptor in het meest relevante compartiment of de meest relevante matrix.

DEEL C: REGISTER VAN GEHARMONISEERDE MILIEUKWALITEITSNORMEN
VOOR STROOMGEBIEDSPECIFIEKE VERONTREINIGENDE STOFFEN

Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlaktewateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlaktewateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment indien vermeld [µg/kg droog gewicht]
1	Alachloor ⁽⁷⁾	Bestrijdingsmiddelen	15972-60-8	240-110-8	0,3	0,3	0,7	0,7	
2	Tetrachloorkoolstof ⁽⁷⁾	Industriële stoffen	56-23-5	200-262-8	12	12	niet van toepassing	niet van toepassing	
3	Chloorfenvinfos ⁽⁷⁾	Bestrijdingsmiddelen	470-90-6	207-432-0	0,1	0,1	0,3	0,3	
4	Simazine ⁽⁷⁾	Bestrijdingsmiddelen	122-34-9	204-535-2	1	1	4	4	

Nr.	Naam van de stof	Categorie stoffen	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾	JG-MKN ⁽³⁾ Landoppervlakte-wateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	JG-MKN ⁽³⁾ Andere oppervlakte-wateren [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Landoppervlakte-wateren ⁽⁴⁾ [µg/l]	MAC-MKN ⁽⁵⁾ Andere oppervlakte-wateren [µg/l]	MKN Biota ⁽⁶⁾ [µg/kg nat gewicht] of MKN voor sediment indien vermeld [µg/kg droog gewicht]
5	Trichloorbenzenen ⁽⁷⁾	Industriële stoffen – oplosmiddelen	12002-48-1	234-413-4	0,4	0,4	niet van toepassing	niet van toepassing	
6	Atrazine ⁽⁷⁾	Bestrijdingsmiddelen – onkruidbestrijdingsmiddelen	1912-24-9	217-617-8	0,6	0,6	2,0	2,0	

-
- (¹) CAS: Chemical Abstracts Service.
- (²) EU-nummer: Europese inventaris van bestaande chemische handelsstoffen (Einecs) of de Europese lijst van stoffen waarvan kennisgeving is gedaan (Elincs).
- (³) Deze parameter is de MKN uitgedrukt als jaargemiddelde (JG-MKN). Tenzij anders is aangegeven, is deze van toepassing op de totale concentratie van alle stoffen en isomeren.
- (⁴) Landoppervlaktewateren omvatten rivieren en meren en de bijbehorende kunstmatige of sterk veranderde waterlichamen.
- (⁵) Deze parameter is de MKN uitgedrukt als maximaal aanvaardbare concentratie (MAC-MKN). Wanneer voor de MAC-MKN “niet van toepassing” wordt aangegeven, worden de JG-MKN-waarden verondersteld bescherming te bieden tegen kortdurende verontreinigingspieken in continue lozingen, aangezien deze aanzienlijk lager zijn dan de op basis van de acute toxiciteit afgeleide waarde.
- (⁶) Als er een biota-MKN wordt gegeven, dan wordt deze toegepast, in plaats van de MKN voor water, onverminderd artikel 3, lid 3, van deze richtlijn, op grond waarvan wordt toegestaan dat er in plaats daarvan een alternatief biota taxon of een andere matrix wordt gemonitord, voor zover de toegepaste MKN een gelijkwaardig beschermingsniveau biedt. Tenzij anders vermeld, gelden de biota-MKN voor vissen.
- (⁷) Stof die voorheen als prioritaire stof is opgenomen in bijlage X bij Richtlijn 2000/60/EG of in bijlage I bij Richtlijn 2008/105/EG.”.
-

BIJLAGE VIII

De volgende bijlage wordt aan Richtlijn 2008/105/EG toegevoegd:

“BIJLAGE III

STOFFEN DIE MOETEN WORDEN GETOETST MET HET OOG OP MOGELIJKE AANMERKING ALS PRIORITAIRE STOFFEN

Naam van de stof	CAS-nummer ⁽¹⁾	EU-nummer ⁽²⁾
Som van bisfenolen	niet van toepassing	niet van toepassing
Som(men) van geselecteerde bestrijdingsmiddelen naar werking	niet van toepassing	niet van toepassing
Som(men) van geselecteerde farmaceutische producten naar werking	niet van toepassing	niet van toepassing

---

⁽¹⁾ CAS: Chemical Abstracts Service.

⁽²⁾ EU-nummer: Europese inventaris van bestaande chemische handelsstoffen (Einecs) of de Europese lijst van stoffen waarvan kennisgeving is gedaan (Elincs).”.